Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

150 år

Birkerød Gymnasium

Birkerød Gymnasium
HF, IB & Kostskole

Birkerød Gymnasium | 150 års jubilæumsskrift

150 år

BIRKERØD GYMNASIUM
HF, IB & Kostskole

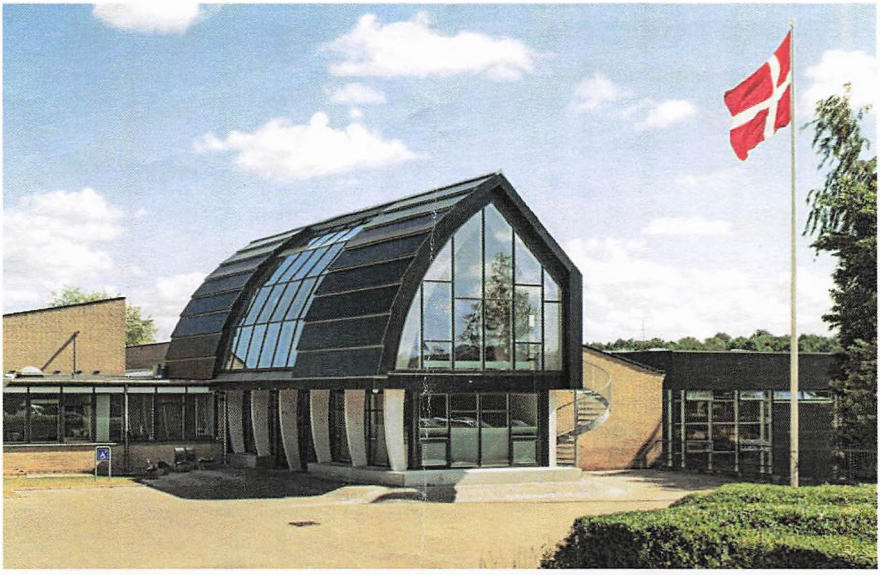

Birkerød Gymnasiums jubilæumshymne

Tekst: Jette Eibye-Jacobsen

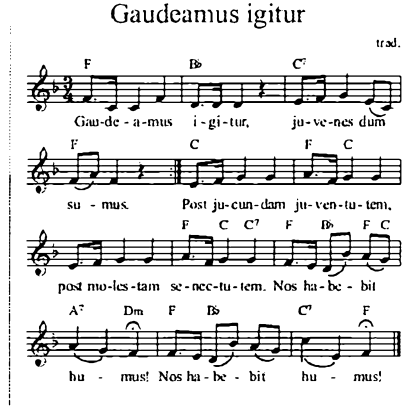

1) Birkerød Gymnasium

Her er varme, hjerterum.
Glæden trives, du er sej,
og din mage findes ej!
Du har udsigt helt til skoven.
Du har luft og lys foroven.
Vi er stolte af vor sko-ole,
Vi er stolte af vor sko-ole!

2) Birkerød Gymnasium

Du med visdom gør mig stum!
Vi vil kæmpe hver og en.
Vi skal vende hver en sten!
Vi må intet ta' for givet,
vi vil være tro mod livet.
Vi er stolte af vor sko-ole,
Vi er stolte af vor sko-ole!

3) Birkerød Gymnasium

Der er liv i alle rum.
Du er god til fest og stil,
dagligt tændes mange smil.
Vi er internationale.
Vi er kort i en kabale!
Vi er stolte af vor sko-ole,
Vi er stolte af vor sko-ole!

4) Birkerød Gymnasium

øger vor talenters sum.
Fagligt er du helt sublim,
i dig trives fredens kim.
Vi kan verden helt forandre
med respekt for alle andre.
Vi er stolte af vor sko-ole,
Vi er stolte af vor sko-ole!

Det smukke gamle gymnasium

Tekst: Dorrit Færk Møller

Mel: Kim Larsen: De smukke unge mennesker

Strofer i kursiv svarer til B-stykket

1.

Vi er kommet her til BG
Til dette åndsopladte sted
Med hestevogn og så med Harley
Hvis vi ta'r det hele med.

2.

Og nu er vi blevet voksne
Vi er hundred' femti år
Rammerne er forandret, men
det med dannelsen består.

3

Vi kan tale med om Kingo,
Charles Darwin og Niels Bohr
Alt det kloge der gi'r bingo
ved det store grønne bord!

4.

Åh vi smukke unge mennesker
Vi er gjort af drømmespind
Som legesyge sommerfugle
når vi lukker verden ind.

5.

At bestå i Dumpedalen,
Med det første kys og kram
Hører også til historien
Om at finde vejen frem!

6.

Hvad er det vi vil med livet?
Det kan alle let forstå
Vi tør tage det for givet:
Stjernerne at kunne nå.

7.

Det er det vi vil med livet
Det kan sagtens nemt forslå
Åh vi smukke unge mennesker
Gid vi længe leve må.

8.

Hvad det er vi vil med livet
Det kan alle nemt forstå
Åh det gamle smukke BG
Gid det længe leve må.

Program

Kl. 13.00 – 13.30: Ankomst. Baren og serveringen åbner

Kl. 13.30: Fælles program i Fællessalen:

- Film/billedshow om BG
- Skolens sang
- Taler ved rektor Anders Kloppenborg, bestyrelsesformand Jan Magnussen og borgmester Jens Ive
- Underholdning fra skoleårets musical
- Taler ved formand for Pædagogisk Råd Bue Tage Andersen og tidl. elev David Hansen
- Afsløring af det vindende jubilæumskunstværk
- Skolens træer plantes på græsplænen uden for Fællessalen
- Afsløring af portrætter over skolens tidligere rektorer i skolens indgangsparti ved siden af mindetavlen

Kl. 15.00: Skolens egne produkter serveres

- Jubilæumsøllen præsenteres
- Jubilæumskagen præsenteres og serveres
- Pølsevogne åbner
- Besøg kostskolen (rundvisninger – historisk udstilling)
- Gamle elever mødes
- Buffet, bar, fest, socialt samvær, "kan-du-huske"

Kl. 15-16.45: Kansas City Stompers underholder i Samlingssalen

AFTENFEST:

Kl. 19.30-00.30 AOC – fest for nuværende og gamle elever

Birkerød Gymnasium | 150 års jubilæumsskrift

150 år

Birkerød Gymnasium

Redaktion
- *Lektor Jørgen Saxosen (ansvarshavende)*
- *Lektor Bue Tage Andersen*
- *Lektor emeritus Betsy Conradsen*
- *Chefsekretær emeritus Dorte Errebo*
- *Lektor emeritus Henrik Ljungberg*
- *Lektor emeritus Else Marie Møllmann*
- *Rektor Anders Kloppenborg*

Design og Layout : AdMad / Timme Tvede

Birkerød Gymnasium
HF, IB & Kostskole

INDHOLDSFORTEGNELSE

Del 1 – Lærernes skole

FORORD TIL JUBILÆUMSSKRIFTET
af rektor Anders Kloppenborg 4

BG – de sidste 10 af 150 år
af bestyrelsesformand på Birkerød Gymnasium, Jan Magnussen 7

Birkerød Gymnasium
af Bue Tage Andersen, lærer på Birkerød Gymnasium 18

Den internationale Fysikolympiade og Den danske Fysikolympiade
af Niels Hartling, fysik- og matematiklærer 1974 – 2013. 50

Piger og Grønland 60

Sådan var der så meget
af Peter Hottenroth, kostlærer 1993-2016 75

International Baccalaureates på BG
af Else Marie Møllmann, lærer på BG 1973–2006.
IB-koordinator 1991-2005 94

Fester
af Birgit Lohse, pædagogisk leder og aktivitetschef 100

Skolefodbold på Birkerød Gymnasium
af Lotte Balslev Vest og Jakob Iversen, lærere på BG 105

Skoleforestillinger
af Anne Mette Simmelsgaard Dickmeiss, dramalærer på BG 110

Interview med Bo Tao Michaëlis, ... 114

Interview med Henrik Ljungberg,
lærer på Birkerød Gymnasium 1976-2009 116

Skolens teater
af Birgitte Dam, dramalærer på BG 1976-2011. 119

IT på BG
af Niklas Nonnegaard-Pedersen, Birgit Lohse,
Sara Brygger, lærere på Birkerød Gymnasium.
Rasmus Hansen, leder af studiecentret. 122

Del 2 – Elevernes skole

Mit Hogwartz afLeif Lønsmann,
kostelev 1972-75, 3v 132

Peter Bordier Høj, 3x 1976 136

Kåre Bluitgen, 3z 1977 138

Hvad BG har betydet for mig ...
af Helle Rootzén (f. Johansen), 3v 1979 139

En anden
af Niels Bender Mortensen, 3z 1981 141

Dan Rachlin, 3a 1982 149

Den sidste årgang på Birkerød Statsskole
af Troels Wesenberg Kjær og Lars Beck Dinesen, 3y 1984 151

En højere enhed
af Martin Bech, 3z 1984 155

Birkerød Gymnasium formede mig som menneske
af Stina Vrang Elias (f. Bruin), 3a 1985 162

»Jeg vil rejse hjem til London for at se hvad klokken er ...«
af Marianne Harpelund Sørensen, 2p 1991 164

Morten Schelde, 3a 1991 166

Uden fest og drikke, bliver studenten ikke
af Aslak Gottlieb, 3x 1991 168

Morfar påstod at jeg ville nå langt med matematikken...
af Lisbeth Wulff, 3z 1991 172

Lasse Handberg, 3.b 1991 178

Marlene Ryberg, 2r 1993 182

Birkerød Gymnasium. En del af min familie
af Sofie Carsten Nielsen, 3a 1994, ... 183

Da jeg lærte at lære – og havde en fest
af Maybritt Berlau, 2q 1996 185

Sheila Redzepi, IB 1996 187

Tina Søe, IB 1996 189

Niels Storm Olsen, IB 1999 190

Vi sagde ikke tak
af Nikolaj Vitting Hermann, 3y 2002 193

Kristian Dreholm, 3b 2005 199

Jonas Ahm, 3y 2005 202

Turi Kirstine Schäffer, 3x 2007 207

Et tyrkisk minde
af Joakim Hjortdal, 3k 2011 208

Kirstine Nielsen Degn, 3d 2017 210

Persongalleri 212

FORORD TIL JUBILÆUMSSKRIFTET

af rektor Anders Kloppenborg

Det er igen blevet jubilæumstid. Nu fylder skolen 150 år. Det er tid til at strukturere flere fragmenter af skolens historie, som er løbet på siden 1993, hvor 125 års jubilæet blev fejret og markeret ikke mindst med udgivelsen af bogen: Skolen i Birkerød, 1868 -1993, Fragmenter af Birkerød Gymnasiums historie i 125 år redigeret af daværende rektor Erik Jørgensen.

I 1993 var de første mobiltelefoner ved at vinde indpas. De første e-mails havde fundet vej gennem cyberspace fra den ene meget store stationære PC til den anden. Havde en elev i 3.g i 1993 imidlertid skrevet en dansk stil, hvor han havde omtalt, at en gymnasieelev i 2018 ville have alle sine bøger og opgaver på en Smartphone og med denne kunne finde stort set al tilgængelig information i verden, og at han samtidig med, at undervisningen finder sted, kunne være i kontakt med alle sine klassekammerater og for den sags skyld hele verden, ville der være set med overbærende øjne på de pubertære fantasier.

> "Den verden, skolens elever lever i, har på flere felter ændret sig dramatisk de sidste 25 år

Den verden, skolens elever lever i, har på flere felter ændret sig dramatisk de sidste 25 år. Skolen har også undergået store forandringer – ikke mindst bygningsmæssige - for at kunne huse de mange elever, som er næsten fordoblet i antal siden 1993, men der er også en fast og solid kerne, som i sin essens er den samme: Bygninger, lærere, ledelse, pedeller, køkkenpersonale, sekretærer og den store gruppe: eleverne.

Formålet med skolens virke står uforandret: At uddanne og danne unge mænd og kvinder til at blive myndige borgere i et demokratisk samfund med de pligter og rettigheder, der følger heraf. Godt er det, hvis de også undervejs er blevet egnede til videregående studier, og på det seneste skal de også finslibes, så de er i besiddelse af de kompetencer, som det højt gearede arbejdsmarked efterspørger.

Rektor ved translokationen 2015

På skolen ligger vi inde med et utal og virvar af rapporter og indstillinger til ministerier, styrelser, regioner, tidligere amter og diverse interessenter. Målelige og dokumenterbare og evidente resultater af vores anstrengelser er stærkt efterspurgt på det politiske niveau, hvor kontrol gennem de sidste 25 år har afløst den tillid, som fundamentet for den fælles indsats ellers traditionelt har været bygget på.

Hovedvægten i dette jubilæumsskrift ligger imidlertid på det, som altid har stået mest intenst i både elevers og læreres bevidsthed: Livet inden for og uden for murene, som det har udfoldet sig i sine myriader af personlige interaktioner og relationer bundet op på skolens hverdage og fester. Derfor vil du som læser, der har kastet dig over dette skrift, blive præsenteret for en række tidligere elevers oplevelser på skolen, de spor som de har efterladt i dem, og den betydning opholdet på BG, det være sig som dagelev eller kostelev, har haft på det liv, de siden har levet.

Dertil kommer et nærmere indblik i de begivenheder, som finder sted på skolen og i dens regi forfattet af nogle af skolens nuværende og tidligere lærere.

Det er vores håb i redaktionsgruppen, at disse nedslag i dele af skolens liv vil give anledning til genkendende nik, et smil på læben, eftertænksom-

me tanker og spontane fornemmelser fra ungdommens glade dage. Under alle omstændigheder kan de valg, vi har foretaget, ikke gøres om, men vi tror på, at alle tidligere elever og ansatte vil kunne genkende deres gamle skole. Og det er i den grad vores håb, at det primært vil være for det gode, selv om ikke alle dage på skolen og i dens klasseværelser har været lige muntre.

Der skal lyde en varm tak til medlemmerne af redaktionsgruppen: Else Marie Møllmann, Dorte Errebo, Betsy Conradsen, Henrik Ljungberg, Bue T. Andersen og Jørgen Saxosen for et ihærdigt, vedvarende og kompetent arbejde med at få dette skrift hele vejen igennem fra undfangelse til fødsel.

Også en meget stor og varm tak til de mange bidragydere, som har vovet pelsen og turdet åbne kassen for både hengemte, glemte og givende, personlighedsstimulerende oplevelser. Uden jeres tid og vilje til at ville være med ville dette skrift ikke have set dagens lys.

Ligeledes skal der lyde en tak til Bo Bojesens efterkommere – Niels og Jesper Bo Bojesen – for tilladelse til at bringe tegningerne fra Politiken.

Lad os ønske Birkerød, skolen og os alle, der har eller har haft vores gang og virke på skolen, tillykke med de 150 år og håbe, at skolen fortsat vil evne at tiltrække liv og lys i rigelig mængde på den næste strækning frem mod de 175 år i 2043.

BG – de sidste 10 af 150 år

af bestyrelsesformand på Birkerød Gymnasium, Jan Magnussen

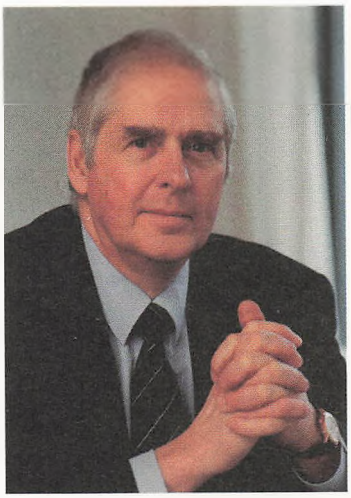

Et historisk tilbageblik

Den danske gymnasieskole har rødder langt tilbage i den lærde skole og i latinskolerne, der var knyttet til domkirkerne. Kirken havde behov for, at der blev uddannet præster på universiteterne, som dukkede op i slutningen af 1400-tallet. Lidt provokerende sagt er der større ligheder, end man umiddelbart skulle tro mellem middelalderens latinskole og en moderne gymnasieklasse. Den grundlæggende form med at sidde en gruppe elever og blive undervist af en lærer er den samme i dag som for 500 år siden.

Universiteterne testede selv, at de nye studerende var gode nok til, at de kunne påbegynde et studium. Det gjorde de ved to prøver, som blev holdt på universitetet, examen artium og den anden eksamen, philosophicum.

> "Den grundlæggende form med at sidde en gruppe elever og blive undervist af en lærer er den samme i dag som for 500 år siden.

Vi skal helt frem til 1845, hvor man med en forsøgsordning giver 3 skoler mulighed for selv at afholde den første eksamen. Det var Den lærde Skole i Kolding, Odense Katedralskole og Metropolitanskolen i København, som fik denne mulighed. For at sikre at disse decentrale eksaminer kunne være tillidsvækkende for universiteterne, indførte man i 1848 en stilling som undervisningsinspektør, som skulle tilse, at der blev afholdt ensartede eksaminer. Det var starten på en gymnasieafdeling i Undervisningsministeriet, og den første indehaver af den stilling var Madvig, som to år senere kom med den nye skolebetænkning, som vi i dag kalder Madvigs skoleordning.

Indholdet i Den lærde Skole og Latinskolen var især hebraisk og oldgræsk med henblik på at uddanne præster, men da samfundet og administrationen voksede i 1700-tallet, voksede også behovet for både juridisk og medicinsk viden, og med forsøgsordningen i 1845 kom også dansk

Marie Lauridsen en af de første kvindelige studenter 1913.

Chr. Arhoff ses i første række nr. 2 fra højre.

og naturlære på skemaet for i 1850 at blive udvidet med dansk, tysk og historie.

Den næste gymnasiereform bærer navnet Halls Skoleordning og kom i 1871. Industrialiseringen og etableringen af Polyteknisk Læreanstalt, Danmarks første Ingeniørhøjskole i 1837, rejste krav om unge med teknisk-naturvidenskabelige færdigheder, og det blev imødekommet med etableringen af to linjer: en sproglig-historisk og en matematisk-naturvidenskabelig. Skoleforløbet blev strammet op og afkortet, og det medførte, at overgangen fra almueskolen til latinskolen blev vanskeliggjort, men der skulle gå mere end 30 år, før der i 1903 kom en omfattende skolereform. En langvarig politisk strid mellem Venstre og Konservative forhindrede politiske løsninger frem til systemskiftet i 1901.

Med den nye skoleordning i 1903 opstod inddelingen i folkeskolen for 1. til 5. klasse, mellemskolen omfattende 1. til 4. mellem, realskolen, som afsluttedes efter ét år med realeksamen og gymnasiet i 3 år med valg mellem de 3 spor, klassisk-sproglig, ny-sproglig og matematisk-naturvidenskabelig retning. Der var 7 års skolepligt, så det var muligt at forlade

skolen efter 7 år, med en mellemskoleeksamen efter 9 år, med en realeksamen efter 10 år eller med en studentereksamen efter i alt 12 års skolegang. Det er også først på dette tidspunkt, piger får mulighed for at gå i gymnasiet, og samtidig videreføres latinskolens hundredårige tradition med indførelsen af faget oldtidskundskab som obligatorisk fag på alle linjer.

I 1958 indførtes 'grengymnasiet'. Overordnet var der to linjer: en sproglig og en matematisk-naturvidenskabelig. På den sproglige linje kunne man vælge mellem en nysproglig, en samfundsfaglig og en klassisk-sproglig gren, mens matematikerne kunne vælge mellem en matematisk-fysisk, en samfundsfaglig og en naturfaglig gren. Det blev senere suppleret med en musisk gren.

Grengymnasiet varede indtil 1988, hvor det ved en ny gymnasiereform blev erstattet af en række valgfag inden for de to linjer.

Med den seneste gymnasiereform i 2004 kan man konstatere, at der i de sidste godt 150 år har været mellem 30 og 50 år mellem de større gymnasiereformer. Altså knap nok en reform pr generation, eller et billede af, at store uddannelsesreformer med brede, politiske forlig bag tager tid.

Gymnasiereformen i 2004 var blevet forberedt gennem længere tid. Den startede under Poul Nyrup Rasmussens socialdemokratisk-radikale regering (fra 1996 til 2001), med Margrethe Vestager som undervisningsminister. Men det blev Ulla Tørnæs som minister i den første Fogh Rasmussen regering, som fremlagde forslaget, og siden, da Bertel Haarder kom tilbage, blev det ham, der kom til at holde øje med en reform, som han på ingen måde følte, han havde del i. Forud var gået et forløb med forskellige varianter, bl.a. arbejdede man på et forslag om 'Det digitale Gymnasium', men nødvendigheden af elevernes samvær og fysiske tilstedeværelse sejrede, og i stedet blev det en reform, som rakte længere end den diskussion om linjer og grene, som havde fyldt mest de sidste 100 år.

På universiteterne, som gymnasierne leverer studenter til, havde man nu i en årrække arbejdet med projekter og samarbejde mellem fagene. Det var ført an af RUC og AUC, men havde efterhånden bredt sig. Også i folkeskolen blev samarbejde mellem fagene mere og mere udbredt. Gym-

nasieskolen var imidlertid stadig præget af fagrækken som det styrende og konstituerende princip. Man talte ligefrem om den selvstændigt praktiserende gymnasielærer, hvormed man antydede, at når gymnasielæreren lukkede døren til klasselokalet, var hun i sin egen verden, hvor hun bestemte. Den pædagogiske frihed, metodefriheden til selv at tilrettelægge sin undervisning betød, at læreren ofte følte mere ansvar over for sit fag, sin faglige forening og fagkonsulenten end over for skolens rektor og andre lærere på skolen. Det skulle der nu gøres op med.

Man taler meget om studieretninger, når snakken falder på den nye gymnasiereform, og det er da også bemærkelsesværdigt, at grene og linjer nu blev afløst af den frie kombinatorik med den teoretiske mulighed at kunne skabe og udbyde over 200 forskellige studieretninger. Men faktisk lå de største fornyelser i de mange tværgående tiltag, et halvt års studieintroduktion, almen studieforberedelse AT, naturvidenskabeligt grundforløb mv. Udfordringen var ikke mindst stor for lærerne, som nu skulle samarbejde om forløb, om de nye tværfag, om eksamen etc. Det vender vi tilbage til.

Ejerforhold og organisation

Gymnasierne er på linje med kirken en af de ældste institutioner i Danmark, og vi har gennem årene set et hav af forskellige former for ejerskab og organisationsformer. Roskilde Katedralskole har således eksisteret i over 1000 år. Den er opstået i tilknytning til domkirken og domkapitlet (som er fra omkring år 1020), og så tidligt som i 1074 ved vi fra skriftlige kilder, at der var 'scolares', altså skoleelever. Den ældste rektor, vi har kendskab til hed Arnfast, og han omtales i 1158. De lærde skoler var ofte oprettet af kongen: Kolding Gymnasium af Frederik d. 3. og Frederiksborg Gymnasium i Hillerød af Christian d. 4., og siden har vi set kommunale, amtslige, statslige og private gymnasier side om side. Det enkelte gymnasium kan også ofte fremvise en række forskellige ejer- og tilknytningsformer og være flyttet rundt. Når vi i dag ser de gamle gymnasiebygninger over for Roskilde Domkirke, huser de ikke Katedralskolen, som er flyttet ud af bymidten, men et senere oprettet Roskilde Gymnasium, som flyttede ind i de ledige

Bestyrelsesmøde 1995 med bl.a. Dorte Errebo og Knud Clausen.

bygninger. Det samme skete i Helsingør, hvor det gamle gymnasium med rødder tilbage til den kgl. lærde skole blev kommunalt, senere amtsligt og så flyttet til Espergærde som Espergærde Gymnasium, mens der senere blev oprettet et nyt gymnasium i Helsingør by.
I 1970'erne overgik de kommunale gymnasier til amterne, og statsskolerne fulgte med i 1984, så i slutningen af 1900-tallet var amterne ansvarlige for driften af alle ungdomsuddannelserne incl. gymnasierne – dog undtaget den lille gruppe af private gymnasier, som hele tiden har eksisteret, og som stadig eksisterer. Det var tanken, at man skulle have en enkel ledelsesstruktur, men det var langtfra det, der var praksis. Undervisningsministeriet havde stadig det faglige ansvar for indhold, fagene og afholdelse af eksamen, som de udøvede gennem gymnasieafdelingens undervisningsinspektører og fagkonsulenterne. Amterne havde ansvar for økonomien, for ansættelser og for bygningerne. Rektor havde det daglige ledelsesansvar som pædagogisk leder, men kunne kun udøve sin ledelse gennem næsten daglig kontakt med ministeriet og med amtsadministrationen.

Der sker en voldsom vækst i antallet af gymnasieelever efter 1960 og især i 70'erne. Samfundet er i kraftig vækst, der er befolkningstilvækst, fokus på uddannelse til de unge, og amterne ønsker at gøre gymnasiet

Bestyrelsesmøde 1990 med Bue Tage Andersen i midten.

tilgængeligt for alle unge, så der bygges rigtig mange nye gymnasier. Omkring 1980 har vi omtrent det antal gymnasier, som vi kender i dag.
Med stort fokus på tilgængelighed var mange af de nye gymnasier ikke specielt store; 3-4 spor og omkring 300 elever var ikke ualmindeligt, og det passede meget godt til grengymnasiet. 1-2 spor af henholdsvis matematikere og sproglige kunne man som regel fylde, og de større gymnasier i de nærliggende store byer kunne fungere som back-up. Men med amternes forestående nedlæggelse blev der igen brudt op i strukturen i 2010-erne.

Amternes nedlæggelse var ikke forudset ved gymnasiereformen. Vi kalder reformen 2004-reformen, men faktisk blev den vedtaget i 2003 og skulle udmøntes for første gang i skoleåret 2005/06. Midt under Undervisningsministeriets arbejde med at implementere reformen blev det klart, at amterne skulle nedlægges pr 1/1-2007. Derfor skulle der også forberedes en ny reform om ejerskab. Det blev statsligt selveje med inspiration fra erhvervsskoleområdet. Man valgte også, at selvejet skulle introduceres over nogle år, således at man startede med bestyrelser med større beføjelse i 2006, mens amtet var under nedlæggelse og forberedte den forestående myndighedsoverdragelse. Fra 2007 fik de nye bestyrelser det fulde økonomiske ansvar for driften, mens staten i en overgangsperiode beholdt bygningerne, som man havde fået overdraget fra amterne. I 2009-10 foregik så 'bygningsoverdragelsen' ved et tvunget salg fra staten til de selvejende bestyrelser, som måtte gå ud og lånefinansiere købet.
For skolerne, for lærerne og ikke mindst for ledelserne blev det en lang og intens reformperiode på ikke under 5 år.

Gymnasiereformen pegede ikke entydigt på større skoler, men hvis man ville have det fulde udbytte af mulighederne i studieretningsgymnasiet, var store skoler at foretrække. Lidt specielle og nye studieretninger ville have større chance for at blive oprettet med et større elevtal, og med den økonomiske styring i taxameterpengene lå det ikke lige for at eksperimentere med små hold. Samtidig havde staten en interesse i at få en noget strammere økonomisk styring, end amterne havde udfoldet. Som udgangspunkt fik skolerne overdraget den samme økonomiske ramme, som amterne havde brugt. Men amterne havde kunnet tage lokale, lokalpolitiske hensyn, noget der ikke lå i det statslige taxameter. Mantraet her blev fusioner. »Hvis I er for små til

at kunne få økonomien til at hænge sammen, må I finde nogen, I kan slå jer sammen med,« lød det fra Undervisningsministeriet.
Hermed er vi fremme ved det, som har været de danske gymnasiers særlige udfordring de sidste 10 år. Ledelsesopgaven var radikalt forandret. Amtet var helt væk, dvs. den amtsadministration, som kunne bistå med økonomisk, bygningsmæssig, teknisk, personalejuridisk, forsikringsmæssig og ikke mindst med politisk interesse var helt væk! Samtidig blev Undervisningsministeriet helt forandret. Hvor det tidligere var en faglig støtte, blev det nu langt snarere en kontrolinstans mht. overholdelse af de økonomiske, juridiske og faglige rammer. Hvor rektor frem til 2005 var 'primus inter pares', først blandt ligemænd eller pædagogisk leder, blev han eller hun nu CEO eller administrerende direktør i en virksomhed med en omsætning på ofte op til 100 mio.kr. med ansvar for over 100 medarbejdere og omkring 1000 unge mennesker og deres uddannelse og udvikling.

> “Hvis I er for små til at kunne få økonomien til at hænge sammen, må I finde nogen, I kan slå jer sammen med,

Det ledelsesansvar udøver rektor sammen med sin ledelsesgruppe og over for og sammen med sin professionelle bestyrelse, som på samfundets vegne har ansvar for den betroede økonomi og for de unge menneskers succes og udvikling med deres uddannelse.
Det er, hvad de næste kapitler skal handle om.

Bestyrelsens ansvar og opgaver

Bestyrelsens ansvar ligner på mange måder det ansvar, en bestyrelse har i et privat firma organiseret som et aktieselskab. Bestyrelsen skal – som det fremgår af vedtægterne – ansætte og afskedige rektor, den skal tegne institutionens strategi, idé og retning, og den har ansvaret for institutionens økonomi og drift. Forskellen er selvfølgelig, at bestyrelsesmedlemmerne ikke er valgt af aktionærerne på en generalforsamling, men er udpeget til at repræsentere samfundets interesser i skolens drift. Det hedder statsligt selveje, fordi det er Den danske Stat, som ejer skolen, og det er staten i form af den til enhver tid siddende undervisningsminister, som tilser, at skolen opfylder den relevante lovgivning. Men en skole og et gymnasium er også en del af et lokalsamfund, som har nogle legitime interesser i

gymnasiets drift. Derfor er bestyrelserne ofte sammensat således, at de lokale myndigheder, det lokale skolevæsen, de videregående uddannelser og erhvervslivet er repræsenteret i bestyrelsen sammen med en eller flere repræsentanter for uddannelse og samfundsudviklingen i større perspektiv. Modsat en privat virksomhedsbestyrelse skal gymnasiebestyrelsen ikke opnå et økonomisk overskud, men opnå de bedst mulige resultater og i forhold hertil den bedst mulige drift. Selv om bestyrelsesmedlemmerne ikke kan få personlige fordele af driften, kan de holdes økonomisk ansvarlige for et evt. negativt resultat. Som Bertel Haarder udtrykte det som minister ved selvejets indførelse: 'I får retten til at gå konkurs!'

En anden væsentlig forskel på gymnasiernes situation i de sidste 10 år i forhold til de foregående 10 år er, at det regionale perspektiv er forsvundet. Hvor amterne så på, hvordan gymnasierne i regionen tilsammen dækkede behovet og kunne tage særlige faglige initiativer eller oprette nye gymnasier i egne, hvor der var langt til et gymnasium, er gymnasierne efter selvejet mere lokale selvejende institutioner, som opfylder en national målsætning og i øvrigt fungerer i konkurrence med hinanden om f.ex. særlige tilbud. Det vil bl. a. betyde, at det bliver meget svært at forestille sig, at helt nye institutioner kan opstå, men at den skærpede konkurrence snarere vil resultere i flere og flere fusioner.

> "Enhver bestyrelses vigtigste opgave er at sikre, at institutionen eller virksomheden har den rette leder.

Så hvis man bliver opfordret til at træde ind i en gymnasiebestyrelse, skal man vurdere, om man vil yde en indsats for samfundet ved at tage det ansvar på sig, om man brænder for de unges udvikling og uddannelse, og om man betragter gymnasiet som en vigtig brik i den lokale udvikling.

Enhver bestyrelses vigtigste opgave er at sikre, at institutionen eller virksomheden har den rette leder. Bestyrelsen ansætter lederen, her rektor, og delegerer herefter alt videre personaleansvar til lederen. Men det er ikke tilstrækkeligt at træde til som ansættelsesudvalg, når rektor vælger at gå af, og en ny skal vælges. Det er bestyrelsens pligt til en hver tid at påse, at skolen har den rektor, den er bedst

tjent med. Det medfører selvfølgelig også, at hvis bestyrelsen mener, at rektor ikke lever op til det ansvar, bestyrelsen mener, han eller hun skal honorere, skal den træde i karakter og indlede et forløb, som enten kan føre til rektors afskedigelse eller til en udvikling, som gør rektor i stand til at leve op til kravene. I forhold til denne opgave har bestyrelsesformanden et ganske særligt ansvar. Det er formanden, som har den tætteste kontakt med rektor og dermed det bedste grundlag for løbende at kunne vurdere, hvordan rektor udøver sin daglige ledelse. Det er også formanden, som især må kunne vurdere, om bestyrelsen som sådan er tilfreds med rektors udøvelse af ledelsesfunktionen.

Enhver bestyrelse for en virksomhed eller en institution må kunne redegøre for, hvad dens berettigelse er, hvad der er dens vision og dens strategi og mål. For et gymnasium er det selvfølgelig at give de unge mulighed for at få en studentereksamen, men det er ikke tilstrækkeligt. Man kan tilføje mange flere ting som at støtte de unges personlige udvikling, at støtte deres demokratiopfattelse, at støtte deres fysiske og sportslige udvikling, at støtte deres globale og miljømæssige forståelse, at udvikle deres internationale og sproglige kompetencer og meget mere. Netop fordi der kan nævnes mange gode hensigter, er det nødvendigt, at bestyrelsen går

En del af skolens ledelse 2016/17.
Fra venstre: Helene Lindemann (uddannelseschef), Lone Häckert (vicerektor), Anders Kloppenborg (rektor), Birgit Lohse (pædagogisk leder) og med ryggen til Niels Hjuler Kristensen (uddannelseschef).

ind og diskuterer dette og træffer beslutning om, hvilke mål der er vigtigst, hvordan man vil prioritere dem, for til syvende og sidst er det et spørgsmål om prioritering af ressourcer. Derfor skal bestyrelsen diskutere skolens vision og dens strategi- og handlingsplan. Den skal også allokere økonomi og ressourcer til at forfølge planen, og den skal løbende følge op ved at bede om tilbagemeldinger, rapporteringer og evalueringer.

Gymnasiets ledelse og organisation

Indtil 2007 havde rektor to chefer. Rektor var ansat af amtet, hvor amtsskoledirektøren var rektors nærmeste overordnede. Men ligesom ministeriet var meget aktivt med i bedømmelse og rådgivning ved amtets ansættelse af rektor, var direktøren for Gymnasieafdelingen i ministeriet rektors overordnede i alle faglige spørgsmål, i fortolkning af gymnasiets love og bekendtgørelser i spørgsmål om pensum og afholdelse af eksamen.

Efter selvejets indførelse i 2007 var det entydigt bestyrelsen, som var rektors overordnede. Med nogle forslidte termer kan man sige, at bestyrelsen har den overordnede ledelse, mens rektor er den daglige leder.

Med de nye ledelsesopgaver har gymnasiet brug for en organisatorisk struktur, som afspejler opgaverne. Den vigtigste af de nye opgaver var ubestridt det økonomiske ansvar og overblik. Det krævede en selvstændig økonomi- og regnskabsafdeling ofte med en administrationschef i spidsen. Men personaleledelse voksede også i kompleksitet. Hvor det tidligere handlede om ansættelse af lærere og time- fagfordeling, kom personaleledelse nu også til at omfatte uddannelse, udvikling og trivsel af hele lærergruppen. Samtidig var der stadig opgaverne omkring skemalægning, årgangsplanlægning, eksamen, ferier og sygefravær mv. Så der blev flere og flere ledelsesopgaver, og rektors rolle blev den overordnede tovholder, som kan se sammenhængen, men som ikke selv skal løse alle de enkelte ledelsesopgaver. Netop sammenhængene er uhyre vigtige. Tidligere havde man i ikke ringe grad kunnet sende regningen videre til amtet. Nu blev man selv ansvarlig for at kunne optimere driften og få mest ud af de kroner, som gymnasiet kunne få i taksameterpenge.

Mens rektorjobbet voksede i ansvar og kompleksitet, voksede også det

ansvar, som tidligere havde ligget hos den ledende inspektor. Ledende inspektor var tidligere en lærer, som havde påtaget sig at støtte rektor ved at tage nogle ledelsesopgaver. Nu blev jobbet ændret til egentlig ansættelse som vicerektor med meget klare ledelsesopgaver, både selvstændigt og som rektors stedfortræder i enhver henseende.

Et vellykket bestyrelsesarbejde – og hermed forhåbentlig også en god skoledrift - vil i praksis være afhængig af mindst tre forhold: rektor skal naturligvis kende sin skole, sine elever, lærere og ledelse godt; formanden skal tilsvarende kende sin bestyrelse og de enkelte medlemmer og medvirke til at de alle bidrager med, hvad de kan. Endelig skal formand og rektor have meget klare aftaler om deres samarbejde. De skal hver have deres tydelige ledelsesopgaver, de skal respektere hinandens opgaver, og de skal have nogle spilleregler om, hvordan de samarbejder og kommunikerer med hinanden.

Bestyrelsen delegerer ledelsesbeføjelse til rektor, hvilket i praksis vil sige, at når bestyrelsen har ansat rektor, forestår rektor alle yderlige ansættelser og instruktioner. Bestyrelsen har dog indflydelse på skolens organisation, så rektor skal forelægge ønsker om at ændre i skolens ledelse og organisation.

Birkerød Gymnasium

af Bue Tage Andersen, lærer på Birkerød Gymnasium

Hvis man tager helikopterblikket på og kort sammenligner Birkerød Gymnasium i dag med skolen i midthalvfjerdserne, er det to helt forskellige verdener. Tiden og tidsånden, lærer og lærerrolle, elevtyper og skolens fysiske fremtoning kan næppe genkendes i dag.

Skolen set fra S-toget.

Statsskolen, som den kaldtes i lokalområdet, havde stadig et nyt præg efter flytningen fra midtbyen i slutningen af tresserne. De stramt modernistiske bygninger balancerer på kanten af Dumpedalen, og når man fra toget kiggede ud over dalens enestående natur, gled blikket naturligt op til de smukke lave gule bygninger. De klædte hinanden de to. Indenfor var skolen udsmykket med den mest moderne kunst, Kirkebys sarte komposition dannede modvægt til Mogens Andersens mere brutale non-figurative

maleri i skolens centrum, samlingssalen. Klasseværelserne var efter tidens normer indrettet til 24 elever, og faglokalerne var helt i top.
På lærerværelset var et nybrud ved at trænge sig på. Træskofolket blev de kaldt. Langhårede, unge lærere der matchede tidsånden med deres cowboybukser, T-shirts, og ikke mindst med andre holdninger til elever, elevinddragelse og demokrati. Stadig var det dog de ældre store, originale og selvbevidste egoer, der var i overtal. Lærerværelset var solidt møbleret med store borde og tunge stole. En række af de ældre lærere havde deres faste pladser, og vé den yngre lærer, der af vanvare satte sig i Bent Mariagers stol eller trængte ind på Paula Rössels område. Luften var altid tyk af tobaksrøg.

Per Kirkeby: Paris' Dom. 1966.

De ældre lærere havde da også noget at have deres selvbevidsthed i. Skolens faglige niveau var velkendt, og mange fagkonsulenter og lærebogsforfattere var en del af lærerkollegiet. Det var ikke nogen, man bare skubbede rundt med, hverken fra elevers eller rektors side. Legendarisk var den stramme og afmålte geografilærer, der var direkte efterkommer af krigsministeren under Treårskrigen. Hans skarpe kommentarer var frygtet både blandt kollegaer og elever. Han tiltalte konsekvent eleverne med »De«, hvilket skurrede i tidens demokratiske ører og skabte kølig distance. Han var også kendt og frygtet for sine eksamensspørgsmål. I biologi hed et spørgsmål »Koen«! Det havde drevet mange elever til vanvid. Under en biologieksamen havde en usikker pige undgået »koen«, men trukket spørgsmålet »kønsorganer«! Under eksaminationen blev hun med myndig stemme spurgt: »Og hvor sidder så censors kønsorganer?« Lettere konsterneret svarede pigen med spag stemme »udenfor«. Læreren fór hen til døren og råbte med kraftig stemme ud på gangen: »Er der nogen, der har set censors kønsorganer? Eksaminanden siger, de sidder udenfor«. Hvad pigen fik i karakter, melder historien ikke noget om.

Af andre uforglemmelige skikkelser var den flamboyante engelsk- og fransklærerinde. Hendes franske var berømmet og beundret blandt fagfæller. Det var mere hendes fremtoning og adfærd, der fremkaldte løftede øjenbryn. Hun kom ridende til skolen og tøjrede hesten nede i Dumpedalen,

og de helt måbende blikke kom frem, da hun for at gøre indtryk på en mandlig elev mødte frem i hotpants. Uforglemmelig blev hun i et større forum, da hun under et lærerrådsmøde stak en kollega én på skrinet! Kollegaen svarede øjeblikkeligt igen ved at sparke hende bagi. Han kunne dårligt ramme ved siden af!
Til spørgetimerne inden eksamen spurgte hun altid eleverne, hvad de helst ville op i. Ejendommeligt nok kom eleverne netop op i det, de havde ønsket sig.

Rektor Færkel manøvrerede blandt disse store egoer. Altid ulasteligt klædt balancerede han dygtigt mellem de forskellige interesser, og med sit elskværdige væsen formåede han som oftest at forene de mere stridbare gemytter.

Skolen var lille - vel ikke mere end 450 elever og ca. 45 lærere - og den bar stadig præg af tidligere tiders eliteuddannelse. Det var ikke alle, der blev optaget på Statsskolen! Dog var skolens elevgrundlag langsomt ved at blive udvidet, ikke mindst med oprettelsen af HF, der tiltrak nye elevtyper. Men mest af alt var det tiden, der prægede eleverne. Tidligere tiders renskurede og underdanige gymnasiaster var nu afløst af mere spraglede og krævende elevtyper, der krævede medindflydelse og ville ses. Tidens egalitære krav

Balkonen 1987.

Samlingssalen 1987.

Centralgarderoben 1987.

Fysiklokale 1987.

smittede af på omgangstone og undervisning, og i visse klasser krævede eleverne, at alle blev honoreret med et 8-tal i karaktergivningen, hvilket blev efterlevet af enkelte yngre lærere. Det hører med, at begrebet »adgangsbegrænsning« endnu var ukendt. Når »tresserne« blev gennemgået i historie, sad alle – elever og lærer – på gulvet, røgelsen blev tændt og »The Doors« afspillet på rejsegrammofonen. Det var det!

> “Ordens-regler blev overhørt og overset...

Stor skandale var det, da forsømmelserne blev stjålet. Elevernes forsømmelser i alle fag var slået op på lærerværelsets opslagstavle i et mægtigt skema, som formastelige elever gik ind og stjal i protest mod systemet! Det var inden elektronikkens og back-up'ens indtog. Ingen elever kom på fuldt pensum det år. Af alle blev borgmesterens søn kraftigt mistænkt for at stå bag udåden.

Ordensregler blev overhørt og overset, og i det skumle hjørne bag den nuværende kantine op til musiklokalet - hele kantineområdet lå ubrugt og dødt hen – blev der åbenlyst røget hash. Ligeledes hang tågerne ind imellem tungt i bordtennisrummet nede i gymnastiksalens indre. Skolens fester var legendariske. Alle tidens store bands optrådte.

3.g'ernes sidste skoledag udartede. En rådden fisk blev slynget ind på biologilærerens bord, sildelage i vandpistoler gjorde tøjet ubrugeligt, og den kontroversielle historielærer fik sat sin lille Morris Mascot op på fire metalaffaldsspande. Auto Service måtte tilkaldes for at få den ned!

Ungkommunisterne rekrutterede dygtigt de mest politisk bevidste elever, og de politiske diskussioner føg i samfundsfagstimerne. Men også maoisterne havde deres kernetropper, myndigt ledet af en diplomatsøn.

På kostskolen triumferede frisindet også. Eleverne rev badeforhængene ned i ligestillingens og fremskridtets navn. Intet skulle skjules. Det er muligt, en enkelt uudviklet dreng og en enkelt knapt så veldrejet pige har følt frisindet en anelse belastende!

Kostskolen rystedes af en skandale i midten af årtiet. Tre kostelever havde dannet en tyvebande og dygtigt besøgt lokalområdets hjem. Stereoanlæg var tidens mest efterspurgte vare. Anholdelse og opklaring medførte,

at de tre gerningsmænd måtte gå til eksamen eskorteret af hærdebrede betjente. Efterfølgende blev området omkring søen i Dumpedalen flittigt gennemsøgt af de tilbageværende kostskoleelever. Rygtet sagde, at tyvekosterne var gemt der.

> "om aftenen boltrede man sig med ægte kaviar og champagne ...

Også kostskolebaren havde store dage. Det mildeste man kunne købe var guldøl, og lukketiden var ad libitum. Ikke underligt at mange kostelever havde et stort morgenfravær!

Årtiet sluttede med nogle uforglemmelige ture til det daværende Sovjetunionen. Studieture var endnu ikke blevet institutionaliseret, så eleverne rejste i påske- eller efterårsferien med et par lærere, og måske kunne man tiltuske sig en ekstra fridag i den ene ende af ferien, hvis turen blev lidt længere. Turene foregik med tog, skib og bus, så det tog sin tid. Opholdet i Sovjetunionen var i et rasende tempo. Dagene fyldt med sightseeing, og om aftenen boltrede man sig med ægte kaviar og champagne på byens bedste restauranter. Finansieringen var ikke noget problem. Hjemmefra havde man købt to par cowboybukser - second hand naturligvis - og disse blev så omsat på »det sorte marked« til fyrstelige rubelbeløb. Man levede i sandhed som en baron. Ingen, som deltog i turene, har nogensinde glemt dem

Tur til Sovjetunionen for lærere 1985, Moskva.

Betsy Conradsen, Gorm Busk, Dorte Errebo, Bue Tage Andersen, Kjeld Flensburg, Lise Busk, Søren Hartling, Per Bruun Jørgensen.

Firserne

Firserne blev på mange måder en turbulent tid, der blev indvarslet med et rektorskifte. Rektor Færkel ønskede at nyde sit otium i fulde drag og gik derfor tidligt af. Desværre fik han ikke lang tid til at nyde det i. Et ubeskrevet blad fra Vallensbæk Gymnasium, Erik Jørgensen, blev udnævnt til ny rektor.

Allerede i efteråret opstod de første gnidninger. Erik Jørgensen kræve-de kostskolebaren lukket kl. 1.00 på hverdage! Et så urimeligt krav kunne kosteleverne ikke stiltiende acceptere. En strejke blev indledt, som gav sig udslag i, at kosteleverne udeblev fra undervisning. Konflikten ebbede ud og blev helt løst, da kostskolebaren gik konkurs. For mange havde købt på kredit uden at sige det.

Men det var på lærerværelset de helt store konflikter skulle udspille sig det næste årti.

Optakten til alle tiders lærerkonflikt

Hvad, der var den egentlige årsag til konflikten, står stadig lidt uklart her mange år efter, men den havde sin egen indre fremdrift, og som konflikten udviklede sig, kom den til at true skolens eksistens.

En afgørende person i konflikten var skolens nye rektor Erik Jørgensen, en beskeden mand, der havde arbejdet sig den lange vej op fra samfundets bund. Som søn af en landarbejder voksede han op i tredivernes krise, og hans intellektuelle indgang kom fra landsbyskolen med undervisning hver anden dag. Præliminæreksamen og seminariet gav adgang til universitetet, der afsluttedes med en magistergrad.

Erik Jørgensen var bestemt ikke rektoral! Hans fremtoning med kon-disko og en lidt for slidt jakke, hans oprigtige tro på demokratiet efter at have været formand for Studenterrådet, samt hans måske manglende lyst til at tale til større forsamlinger faldt bestemt ikke i alle kollegaers smag! Hans modstandere, der krævede hans hoved på et fad, var en gruppe kvinder. Når man tænker på tiden og kvindeoprør, forestiller man sig vrede rødstrømper med krav om ligestilling, anerkendelse og kvindemagt, men denne gruppe kvinder kunne ikke være fjernere fra disse dagsordener. I

spidsen stod tre midaldrende ressourcestærke kvinder med det sociale bagland i orden. Én var gift med en rektor, en anden med en ambassadør. Som et kuriosum kan det nævnes, at klageskrivelser til ministeriet over forholdene på skolen blev sendt i den udenrigsministerielle postsæk! Politisk stod de hinanden fjernt, de to på den yderste venstrefløj, den tredje havde siddet i folketinget for Fremskridtpartiet - hun var kendt i pressen som »den talende minkpels«! De kaldte sig selv for »Kontrabanden«, ikke uden en vis selvironi. Omkring dem var en større kreds af yngre kvinder, som blandt modstanderne blev kaldt »stewardesserne« på grund af deres velplejede og borgerlige ydre og »pæne« manerer. Når de mødtes, blev der serveret te, agurkesandwich og et væld af kager.

Som konflikten udviklede sig, var det ikke blot Erik Jørgensen, der skulle ofres, også kollegaer blev krævet ekskluderet af fagforeningen eller indberettet til undervisningsdirektoratet med krav om fyring. Men Erik Jørgensen var ikke alene. Mange holdt af ham netop på grund af det »ikke rektorale«, netop på grund af hans demokratiske sindelag, så rundt omkring ham samledes kollegaer af begge køn og i alle aldre, af Kontrabanden hånligt kaldet »Juntaen« for at insinuere undertrykkelse, nepotisme og hårdhændet styring. Som det hed i en klage stilet til undervisningsministeren, »den junta-lignende gruppe blev mere hoven og kynisk end nogensinde, de behagelige, indflydelsesrige og givende poster forblev jo i deres besiddelse, i kraft af hvilke de havde frit spil til at manipulere«. Således blev konfliktens fronter trukket op! Var årsagen irrationelle personkonflikter? Var det mere traditionelle kollegaers vanskeligheder ved nye elev- og lærertyper? Var det en gruppe kvinder over deres bedste alder, der følte sig overset og overhørt? Svaret blæser i vinden!

Lærerkonflikten

Konflikten inddrog alle aspekter af skolens liv, personlige, sociale og pædagogiske. Personkonflikterne, herunder ledelseskonflikten, blev naturligvis de mest spektakulære. Det var kontrabanden mod Erik Jørgensen, kontrabanden mod tillidsmanden m/k, kontrabanden mod studievejlederne, og

Skæbnetime

I forbindelse med injuriesagen fra Birkerød Statsskole påpeges det, at det ikke er afskedigelsesgrund at være uegnet til at undervise.
– „Måske skulle jeg have været afspændingspædagog?"

POLITIKEN 20.12.1982.

kontrabanden mod en række kollegaer. Når der i det kommende optræder citater, er det fra klager eller svar til undervisningsminister Bertel Haarder eller til gymnasielærernes fagforening GL.

»Manglen på en sober, moden, intelligent ledelse har ført til, at skolen i sin helhed er gået i opløsning«, hed det i en skrivelse til ministeren. Erik Jørgensen blev kaldt til møde i ministeriet sammen med kontrabanden. Mødet udviklede sig særdeles højlydt, og det endte med at ministeren hamrede hånden i bordet og råbte: »Skolen er en skamplet på gymnasieverdenen, og jeg ville ønske, jeg kunne jævne den med jorden og fyre hele staben, inklusiv rektor«!

> “ Skolen er en skamplet på gymnasieverdenen, og jeg ville ønske, jeg kunne jævne den med jorden og fyre hele staben, inklusiv rektor

Senere, da Erik Jørgensen skulle på kursus i Nyborg, blev der indtelefoneret en mordtrussel: han ville blive skudt på Hovedbanen. Erik Jørgensen var en besindig mand, så han tog bussen til Høje Taastrup og steg på toget dér!

Men hvordan kunne det komme så vidt? Et centralt konfliktpunkt var en matematiklærerinde og »Blå bog«.

Matematiklærerinden delte vandene. Mange elever opfattede hende som inkompetent med et utal af klager til følge. Mange kollegaer opfattede hendes insisterende indlæg og vedholdenhed i debatter som dybt

trættende, og på grund af de mange klager fra eleverne og hendes idelige belærende bedreviden så ledelsen hellere hendes hæl end hendes tå.

> Skizofren, sindssyg, smalsporet, nervevrag, infantil, neurotisk, hjernedød og lignende udtryk blev brugt om lærerne

For kontrabanden var det en konspiration mellem elever, forældre, lærere og ledelse, der »hetzede en dygtig og samvittighedsfuld lærer ud af hendes embede«. Blå bog var som i dag en udgivelse af 3.g'erne med beskrivelser af hinanden, men dengang også med krasse ord om lærerne, og det var stærk kost. Skizofren, sindssyg, smalsporet, nervevrag, infantil, neurotisk, hjernedød og lignende udtryk blev brugt om lærerne. En særlig ondskabsfuld beskrivelse af Matematiklærerinden medførte, at sagen blev overdraget til GL, der besluttede at føre injuriesag mod eleverne, og på lærerens vegne krævede de en erstatning på 60.000 kr. Et forlig blev indgået. Eleverne indvilgede i at betale 12.000 kr. i erstatning samt give en undskyldning. Beløbet blev forøget med yderligere 14.000 kr., da eleverne lige efter det første forlig udtalte, at de ikke mente undskyldningen alvorligt. Et betragteligt beløb – også i dag!

For at skaffe pengene blev der arrangeret en støttefest i det daværende »Projekthus« (i dag Mantziusgården). Byen var oversvømmet med plakater, der reklamerede for festen, alle plakater med et dyr, der symboliserede Matematiklæreren. Der blev også reklameret for festen på et morgenmøde. Festen udartede, og politiet blev tilkaldt. I kontrabandens optik: eleverne »geråder i de vildeste natlige slagsmål med politiet«. Politihundene blev sluppet løs, og ca. 20 elever blev bidt. »Hundebidsmassakren i Birkerød« var en realitet og på forsiden af de landsdækkende medier næste morgen. Da der også var nogle kostelever, der var blevet bidt, indkaldte de næste aften til et møde på kostskolen for at evaluere og drøfte det videre forløb. Her var pressen også til stede. Mødet mundede ikke rigtigt ud i noget. Var hele forløbet orkestreret af skolen? Forældreklagerne, Blå bog, reklamen for festen og mødet dagen efter? Eller var der tale om konspirationsteori, når det er værst. Blå bog er en privat elevudgivelse, mødet på kostskolen var et møde i kostelevernes hjem, forældreklagerne bundede i oprigtig bekymring for de unges eksamen!

I hvert fald var skolen blevet kendt i pressen under overskrifter som »Hundebidsmassakre«, »På gymnasiet er det deres lærere, der slås«, »Lektor langer ud efter kollegaerne«, »Næse til lærerråd på statsskole« eller »Lærer vil have fyret sin tillidsmand«. For også tillidsmanden fik ørerne i maskinen. Tillidsmanden, som var en kvinde, havde vundet et kampvalg om posten mod et af de ledende medlemmer af juntaen, så kontrabanden vejrede morgenluft. Men de blev skuffede. Tidsånden fra 70'erne var ikke langt væk, så mange kollegaer var præget af en stærk faglig bevidsthed, og overenskomstspørgsmål blev taget meget alvorligt. Netop et sådant blev anledning til endnu en konflikt.

En truende konflikt mellem Finansministeriet og GL blev naturligvis drøftet på alle landets gymnasier samt forskellige aktionsmuligheder. Også på Statsskolen blev der holdt møder, hvor det blandt andet blev diskuteret at deponere årskaraktererne for 3g'erne. Det blev for meget for et af kontrabandens medlemmer. I et brev til ministeriet blev tillidskvinden krævet fyret, og i et tilsvarende brev til GL blev hun krævet ekskluderet. I et brev til kollegaerne hed det »det har intet som helst med »kollegialitet« at gøre stiltiende at acceptere, at der sker pligtforsømmelser eller-/og embeds-

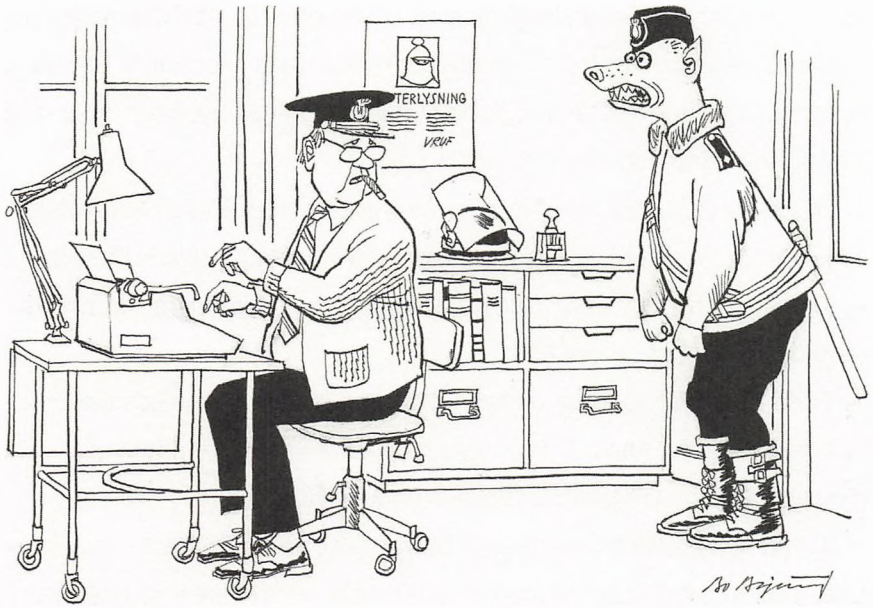

Politiet skal nu give forklaring på, hvorfor 30 mennesker forleden måtte på skadestue på grund af hundebid.

- Hvor mange r'er skal der være i 'Grrr'?

POLITIKEN 9. 3. 1983.

Elevrådsmøde i 1990'erne.

forseelser«. Tillidsmandens brøde var, at hun havde ledet møder i spisefrikvarteret, hvor deponering af årskaraktererne blev drøftet. I de første indberetninger omtaltes det som »ulovlige« aktioner, i de senere blev det rettet til »overenskomststridige«. Klageren blev indkaldt til et GL-møde på lærerværelset dagen efter, men afviste at komme. »Jeg er ikke pligtig til at stille til nogen form for møde endsige at stå skoleret for lærerværelset«, og »det er min demokratiske ret at være imod tillidskvinden«! Mødet blev afholdt og med stemmerne 48 for og 2 imod blev det vedtaget at opfordre GL til at ekskludere indklageren. I ministeriet var de efterhånden godt trætte af Statsskolen, og GL skrev i et brev »at GL ikke længere finder det formålstjenligt at modtage henvendelser – skriftlige eller mundtlige – fra medlemmer på Birkerød Statsskole, for så vidt det har noget med de standende stridsspørgsmål at gøre«. Med til billedet hører, at der nogenlunde samtidigt var en overenskomststridig arbejdsnedlæggelse på Esbjerg Havn. Samtlige medlemmer af kontrabanden donerede til havnearbejderne!

Konflikten ebbede langsomt ud. En vis træthed gjorde sig nok gældende, og da samtidigt ansøgertallet af nye elever blev vigende på grund af den meget dårlige presse, måtte der sadles om. Også konkurrencen fra det nærliggende Holte Gymnasium blev stærkere. De markedsførte sig aggressivt gennem radioindslag og romantiske billeder med den nedgående sol ved Vejlesø: »På Holte Gymnasium møder man sin partner for livet«. Succesen på Holte blev så stor, at de overinvesterede i nye bygninger med en alt for høj rente, og så gik de konkurs!

En længerevarende konsekvens fik konflikten dog. En sær konfliktskyhed lagde sig over lærerkollegiet de næste ti-femten år. En konfliktskyhed, der var ganske hensigtsmæssig i situationen, men på længere sigt måske drænede skolen for dynamik.

Tidsånden fra tresserne og halvfjerdserne levede videre hos eleverne: det antiautoritære, en vis ligegyldighed over for karakterer, det ligefremme og en åbenhed og villighed til at prøve noget nyt.

Blandt eleverne var »emneuge« blevet det store hit. Ideen var, at hele skolen skulle vælge et emne, og eleverne skulle så arbejde ikke blot tvær-

fagligt, men også på tværs af klasser, således at skolen blev brudt helt op.

Et af de første emner, der blev valgt, var »kroppen«. Body-buildere, fysiologer, læger mm. blev indkaldt som eksperter. Skolen vrimlede med liv, men ikke alle var tilfredse. Også i denne anledning indløb en klage til ministeren: »Et uforholdsmæssigt stort antal elever tilsluttede sig porno- og sexgrupperne og benyttede lejligheden til formeligt at vælte sig i perversiteter. Klasseværelser blev i en håndevending omdannet til en slags »live show« huler, videopornofilm rekvireredes til forevisning på skolens apparater i undervisningstiden, og man drog i flok og følge til København for at stifte bekendtskab med »det virkelige liv« på klubber for seksuelle afvigere. Med tiden blev styringen af »emneugerne« mere centraliseret, og organiseringen strammet op, hvilket medførte uforglemmelige højdepunkter. Hvem husker ikke Blumes gigantiske »Dino« i papmaché, der fyldte en fjerdedel af samlingssalen. Snedigt forærede han den til rektor på et morgenmøde under stor applaus. Erik Jørgensen anede ikke sine levende råd. Da juleferien oprandt, og eleverne havde andet at tænke på, blev »Dino« diskret fjernet. Mindeværdig var også emneugen om den franske revoluti-

Introtur til Audebo 1986.

on, ikke mindst på grund af de overdådige tableauer, der professionelt blev fremført af dramagruppen.

Introture var nu blevet en institution. Man kunne ikke forestille sig at starte i en første klasse uden en »ryste-sammen tur«. En spejderhytte blev lejet i et nærliggende naturområde, og et strengt fagligt program blev udarbejdet. Når programmet så skulle starte, stod de to lærere mutters alene, mens eleverne var godt i gang med at feste. Klassens sociale liv var uden tvivl styrket efter en sådan tur, hvis nogen kunne huske den, og lærerne fik ikke lukket et øje. Ligeledes var studieture blevet et fast programpunkt. Det var nu noget, eleverne havde krav på. Også her var der stramme faglige programmer, men efter en lang aftens druk var det svært at mande sig op, og man slæbte sig gennem dagens program - sandsynligvis uden synderligt fagligt udbytte. Lærerne forsøgte efter bedste evne at holde gejsten oppe. Enkelte forsøgte sig endog med stram disciplin. Blandt eleverne gik der i årevis historier om Bent Egaa, der efter hjemkomst sent til hotellet, kommanderede eleverne tilbage til Forum Romanum. Han havde glemt at vise eleverne en vigtig sten! Indimellem gav studieturene dog også tid til eftertanke, som da Stina, der havde jødisk baggrund, ved et besøg i Auschwitz på en iskold februardag med spinkel stemme sagde: »Det kunne have været mig, de havde slået ihjel her«! Normalt var klasserne yderst upopulære på hotellerne med jævnlige trusler om udsmidning på grund af larm og ballade. En enkelt gang var dog en undtagelse. En 2.b klasse med ualmindeligt mange smukke unge sproglige piger indlogerede sig i Athen. På hotellet var der samtidigt et hold cypriotiske piloter, der skulle på kursus i byen. Hotelværten skulede som sædvanligt surt til de to lærere første aften, men efter blot to aftener, hvor han havde stået ved kasseapparatet i baren, hvor generøse piloter bød pigerne på den ene drink efter den anden, skiftede tonen helt, og Bo Tao og Bue drak gratis de sidste tre aftener! De måtte love at komme tilbage med et tilsvarende hold. Stadig foregik de mere uautoriserede ture i ferier uden for skolens formelle kontrol. Således var en gruppe af skolens elever i en påske taget til Andorra med to lærere for at stå på ski. Stor var overraskelsen på vejen hjem, da man efter fire

Kaffebal 1997.

Elever ankommer i limousiner til kaffeballet i 2014.

timers kørsel opdagede, at man havde glemt to elever. Det gav ingen mening at vende om. Det var inden mobiltelefonernes og kreditkortets tid, så de glemte elever havde et pokkers besvær med at komme hjem!

Kaffeballet skiftede langsomt karakter. Hvor man før i tiden mødte op i farmorens aflagte festkjole og morfarens bedagede jakkesæt, kom man nu i dyre rober og elegante smokinger. Senere kom party-busser og limousineservice. Det var en fest, der startede allerede om eftermiddagen. Enkelte nåede da heller ikke at deltage i selve festen, men var lagt tidligt i seng! Stemningen var måske heller ikke helt så afslappet som i gamle dage. Professionelle festvagter kontrollerede ved indgangen samt greb ind ved uheldige episoder. Men én ting var ikke ændret. Man glædede sig i ugerne

op til ballet, og fra gymnastiksalene hørte man tonerne fra Les Lanciers, når Inge Jarnum kyndigt introducerede dansens fineste finesser og fik alle balanchéerne på plads. Inge Jarnum stod i mange år i spidsen for skolens volleyballhold med fremragende resultater. Selv havde hun været en meget talentfuld spiller som ung med landsholdsudtagelse. Inge meldte afbud. Hun havde lige fået sat hår!

IT blev en af firsernes store ændringer. Lærerne kom på efteruddannelse, og den først indkøbte maskine blev til mange. Elevernes IT-kompetencer overgik fra start lærernes. Processen blev ikke fremmet af, at den først udnævnte IT-vejleder, en fysiklærer, var kendt for et iltert temperament og en kradsbørstig fremtoning. Kort sagt, han skældte lærerne huden fuld, hvis de henvendte sig med et problem! Dermed satte han lærernes IT-kompetencer ti år tilbage. Men skolen havde et problem. Man kunne ikke sætte ham til at undervise, så blev eleverne skældt huden fuld! En nyansat fysikkollega sad lige efter sin ansættelse og prøvede et apparat. Den bryske IT-vejleder skred forbi, mens han hvæsede: »Hvis der sker det apparat noget, slår jeg dig ihjel«!

> “ Hvis der sker det apparat noget, slår jeg dig ihjel

Skolens fysiske fremtoning fik et gevaldigt løft i denne periode. Den store fællessal bag samlingssalen havde ligget stort set ubrugt hen. En ny kantine blev indrettet. Det blev hurtigt et naturligt centrum for skolens sociale liv – ikke mindst i frikvartererne - og udgjorde en indbydende ramme om frokosten. Fru Knudsen styrede den med omsorg og kendte stort set alle eleverne. Desværre var der ind imellem underskud, men det blev klaret med en støttefest. Hurtigt opstod nye ritualer. Putterne fik ikke ret til at nyde deres frokost i det nye paradis.

Den store lærerkonflikt var ikke det eneste, der rystede lærerne. En nyskabelse var pædagogisk seminar. Idéen var, at lærerne over et par dage fik tid til i fællesskab at drøfte pædagogiske og udviklingsmæssige problemer på et kursuscenter eller lignende, hvor man ikke blev afbrudt af børneafhentning, forberedelse mm. På det første pædagogiske seminar i Frederiksværk var en af oplægsholderne en managementkonsulent. Et gys gik gennem forsamlingen, da han selvsikkert fastslog, at i den offentlige

sektor var formålet, »at frontpersonalets (lærernes) fornemste opgave var, at ved mødet med klienterne (eleverne) skulle klienternes (elevernes) følelse være, at oplevet tilfredsstillelse skulle være større end eller lig med forventet tilfredshed«! Det var ovenikøbet sat op på en formel! Mange lærere korsede sig, andre slog det hen! Hvor var det humanistiske dannelseselement? Det var det første strejf af den ledelsesfilosofi, der stærkere og stærkere skulle omdanne gymnasiet på længere sigt. I 1988 gennemførtes en Gymnasiereform. Grengymnasiet blev skrottet, og valggymnasiet blev indført i tidens mere liberalistiske ånd. Det blev goddag til en hel række nye fag, der i dag er en helt naturlig del af et moderne gymnasium. Musik på A-niveau, drama, psykologi, erhvervsøkonomi, astronomi mm. blev oprettet, uden at nogle »ældre fag« gled ud. Langt de fleste af fagene viste deres langtidsholdbarhed, men enkelte er glemt. Kun det vandtomme springvand ned mod Dumpedalen minder os om et fag, der hed »Teknikfag«!

Firserne betød også afsked med mange store lærerprofiler. Tcherning, Lange, Eva Rothenborg, Henrik Meier, Kirsten Vejlby, Lauge Sørensen og mange flere gik på pension. Folk, der havde tegnet lærerværelset i årtier, forsvandt. Lærerværelset skiftede karakter. Ikke at der nødvendigvis blev færre store egoer, for »for de gamle der faldt...«!

Pædagogisk seminar i Egebjerg 1988.

Niels Hartling, Inger Østergaard, Birgitte Dam, Betsy Conradsen og Ole Østerberg.

Kantinen 1986.

Halvfemserne

Halvfemserne blev en roligere periode. I slutfirserne var det blevet besluttet at forøge udbuddet af undervisningstilbud med noget så eksotisk som IB, International Baccalaureate. Afstemningen i lærerrådet havde været meget snæver, kun Erik Jørgensens stærke vilje havde tippet balancen. Det viste sig at være en meget fremsynet beslutning. BG udviklede sig da også på længere sigt til landets største IB-skole. Men også på dette område havde mange lærere berøringsangst. Var det ikke den »sorte skole«, der kom ind ad bagvejen? Det stærkt vidensbetonede pensum, de specifikke

Teknikfagsholdet bygger springvand sammen med deres lærer Per Bruun Jørgensen, 1990.

krav til undervisningen, den stærke styring! Ville det ikke skabe en todelt skole med kulturelle modsætninger, når mange elever talte engelsk og ikke kunne tale dansk? Tiden afdramatiserede det hele, og langsomt blev IB et vigtigt indslag i skolens liv og fuldt integreret i skolens mange aktiviteter.

I midten af årtiet blev Lars Tonnesen udnævnt til rektor på Øster Borgerdyd Gymnasium. Det var snart en tradition, at en dansklærer fra Birkerød blev udnævnt til rektor ca. hvert tiende år. I midthalvfjerdserne var det Leo Bresson, der gik til Rungsted, i midtfirserne var Asger Sørensen blevet udnævnt på Gammel Hellerup, og Henrik Madsen førte traditionen videre i første halvdel af det nye årtusind. Ja, de kunne noget de dansklærere! Nye ansigter kom til på lærerværelset.

Fra årtusindskiftet

Det nye årti medførte store omvæltninger. En stor gymnasiereform var i støbeskeen, nye ejerformer for gymnasier, ny karakterskala mm. ændrede vilkårene og indholdet i gymnasiet.

På lærerværelset startede det med en Tsunami. I forlængelse af nyere ledelsesfilosofier skulle der indføres kvalifikationstillæg og større løndifferentiering. Hidtil havde lærere kun fået anciennitetstillæg. Der blev måbet, da en liste på tyve lærere blev sat op, med beskrivelse af de kompetencer, der havde gjort netop dem fortjent til en lønforhøjelse. Man kunne således læse, at »almenkompetencer« var så fortjenstfuldt, at det udmøntede sig i

Computer-øer i kantinen 2001 med deres lærer Anne Marie Asmussen.

højere løn! Jo, managementkulturen fandt nye indsatsområder.

En ny rektor tiltrådte. I 2003 blev Anders Kloppenborg udnævnt, og Erik Jørgensen gik på pension efter 23 år som rektor. Hans otium blev desværre alt for kort.

Råstoffet – eleverne – havde også forandret sig. Halvfjerdsernes og firsernes mere afslappede attitude havde ændret sig, således at en række elever nu var målrettede og ambitiøse. Det blev cool at være dygtig. Ændringen var sket igennem halvfemserne, - ikke mindst i takt med de skærpede adgangskrav, men også som et svar på globaliseringens store fokus på uddannelse som Danmarks eneste råstof i den internationale konkurrence.

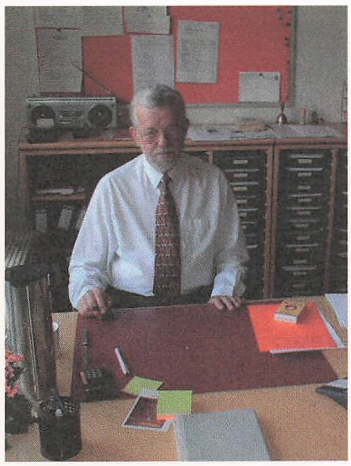

En rektors sidste dag. Erik Jørgensen d. 30/8 2002.

Samtidig var elevrekrutteringen udvidet. Skiftende regeringers fokus på ungdomsårgangenes generelle uddannelsesniveau medførte, at en række nye elevtyper kom i gymnasiet. Det gav nye udfordringer med krav om differentiering i klasserne. Gymnasiekulturen med fest, studierejser, skolekomedie, fodboldhold osv. var stærk og tiltrak nye grupper, der tidligere måske var optaget på handelsskoler og skoler med et mere praktisk mål.

En ændring i gymnasiernes finansiering fik også vidtgående betydning. Gennem halvfemserne var taxameterstyringen langsomt blevet introduceret i den offentlige sektor, og i 00'erne slog det helt igennem i gymnasieverdenen. Idéen var, at hver elev skulle udløse et fast beløb til skolen,

Indsættelse af Anders Kloppenborg som ny rektor d. 5.februar 2003.

AK er iført gaven fra eleverne. En BG-fodboldtrøje.

2x på studietur til Firenze i 1992.

et beløb, der først skulle udbetales fuldt ud ved elevens eksamen. Det var markedstænkningen, der slog igennem. Skolerne skulle konkurrere om at få flest elever, samtidig med at skolerne fik et incitament til at fastholde dem. Kritikere mente naturligvis, at det udelukkende ville sænke niveauet. Men for Birkerød Gymnasium betød det, at skolen blev velhavende. Elevsøgningen fejlede ikke noget, så efterhånden nærmede skolen sig 1100 elever. Samtidig kunne man putte flere elever ind i klasserne, helt op til 32 elever i klasselokaler bygget til 24. En økonom ville have udtrykt det således: »Marginalomkostningerne pr. produceret enhed var faldende«. De sidste elever i klassen var rent overskud, det krævede kun lidt udgifter til bøger.

> “Elevsøgningen fejlede ikke noget, så efterhånden nærmede skolen sig 1100 elever.

Velstanden gav sig mange udslag, men først og fremmest blev en række nødvendige fysiske forbedringer vedtaget. Skolens fysiske fremtræden ved årtusindskiftet var temmelig slidt og tresseragtigt. Store indvendige renoveringer blev hurtigt iværksat. Fællessalen blev istandsat og skiftede fra en noget dunkel og indeklemt atmosfære med de af alde-

AT-vejledning, februar 2011.

ren mørknede gule mursten til en lys, luftig og indbydende fremtoning, toiletterne blev moderniseret, således at brugen af dem bedre kunne forenes med privatlivets fred. Herefter fulgte istandsættelse af klasselokalerne og drengegymnastiksalens ombygning til fem klasselokaler for at klare det stigende elevpres.

Senere fulgte udvidelser i form af den nye flotte »sciencefløj« og de fire nye klasselokaler ved kostskolen. Det var såkaldte »intelligente lokaler«, dvs. at vinduerne og lyset lukkede og slukkede, når det faldt lokalerne ind - ikke brugerne! Mest spektakulært blev det nye indgangsparti, der fuldstændigt ændrede skolens lave klassiske modernistiske stil ved at tilføje runde former og rejse sig i højden. 'Konservative' æsteter var ikke tilfredse! Den postmoderne tilbygning var tung og gjorde intet godt for arkitekturen. Fuldbragt blev fornyelsen, da den nye samlingssal blev indviet. Som et amfiteater falder tilskuerpladserne ned mod det centrale samlingsområde, der afsluttes med den bratte glasvæg. Rundt om centrum finder man så en række helt moderne gennemsigtige klasselokaler med alt, hvad en moderne pædagog kan ønske sig af elektronisk isenkram. Skolen var klar til fremtidens udfordringer.

00'erne blev også perioden, hvor den næste store reform blev iværksat. I 2005 søsattes »Det tværfaglige Gymnasium«. Firsernes »Valggymnasium« havde på mange måder hindret tværfagligt samarbejde, da

eleverne var spredt ud på mange forskellige valghold på kryds og tværs af stamklasserne. Tværfaglighed var det nye mantra. En umage alliance mellem dansk erhvervslivs interesser og den mere venstreorienterede reformpædagogik resulterede i mere tværfagligt samarbejde. Kernefaglighed blev nærmest et fyord. Resultatet blev Studieretningsgymnasiet, hvor eleverne havde bundet sig til flere beslægtede fag fra start. Helt i forlængelse heraf blev reformens nye kronjuvel AT (almen studieforberedelse), der blev gymnasiets største fag med 20% af undervisningstiden, et fag på A-niveau, hvor karakteren talte dobbelt. Faget var ikke blot tværfagligt, det var sågar tværfakultært (naturfaglige, samfundsfaglige og humanistiske fakultet), hvilket betød, at eleverne gennem løsningen af et problem skulle kombinere de forskellige fakulteters metoder og teorier. Syrligt kunne man sige, at grundidéen var, at alting og alle fag hang sammen, og der blev lavet AT hele det første år. I januar blev årets AT-eksamensemne så offentliggjort med stor spænding, emner som »grænser« og »mad og mennesker«. Emnerne skulle jo gerne kunne dække problemer inden for alle fag og kunne derfor have en tendens til at blive lidt intetsigende. På mange skoler fandt man aldrig frem til en konsensus om faget, men på Birkerød

Frysende 1.g'ere i Berlin 2013.

fandt man hurtigt melodien, og vi blev år efter år danmarksmestre i AT målt på resultater.

Allerede efter et år halveredes AT fra politisk hold. AT medførte en nyskabelse på BG. AT-Berlin blev introduceret allerede første år. Idéen var, at et AT-forløb i Berlin skulle tjene dels som et AT-forløb og dels som en ekstra introtur for de nye 1.g'ere. I tidens ånd var turen helt alkoholfri for eleverne. Emnet var »Det totalitære kontra det senmoderne, som det kommer til udtryk i Berlins arkitektur og bybillede«. Turen var benhård, med heldagsprogram og obligatorisk aftenunderholdning. Alle, der har deltaget, vil huske »Rigsdagskuplen by night« og Morten Westergaards aftenunderholdning med sit one-man show. Logistikken var ligeledes benhård. Alle vil også mindes kaosset i lobbyen, når 125 1.g'ere skulle ind på hostlet med bagage, og 125 1.g'ere skulle ud med bagage. Ved reformen af gymnasiet i 2017 gled AT helt ud og forsvandt. Mange lærere begræd det. Efter en kaotisk start var de begyndt at holde af faget. Helt i forlængelse heraf introducerede 2005-reformen en række tværfaglige samarbejder inden for fakulteterne – AP (almen sprogforståelse), NV (naturvidenskabeligt grundforløb) mm.

Birgitte Holm Halkjær og Susanne Vestergaard Knudsen vejleder i SRP 2013/14.

En anden nydannelse var SRP (studieretningsprojekt). Fra politisk hold mente man, at den gamle 8-dages opgave ikke var studieforberedende nok, så en 14-dages tværfaglig opgave blev indført. For at understrege det videnskabelige skulle opgaven indledes med et »abstract« på engelsk, der opsummerede opgavens hovedresultater. SRP blev hurtigt kendt som »forældreopgaven«.

Også den gode gamle 13-skala blev skrottet i 2005. Internationaliseringen satte sig også igennem her. Det var svært at »oversætte« trettentallet til andre landes karakterskalaer. Ind kom 12-skalaen samt den fornyelse, at man nu kunne få minus 3! Så nu kunne man åbenbart have negativ viden!

Introturene havde også skiftet form og indhold. Tidligere tiders hytteture med druk blev skrottet, og ture med team-building kom i centrum. I forlængelse af denne ånd blev den nedlagte militærforlægning Melbylejren den perfekte ramme. De vidunderlige naturområder omkring Melby – heden og Troldeskoven - blev stederne, hvor eleverne blev strabadseret. Ture fra Tisvilde gennem skoven til lejren, natløb og strategiske manøvrer i klitterne sikrede udmattede elever, inden de blev lagt i seng i rekrutternes gamle barakker. Jargonen var militaristisk med rekrutter og officerer, og den gamle officersmesse Havtyren var den hyggelige ramme om lærernes sociale liv. Mindre perfekte var måske de sanitære installationer, der blev benyttet af eleverne. Senere, da Melbylejren blev nedlagt, blev introturene

Introtur 1x, 2009/10.

Ankomst til Melbyleiren 2011/12.

Melbyleiren 2011/12.

Introtur til Ängelholm, 2015.

flyttet helt ud i naturen med overnatninger under shelters og i telt og med madlavning over åben ild. Nogle elever talte om 'overlevelsesture'. Det var hård kost! En elev omtalte det i evalueringen som »en tragedie af bibelske dimensioner«!

Senere fandt introturene en perfekt ramme nord for Ängelholm i Sverige. En nedlagt flyvestation med den smukkeste udsigt over Øresund og Kullen var omdannet til Sveriges Gymnastikforbunds træningscenter.

Hallerne, springsalen og de omkringliggende plæner og skovarealer samt den tilhørende strand gav mulighed for alle former for fysisk aktivitet, og efter dans og natløb tørnede eleverne dødtrætte i seng i de hyggelige barakker.

Skolens velstand dryppede også på lærerne. Der blev råd til seminarer i udlandet. Lærerkorpset var efterhånden vokset til over hundrede, og i takt med det stigende krav om tværfaglighed på tværs af fakulteter var det hensigtsmæssigt, at lærerne også kendte hinanden. Sandheden var jo, at der var lærere, der ikke kendte noget til andre faggruppers lærere. Team-building for lærere var vejen frem. Det startede ydmygt i Berlin med bus, men senere kom en perlerække af byer såsom Bruxelles, Madrid, Lissabon, Krakow og Istanbul. Så kom indskrænkningerne, og så var det slut!

Studierejse for skolens ansatte til Istanbul 2012.

Per Nielsen / Torben A. Pedersen.

Også på ledelsesplan skete der store ændringer. New Public Management blev åbenbaringen, der åbnede gymnasierne for mellemledere. Det startede i det små med udnævnelsen af en vicerektor, men udviklede sig senere til et væld af chefer, primært udnævnt internt fra lærergruppen. På et tidspunkt var der ti mellemledere med cheftitler. Uddannelseschef, administrationschef, aktivitetschef, HR-manager osv. Ikke underligt at der måtte bygges en ny administrationsgang. Indskrænkningerne i finanskrisens kølvand samt naturlig afgang reducerede dog antallet af chefer på længere sigt.

Et generationsskifte blev gennemført, da vi kom op i 10'erne. Halvfjerdsergenerationen gik af. Per Bruun Jørgensen og Keld Flensborg var tyvstartet. Per Bruun havde i en årrække været Erik Jørgensens højre hånd og havde med hård hånd styret skolens økonomi, og Keld Flensborg havde med sit elskelige væsen glattet utallige konflikter ud, både blandt lærere og elever. Men det var først efter 2010 den store udskiftning kom. Den mest markante afgang var Steven Cooper, der rakte helt tilbage til tresserne. Med ham gik den sidste af skolens helt store originaler af. Steven var aldrig bange for en konflikt, hverken med elever, kollegaer eller ledelse. Med et iltert temperament skabte han altid ballade, men udviste også stor gæstfrihed og varme sammen med et ivrigt engagement i skolens og elevernes liv. Steven endte naturligvis med at smække med døren og har ikke sat sine ben på skolen siden. Skolen blev mere stille. Men også en perlerække af kollegaer sagde farvel. Folk, der gennem skolekomedier, filmkredse, studiekredse, udstillinger, fremragende pædagogik og engageret arbejde i alle skolens organer, havde præget udviklingen og tegnet skolen gennem mange år: Jesper Nielsen, Carl Christian Nielsen og Bo Jacobsen som døde alt for tidligt. Betsy, Anne Marie Asmussen, Jette Philipsen, Henrik Brockdorff, Birgitte Dam, Niels Hartling, Søren Herskind, Erik Joost, Henrik Lange, Henrik Ljungberg, Bo Tao Michaëlis, Rie Møllmann, Olga With Nedergaard, Arne Ohrt, Jette Philipsen, Birgitte Sundbo, Inger Østergaard og Inge Vinten gik på velfortjent pension. Utroligt nok kunne skolen stadig fungere! Men en ny generation var

> "Med et iltert temperament skabte han altid ballade,

allerede på plads. En anden type. PC'en var fast forankret under armen, ofte så man noget så uakademisk som tatoveringer på arme og rygge, men det var nu ikke tegn på manglende akademiske kompetencer. Tværtimod!

Så kom indskrænkningerne. Taxameterændringer, omstruktureringsbidrag og direkte besparelseskrav blev følelige. Samtidig var lærernes overenskomst »moderniseret«, således at arbejdstiden var blevet mere elastisk. Der skulle løbes hurtigere. Samtidig med reformen i 2005 var gymnasierne overgået til selveje. Skolens øverste myndighed var nu bestyrelsen og bestyrelsesformanden, men samtidig med selvejet kom også »retten til at gå konkurs«! Så galt går det næppe på BG. Et stort antal ansøgere hvert år skal nok sørge for et elevgrundlag, der kan få budgetterne til at hænge sammen. Der skal nok være et velfungerende BG også om 100 år.

Visioner og værdier

Med de nye tider fulgte også en tydeliggørelse af skolens intentioner. Love og bekendtgørelser satte rammer for skolens virke, men mange af skolens initiativer var mindst lige så vigtige for dynamikken.

Administrationsskovtur 2011. Fra venstre: Ole Højtorp Petersen, Lena Braae og Hanne Gjerløff.

Som en af de første danske gymnasieskoler fik skolen formuleret en overordnet vision for, hvad BG stræber på at leve op til med sine aktiviteter. Til visionen knyttedes et konkret værdisæt, målsætninger for indsatsområder og en konkret handlingsplan.

I forbindelse med de årlige evalueringer af disse planer udvikledes en egentlig strategiplan: Strategiplan 10-15-20, som siden hen er blevet afløst af den nuværende strategiplan: »BG på vej mod de 150 år og 2020«. Udarbejdelsen af disse strategiplaner har været et fælles skoleanliggende for bestyrelsen, ledelsen, alle medarbejdere og elevrådet. Strategiplanerne har hele vejen igennem været et vigtigt styringsværktøj. De har lagt rammen for skoleudviklingen og de projekter, som skolen har involveret sig i.

Det har været intentionen at formulere disse planer i et almindeligt sprog, som alle kan læse uden at være indviet i den specielle gymnasiale, fagligt pædagogisk-didaktiske terminologi.

Strategiplanerne kan læses på skolens hjemmeside, og arbejdet med en ny vil tage sin begyndelse umiddelbart efter afholdelsen af jubilæet.

Studentervogne 2015.

Skolens tiltagende synlighed

Taxametersystemet har medført en skærpet konkurrence mellem gymnasierne om eleverne. Birkerød Gymnasium har vægtet positiv synlighed som en afgørende del af skolens profil.

Fundamentet for arbejdet med skolens image er så ubetinget den fortælling, der opstår blandt elever og deres forældre, når de møder en skole og dens lærere og øvrige ansatte, som de fornemmer gør en dedikeret daglig indsats for at give eleverne den bedst mulige uddannelse tilsat så mange gode oplevelser som overhovedet muligt. Men er dét på plads, og det er det i den grad blandt skolens medarbejdere, så er der mulighed for yderligere synliggørelse, som kan medvirke til at styrke og bekræfte fortællingen om skolen og derved gøre den attraktiv for kommende elever.

I forbindelse med implementeringen af gymnasiereformen 2005 blev båndene til Undervisningsministeriet styrket betydeligt, og skolen har siden den tid ofte været anvendt som ressourceskole, når undervisningsmæssige og hertil knyttede organisatoriske problemer har skullet omformes til solid praksis.

I lokalområdet har skolen deltaget aktivt i forskellige erhvervsmæssigt baserede netværk og er på den måde blevet en tilstedeværende aktør i lokalområdets liv inden for felter, der ikke umiddelbart har noget med

Studentervogne 2015.

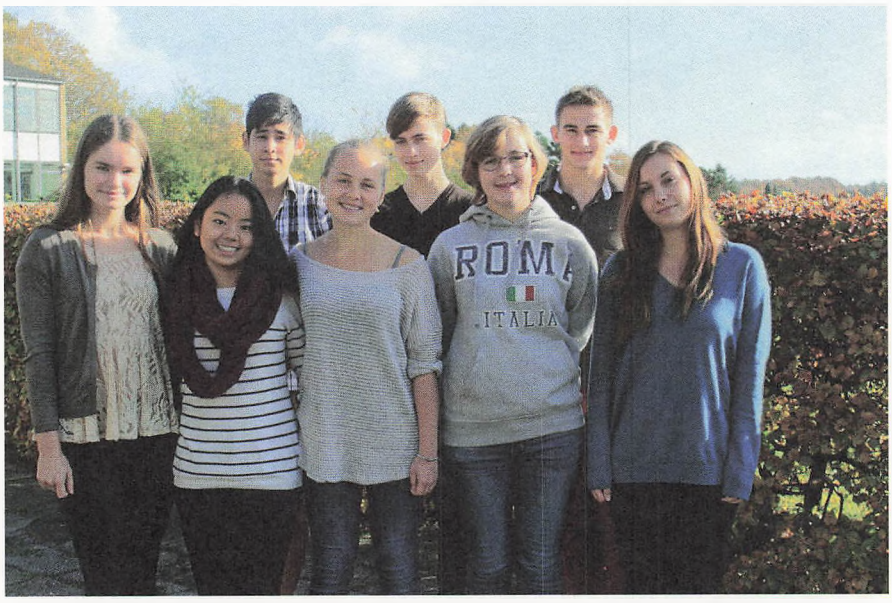

Udvalgte til Akademiet for Talentfulde Unge (ATU) 2013/14.

Drenge fra venstre: Daniel Luo, William Frisch Møller og Tor Rasmus Memhave.

Piger fra venstre: Marie Trolle Bonnesen, Karen Chuxian Yang, Josefine Tvermoes Meineche, Helene Riis-Hansen og Ida Nilsson.

decideret skolevirksomhed at gøre. Formandsskaber for IB-Foreningen, Kostskoleforeningen, Fordelingsudvalget for Nordsjælland, medlemskab af Koordinationsudvalget for Region Hovedstaden og deltagelse i udvalg under Danske Gymnasier har gjort skolen kendt i offentligheden.

Deltagelse i fagolympiader og andre faglige konkurrencer med meget flotte resultater har styrket skolens anseelse. Dette er blevet underbygget af, at skolen aktivt med egne lærere er med til at forestå organiseringen og afviklingen af disse begivenheder.

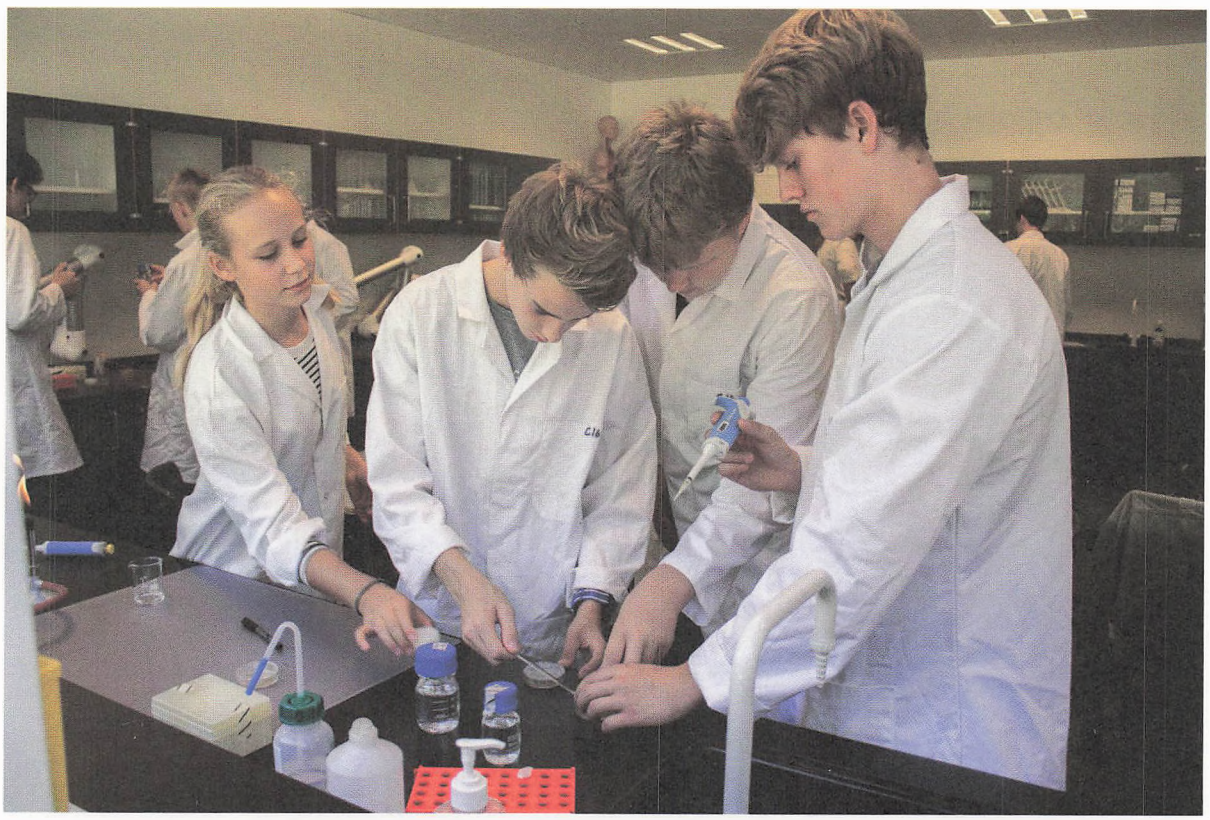

Det eksperimentelle arbejde har fået en fremtrædende plads i science fagene ved de seneste gymnasiereformer i 2005 og 2016.

2 glade vindere af Drug Hunter dysten 2017 i disciplinen bioteknologi, Mikkel Westergaard-Madsen og Magnus Skakke, 2.t

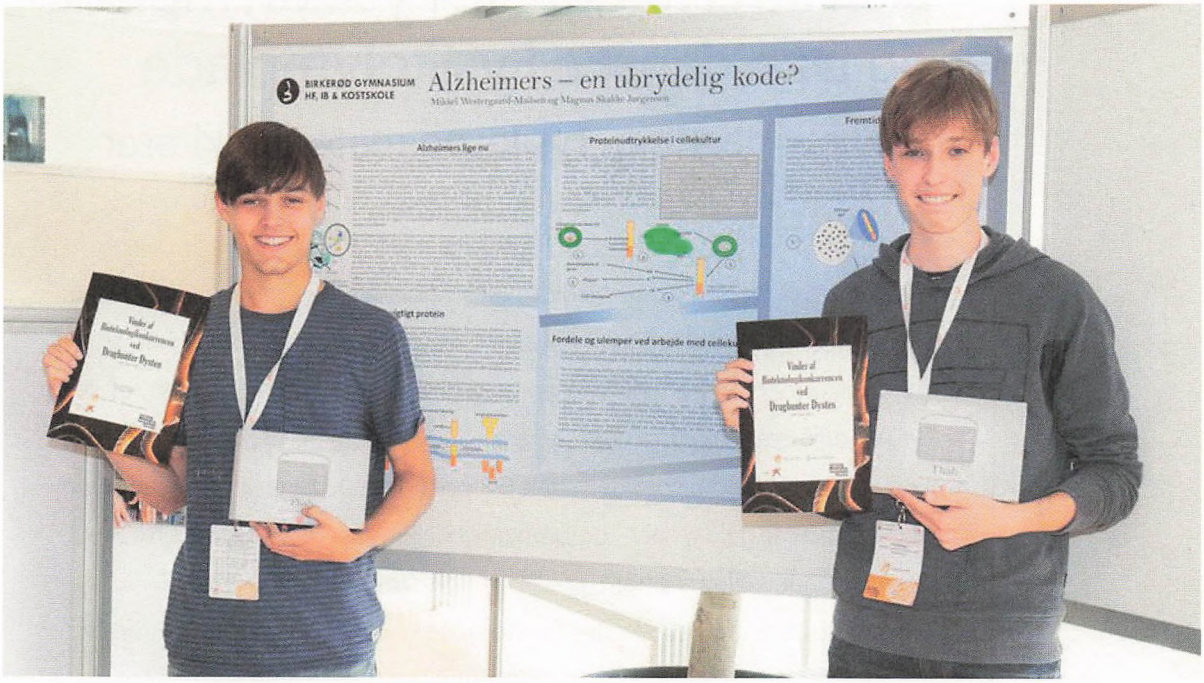

2 IB – elever som DM-vindere i novelleskrivning 2016, Malthe Fog Sporring, 3.u og Mikkel Kenneth Elk, 2.u

Den internationale Fysikolympiade og Den danske Fysikolympiade

af Niels Hartling, fysik- og matematiklærer 1974 – 2013.

Hvert år i juli afholdes den såkaldte Internationale Fysikolympiade (betegnet »IPhO = the International Physics Olympiad«). Det er en konkurrence for unge under 20 fra hele verden med interesse og kunnen inden for faget fysik. Konkurrencen strækker sig over ca. 10 dage, og den finder sted på skift i et af de lande, som deltager. De dygtigste deltagere opnår anerkendelse i form af guld-, sølv- og bronzemedaljer eller »hædrende omtale« (HM = honourable mention).

Konkurrencen blev afholdt første gang i 1967 i Polen, og i de første år var der tale om et østeuropæisk initiativ. Men efterhånden kom flere og flere lande med, Sverige fra 1976, Holland fra 1982, Norge fra 1984, USA fra 1986 osv. I de seneste år har over 80 lande fra alle verdensdele deltaget, kun Afrika er (endnu) ret svagt repræsenteret.

De Internationale Fysikolympiader omgives i mange lande af meget stor prestige og mediebevågenhed. For deltagerne i flere lande betyder en

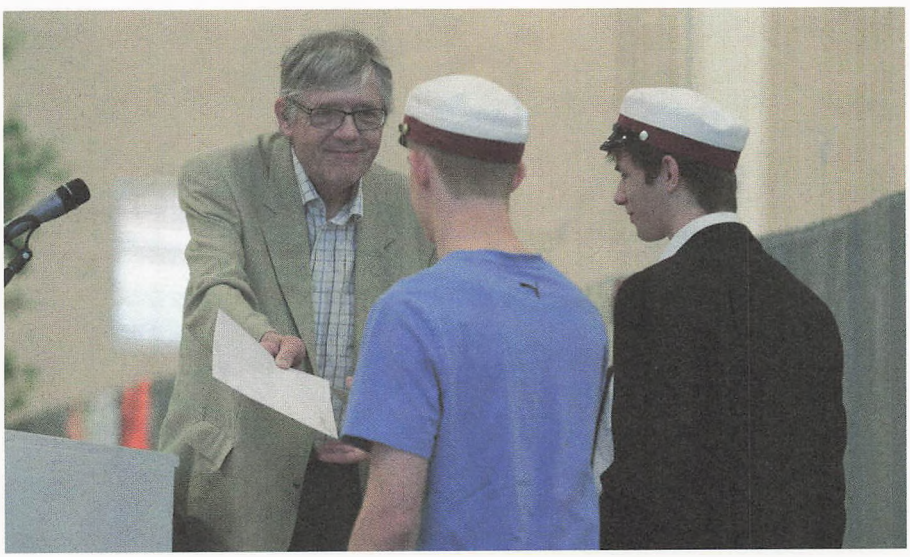

Niels Hartling uddeler fysiklegatet ved translokationen i 2013.

medalje en mulighed for at komme på de bedste universiteter. Dette er nok ikke helt i overensstemmelse med mentaliteten her i landet, men selv om konkurrencen er hård, har Danmark alligevel formået at hævde sig pænt.

Danmarks deltagelse

I 1973 var der dobbelt så mange drenge som piger, men allerede i 1974 var der lige mange piger og drenge. I 70-erne og 80-erne talte jeg nogle gange på Fysiklærerforeningens generalforsamling for, at Danmark også skulle deltage, men så fik jeg at vide af kolleger, at dette projekt ikke var i overensstemmelse med dansk undervisnings¬tradition. Det var et elite-pro¬jekt præget af gold konkurrence, og den indstilling var så meget mere forunderlig, som at alle samtidigt syntes, at det var helt i orden, at man dyrkede eliten, når det fx drejede sig om fodbold, kvindehåndbold eller ballet. Deri¬mod var det nærmest suspekt at være virkelig god til et skolefag som kemi, fysik eller mate¬matik, men efterhånden ændrede holdningen sig. I 80-erne kom Danmark såle¬des med i tilsvarende internationale olympiader i kemi, datalogi og matematik, og lærere bl.a. på Birkerød Gymnasium og nogle ansatte på universitets sikrede, at Danmark for første gang deltog i den Internationale Fysikolympiade i 1996 i Oslo. Siden har vi været med hvert år, og nu deltager Danmark også i olympiader i biologi og geografi.

Forløbet af udtagelsen og træningen i Den danske Fysikolympiade

Efterhånden har forberedelsen til Den danske Fysikolympiade fundet sin form. I slut¬ningen af september bliver elever på gymnasier og HTX-kurser invite¬ret til deltagelse i en prøve, som gennemføres på skolerne ultimo oktober. Lærerne fremsender de bedste besvarelser til olympiade-udvalget, som sender besked til skolerne om udfaldet. De ca. 35 bedste fra hele landet går videre til landsfinalen.

Landsfinalen afvikles i løbet af en fredag-lørdag sidst i november på Københavns Universitet. De 15 bedste af de 35 elever udvælges på

Sciencedag for folkeskoleelever på BG.

Mark Midtgaard Stone 2011.

baggrund af en teoretisk prøve og en prøve med eksperimentelt indhold. De får en stor universitetslærebog i fysik. Denne moppedreng danner i det væsentlige grundlag for de følgende måneders selvstudium og træningsweekender, der er nødven-dige for at dække de ganske omfattende områder, som ikke er med i det danske pensum i fysik. Efter fire intensive træningsweekender (fredag – søndag) afholdt på DTU, Birkerød Gymnasium, KU og på AU finder den endelige udtagelse af de fem vindere sted på en femte weekendsession i april. De fem vindere repræsenterer Danmark ved den efterfølgende Internationale Fysikolympiade i juli. Efter udtagelsen gennemføres endnu to træningsweekender for landsholdet, den sidste sammen med det tyske olympiadehold, umiddelbart før afrejsen til Den Internationale Fysikolympiade. Lærere fra Birkerød Gymnasium har spillet og spiller fortsat en central rolle i hele dette forberedelsesforløb, herunder det ganske omfattende arbejde at forberede og rette prøver samt deltagelse i elevernes træningsweekender.

De fem elever fra Danmark, som slipper gennem nåleøjet til årets internationale fysikolympiade, får en oplevelse for livet, som indbefatter

unikke turistbegivenheder og ikke mindst samvær med og kontakter til unge fra hele verden.

Man mærker på skolerne, at der er en stigende respekt og interesse for disse konkurrencer. Man havde tidligere en forestilling om, at man ikke behøver gøre noget for de bedste, for »de klarer sig alligevel«. Men både pædagogisk forskning og vores daglige erfaringer viser, at også de bedste skal udfordres, hvis det fulde potentiale for talentet skal opnås. Man når ikke toppen inden for et skolefag eller for den sags skyld inden for svømning, violin, ballet etc., hvis ikke man lægger et meget stort arbejde i det. Det har vist sig, at eleverne, som deltager, går op i det med liv og sjæl. De sætter meget til side for at nå den nødvendige træning, men de ser det ikke som gold konkurrence, tværtimod, de nyder, at der stilles krav. Alligevel kan jeg ud fra de mere end 20 år, jeg har medvirket i disse forberedelser, sige, at de, som kvalificerer sig, ikke er indskrænkede nørder. Det er i reglen inspirerende overskudsmennesker, som ud over at være gode til et naturvidenskabeligt fag, kan alt muligt andet som fx at spille musik, være spejderledere eller være hovedkraften i skolekomedien. Det er også min erfaring, at klassekammeraterne ikke er negative, men kun positive og stolte, hvis en i klassen klarer sig flot.

Danmark som værtsland i 2013

De lande, som deltager, forpligter sig til at påtage sig værtsskabet på et tidspunkt. Det blev allerede i 1998 fastlagt, at Danmark skulle påtage sig værtsskabet i 2013. Når netop dette år blev valgt, hænger det til dels sammen med, at netop det år var 100-året for Niels Bohrs epokegørende teori for brintatomet.

> De lande, som deltager, forpligter sig til at påtage sig værtsskabet på et tidspunkt.

Værtsskabet var en meget stor opgave. Den gav i et år arbejde for en gruppe fra Danmark, som ikke mindst bestod af lærere på Birkerød Gymnasium. En sådan international olympiade svarer til en stor international konference gennem mere end en uge med ca. 700 gæster (fem studenter fra hvert land, to ledere samt observatører og øvrige gæster), hvortil kommer

ca. 200 fra værtslandet. Den internationale Fysikolympiade blev afviklet dels på KU, dels og især på DTU. I godt en uge i juli var København centrum for fysikstudenter, ledere og observatører fra 80 lande. Det blev på alle måder en meget stor succes.

Baggrund for arbejdet

I dag har de faglige olympiader, herunder Fysikolympiaden, opnået en stærk placering i skoleverdenen. Der er tale om konkurrencer, som giver udfordring og udvikler talentet for nogle af de bedste og mest fokuserede elever. Arbejdet er vigtigt af flere grunde. Det betyder, at der er danske elever, som kan matche de bedste fra udlandet. Også bredden bliver styrket, for der er efterhånden en erkendelse af, at man for at opnå en stor og god bredde også må tilgodese eliten. Konkurrencerne er endvidere med til at sikre, at dygtige unge på gymnasier og HTX-kurser fastholder og udbygger interessen for naturvidenskab, hvilket det danske samfund har stor gavn af. På Birkerød Gymnasium har de årlige konkurrencer i fysik og i de andre olympiadefag spillet en stor rolle. De er blevet en vigtig del af skolens talentprofil, og elever fra Birkerød Gymnasium har klaret sig fremragende. I fysik har der således hvert år siden 1996 været deltagelse fra Birkerød Gymnasium, og i årene 1999, 2003, 2004, 2007, 2008, 2014, 2015, 2016 og 2017 har elever fra Birkerød Gymnasium været med på det hold, som repræsenterer Dan¬mark ved Den internationale Olympiade. Lasse Harboe Wolff fra Birkerød Gymnasium var med på holdet i 2017 og fik en sølvmedalje.

Birkerød Gymnasium har også været repræsenteret ved The International Biology Olympiad flere gange. I 2017 fik Andreas Rygaard sølvmedalje ved konkurrencen, der blev afholdt på Warwick University.

BIGMUN af lærer Stine Helth på vegne af BIGMUN Board of Directors

I 2009 tog en lille gruppe IB elever initiativ til at tage af sted til Alkmaar i Holland og for første gang repræsentere Birkerød Gymnasium, HF, IB og

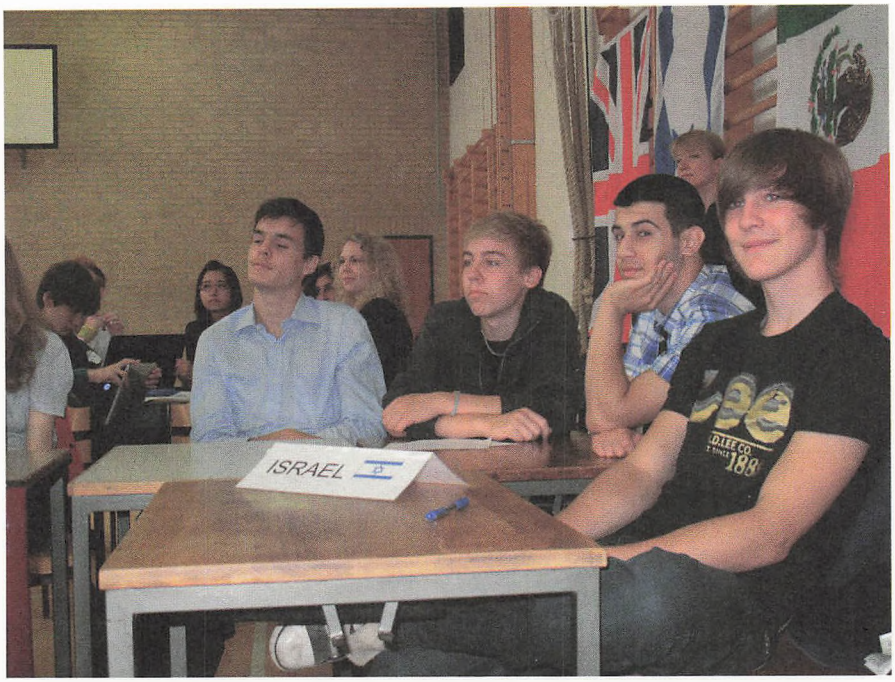

Den første BIGMUN konference på BG august 2011.

Kostskole ved en Model United Nations eller MUN konference. Den lille delegation tog af sted opfyldt af den kildrende spændthed, der kommer af at have kastet sig ud i noget vildt. IMUNA, som konferencen hed, blev startskuddet til noget, som nu er med til at tegne BG for både danske og internationale elever.

Model United Nations er, som navnet indikerer, en simulation af de Forenede Nationer. Elever mødes i kommittéer og debatterer verdens udfordringer. Man følger tæt det stramme diplomatiske system og sprog, inden for hvilke også FN's virkelige diplomater må navigere i forsøget på at skabe udvikling, fremgang og fælles forståelse. De deltagende elever repræsenterer i delegationer forskellige lande, som aldrig er deres eget. Uanset hvad man selv måtte mene, er det dette lands politiske profil og interesser, man skal søge at fremme i debatten. I en lang proces af lobbyarbejde, udfærdigelse af resolutioner, debatter med taler for og imod resolutionerne og hårdt tilkæmpede tilpasninger af samme og endelig de forløsende afstemninger bearbejdes de problemstillinger, som konferencen tager op. Der er flere forskellige fora med forskellige fokusområder og strukturer:

Den første BIGMUN konference i august 2011

de såkaldte GA Committees, som i sidste ende munder ud i den store UN General Assembly, ECOSOC, Crisis Committee, Security Council, UNHCR, UNEP osv. Fælles for dem alle er, at de fordrer forberedelse, engagement og forståelse for de rammer, de sætter.

Den lille gruppe dedikerede elever blev hurtigt til en større gruppe - en meget målbevidst og ambitiøs gruppe. Allerede i 2011 tog de med skolens opbakning springet og stablede sammen med en lille gruppe lærere Birkerød Gymnasiums egen konference, BIGMUN, på benene. Det var en lille konference med få deltagere dengang i 2011. Men de kunne noget særligt disse dedikerede elever, noget som de videregav til de efterfølgende års organisatorer for nu i 2017 er BIGMUN skandinaviens største konference med hundredevis af deltagere og prominente – endda royale – gæstetalere. Det er ikke længere kun IB elever, der er med til at organisere det, og hvert år involveres flere og flere i projektet. De første pionerer har siden gæstet BIGMUN nu og da, og det er hver gang en fornøjelse at se deres stolthed og begejstring over, hvad deres baby er blevet til, som de udtrykte det her i 2017.

Men hvorfor gider eleverne det? Hvad fik en gruppe IB elever til at tage

Kronprinsesse Mary åbner BIGMUN d. 19. februar 2014 sammen med rektor Anders Kloppenborg.

Fotograf Allan Nørregaard, Sjællandske Medier. Bragt i Frederiksborg Amts Avis 20/2 2014.

til Holland på skoletur i deres sommerferie? Hvad får en lille gruppe teenagere til at mødes efter skole hver uge i et helt år for at koordinere alt fra indkøb af plastickrus til invitation af prinsesser? Hvorfor sidder konferencens presseteam og redigerer og printer deres eftertragtede BIGMONITOR avis til langt ud på natten? Hvorfor kommer de samme skoler tilbage til BIGMUN år efter år? Hvordan kan det lykkes hvert år at få folk til at åbne deres hjem og være værtsfamilier? Og måske allermest forunderligt, hvordan kan det lykkes at få op mod 50 elever til at være konferencens hårdtarbejdende stab af praktiske hænder? Hvorfor gider en lille gruppe lærere år efter år lægge timevis af arbejde i projektet?

Svaret er entydigt: Man får så meget igen!

Eleverne får indblik og udblik. Indblik i, hvor svært det er at mødes på tværs af kulturer og nationale interesser, hvor meget der kræves. De får blod på tanden, får lyst til at være blandt dem, der driver fremtiden. Udblik på verden som en kompliceret politisk størrelse fuld af muligheder og begrænsninger. De får et fagligt og personligt boost, som de og deres lærere

Åbning af BIGMUN 2016.

bagefter kan høste frugterne af i timerne, ved eksamensbordet og videre i uddannelses- og karrierelivet. De mærker ansvar, sammenhold, perspektiv. Og så er det sjovt. De mødes med unge som dem selv fra hele verden i debatterne, men også på gangene, i pauserne, i værtsfamilierne og til festen. For selvfølgelig er der en fest - en alkoholfri fest - som ikke desto mindre er et tilløbsstykke.

Så BIGMUN er udvikling. Udvikling af de mennesker, som er involveret, men også af skolen. Konferencen og den sideløbende MUN klub, som mødes hver uge gennem hele året og sender dygtige delegerede afsted til andre konferencer, tilfører skolelivet på BG en ny dimension. Selv om IB eleverne er stærkt repræsenterede, er det også et forum, hvor de tre skolesystemer i stigende grad mødes. Dermed er BIGMUN et udtryk for det 'drive' og den rummelighed, som BG mestrer på mange fronter. For én ting er, at eleverne rummer projektet og dets udfordringer og rummer hinanden og hinandens forskelligheder. Én ting er, at de involverede lærere arrangerer deres liv omkring BIGMUN i en uge. Noget andet er de mange kolleger, som rummer, at deres arbejdsplads i en uge indtages af 400 teenagere i jakkesæt, de mange elever, hvis undervisning omdirigeres på kreativ vis for at frigive lokaler til kommittéer, de pedeller og køkkenfolk,

som stiller op og er med til at sikre, at der er mad og stole til de unge diplomater. Dét er rummelighed! Og det er den rummelighed, som et projekt som BIGMUN både fordrer og udvikler.

At se vores elever arbejde, samarbejde, debattere og organisere på eget initiativ, uden at nogen har givet dem opgaven, og uden at de får en karakter, er helt ekstraordinært. De har selv påtaget sig det, de vil det. Når man så står dér midt i konferencens koordinerede kaos, ser man, at de lærer noget på BIGMUN – på BG - som de aldrig ville lære i almindelig undervisning, som de kan tage med sig og bruge i livet.

Hvem ved? Måske vil vi en dag se en af vores deltagere holde tale som diplomat i den rigtige FN Generalforsamling.

Piger og Grønland

af Betsy Conradsen, lærer 1973–2015, kostlærer 1980-1982

De første kvindelige kostelever

I 1972 bliver de første stx-piger optaget på kostskolen, og året efter bliver det også muligt for hf-piger at søge optagelse. Ifølge de officielle ministerielle lister blev der i 1972 optaget 10 piger, mens det ifølge andre kilder drejede sig om i alt 13-15 piger. Pigerne blev fordelt på øverste B-gang og øverste C-gang (med udsigt over Dumpedalen!). »Mon det var, fordi drengene ikke skulle kunne kravle ind af vinduerne til os?!«

Hvor kom pigerne fra?

Pigerne kom – ligesom drengene – fra områder med lang vej til det nærmeste gymnasium så som Odsherred, Møn, Færøerne og Grønland. Fra hjem, hvor familien enten boede i udlandet eller blev nødt til at flytte til Jylland/udlandet pga. faderens arbejde, men også fra hjem, hvor pigerne ikke længere kunne bo.

Kostskoleværelse på øverste C-gang ca. 1996.

Hvordan var det at være de første piger på en drengekostskole?

»Var vi det? Det vidste jeg slet ikke!«

»Det var en fest at bo på kostskolen!«

»Der var rift om pigerne!«

»Den første aften blev jeg – ene pige – placeret ved et bord med ældre kostelever. Pludselig kunne jeg mærke, at jeg blev våd. Drengene havde bøjet kanten af voksdugen og hældt vand derned, og det endte på mig. Jeg lod som ingenting – og så var jeg accepteret!«

»Drengene passede godt på os, både når vi gik på Basses Bodega for at spille billard eller tog med toget til København.«

»Der var højt til loftet på kostskolen, og man blev respekteret som den, man var.«

Kostskolelivet

Da pigerne i 1972 flyttede ind på kostskolen, blev de mødt af en »daglig husorden«, som fortalte, at de ville blive vækket kl. 7.00 - af en mandlig kostlærer. Kl. 8.00 begyndte skolegangen, og mellem kl.8.00 og 12.00 var der ikke adgang til værelserne. Kl. 16.30 – 17.55 var der første læseinspektion, hvor eleverne skulle opholde sig på værelserne, og hvor der skulle være ro i elevfløjene, dvs. ingen højrøstet tale, ingen maskinskrivning og ingen høj musik.

Efter middagen var der anden læseinspektion, hvor der også skulle være ro i elevfløjene, men eleverne behøvede ikke at opholde sig på deres værelser. Der var en lang række fællesrum til rådighed for eleverne: dagligstue, læseværelse, musikstue, fjernsynsrum, mørkerum, hobbyrum, billardrum og vaskerum.

I ordensreglerne stod der desuden: »Endvidere er det forbudt at medtage eller indtage øl eller spiritus på kostskolen. Man må ikke møde op i påvirket tilstand.«

Som det fremgår af nedenstående, holdt disse ordensregler ikke i mange år!

Kostelev 1973-75

Det første år (73/74) var der mange rutiner/regler på kostafdelingen. Ved middagen om aftenen blev navnene på de elever, der var kommet brev til, råbt op. Andet år (74/75) lå brevene bare på et bord, og så måtte man selv undersøge, om der var kommet brev til en. Første år skulle man være på sit værelse i »lektietimen« og om morgenen, hvor en lærer gik rundt og hilste på. Andet år gik læreren også rundt, men der skete ikke noget, hvis man ikke var »hjemme«. Andet år fik vi også bar i kælderen. Det hele blev lidt løssluppent det andet år.

> "Det hele blev lidt løssluppent det andet år.

Om andet år var anderledes, fordi alle gentlemændene var gået ud, ved jeg ikke. Jeg tror, at der var flere »Hellebæk-drenge« det første år, og de var alle festlige fyre med mange skøre ideer, og de var jo vant til kostskolelivet. Det første år var klart det sjoveste.

Alle kosteleverne holdt sammen og hjalp hinanden. Eksempelvis havde en dreng lidt problemer med alkohol og kom på antabus, og vi var to piger, der hjalp ham i den sammenhæng.

Dagligstuen på kostskolen ca. 1996.

Kostelev 1972-73

Det var fantastisk at komme på en »drengekostskole«, hvor der var rift om pigerne. Jeg husker, at jeg fik klaverundervisning af Stubbe, og at der blev holdt nogle store fester med bands på dagskolen.

Der var også mange »bisser« på kostskolen, som:

- spillede så høj musik, at rektor Færkel kom gående over Dumpedalen for at skælde ud.
- kørte gratis med S-toget.
- stjal cykler ved stationen, når de kom sent hjem.
- huggede svaner i Birkerød Sø og satte dem ud i den lille sø ved kostskolen.
- brød ind i kostskolekøkkenet, når de var sultne.

Kostelev i musikstuen ca. 1994.

Kostelev 1972-75

Min familie skulle flytte til Fyn, så jeg kom på kostskole i Birkerød, da jeg var 15 år. Jeg boede på øverste C-gang, og der var ikke blandede gange i de år, jeg var der.

Oldfruen hed Oda Roholte, og jeg arbejdede for hende sammen med en 4-5 andre kostelever. Vi skulle dække bord, tage ud af bordet, rydde op efter maden og gøre rent i weekenderne.

Det var en fest at bo på kostskolen, og vi gik i byen hver dag. Hvis man passede sine ting og ikke forsømte, var der ingen, der sagde noget til en. Vi havde meget frie rammer, fx solgte kostskolebaren øl på hverdage; det er grotesk, når man tænker på det bagefter.

Kostlærerne havde det svært. Der blev drukket meget og taget stoffer, men på den tid blev der også røget hash i centralgarderoben på dagskolen.

De mere stille elever kunne, hvis de havde behov for det, komme til te hos kostlærerne en gang om ugen. Det var også fantastisk, at man som kostelev gratis kunne få undervisning i klaverspil og i svømning.

På kostskolen boede der mange elever fra bl.a. Færøerne, Grønland,

Basse's Bodega 1996.

Odsherred, Møn og Det Kgl. Opfostringshus i Hellebæk. Mange var mærket psykisk af den hårde tone på det sidste sted.

Færingerne kom alle fra Suderø. De havde mange lommepenge, drak for meget og gik på Basse's Bodega for at spille billard, men de passede på hinanden.

Kostelev 1972-75

Jeg havde nogle dejlige år på Birkerød kostskole. Det var nemt at få veninder det første år, da alle pigerne var nye, og ingen havde dannet grupper. Det var dog primært pigerne på ens egen gang, man var sammen med i fritiden. Pigen, jeg boede ved siden af, gik jeg også i klasse med, så vi sås rigtig meget. Året efter blev kostafdelingen også åbnet for HF, det var i 73. Det år flyttede en pige, som jeg havde kendt i udlandet, ind på den anden side af mit værelse. Vi var 5 piger, der primært holdt sammen. I fritiden - der skulle jo også laves lektier - hyggede vi os gevaldigt sammen. Vi snakkede, grinte og lavede sjov. Eleverne fik også en kælderbar, men især husker jeg vores »rejegilder« på gangen. Vi drak vist hvidvin til, og så udviklede det sig til drillerier på drengegangen med sæbe på deres tandbørster etc. Det var også rart, at vi piger kunne hjælpe hinanden fagligt. Det hele gik ikke op i sjov og ballade. Faktisk husker jeg os som værende flittige og seriøse elever.

Spisestuen anno 1996.

Kostelev 1973-74

Jeg var fra Birkerød (min far arbejdede i udlandet), så jeg boede der egentlig bare - havde ikke så meget med de andre at gøre. Men der var en del fester på værelserne. Og der stank af tørret fisk, når grønlænderne fik pakker hjemmefra - og så festede de!!

Jeg var meget optaget af at læse om hypnose, og en af mine naboer ville gerne være prøvekanin. Hun mente, hun kom helt væk i en anden verden. Hun var virkelig begejstret, og jeg var overvældet - kunne jeg virkelig det? (Hun var vist bare sød!).

Jeg boede der kun ét år. Derefter flyttede jeg på værelse. Jeg havde mere lyst til at bo for mig selv. Jeg var 19½ år på det tidspunkt. Vi HF'ere var ofte lidt ældre, fordi vi havde arbejdet, inden vi startede på skolen.

Kostelev 1973-75

Jeg var 18 år og havde taget en amerikansk high school eksamen i Bruxelles, men den gav ikke adgang til at læse videre i Danmark. Så derfor skulle jeg til DK og tage en Hf-eksamen, som gav adgang til de videregående uddannelser. Jeg boede på øverste C-gang dør om dør med min veninde fra Bruxelles, og vi havde det MEGET frit. Det var ikke en kostskole, det var mere kollegieagtigt.

Kø ved telefon-boksene ca. 1994.

Jeg kan ikke huske min kostlærer, men jeg havde et nært forhold til oldfruen Oda Roholte.

Vi måtte gerne have besøg af drenge på værelserne, men de måtte ikke overnatte.

På pigegangen hyggede vi fx fredag aften med rejer og hvidvin, eller også gik vi på Proppen og spiste friturestegte camembert. Vi havde »frihed under ansvar«, og jeg var meget glad for at være der. Nogle piger og drenge blev smidt ud, da de ikke kunne håndtere friheden.

Maden på kostskolen

- Søndagsfrokosten var især et tilløbsstykke. Det var det store frokostbord med rejer, roastbeef etc. Vi skyndte os altid ned, inden lækkerierne var væk.
- Jeg syntes, vi fik fantastisk mad. Specielt frokostbordet med alverdens hjemmelavede lækre sager. Jeg undrede mig enormt, da nogen sendte en klageseddel rundt.
- Maden var god, men nogle syntes, at den var for usund og for gammeldags (hjerter i flødesovs). Frokosterne var MEGET gode.

Kostelev 1973-75

I dagskolen var man stemplet som »kostelev« på godt og ondt. Da jeg

Frokostbord 1996.

havde været på skolen et par uger, sagde en lærer »nå XXX er her, så må alle være her« med henvisning til, at jeg var kostelev. Og han havde aldrig oplevet, at jeg var kommet for sent. Flere lærere troede ikke på, at vi selv lavede vores lektier, da kostskolen havde et kartotek over en del både matematik-, fysik- og kemiopgaver samt diverse stile. Min kemilærer godkendte ikke en eneste af mine rapporter, uden jeg havde forklaret, hvordan jeg havde lavet dem. Sandheden var, at jeg havde lavet dem alle sammen selv. Sådanne oplevelser gjorde, at vi kostelever var nødt til at holde sammen og støtte hinanden.

> "I dagskolen var man stemplet som »kostelev« på godt og ondt.

Kostelev 1972-75

Jeg var meget fokuseret på livet på kostskolen og har slet ikke de samme minder om min skolegang som resten af min klasse. Jeg spillede meget billard.

Kostelev 1973-75

Vi måtte gerne tage venner med til julefesten, men vi (kosteleverne) isolerede os. Vi kom også meget lidt i vore klassekammeraters hjem. Vi havde nok i os selv. Og så var der en bar på kostskolen!

Dem, der faldt fra!

Som tidligere nævnt blev der i 1972 ifølge de officielle ministerielle lister optaget 10 stx-piger på kostskolen. Af disse blev de 5 studenter i 1975.

Ifølge de officielle lister blev der året efter, dvs. i 1973, optaget 19 piger på kostskolen fordelt med 14 på stx og 5 på hf. Af disse blev 2 studenter og 4 hf'ere i 1975, og 6 studenter i 1976.

Det har desværre ikke været muligt at foretage en nærmere analyse af årsagerne til det relativt store frafald.

En stor tak til Anne Marie, Paulina, Benedikte, Margot, Jette, Marianne og Annette for at have delt nogle af deres minder fra kostskolen med mig.

Grønlændere på kostskolen

I 1954 bliver 2 elever fra realskolen i Nuuk som de første sendt til Danmark for at gå på et dansk gymnasium. I de følgende ca. 40 år får mange grønlandske elever støtte til at tage en gymnasial uddannelse i Danmark, fortrinsvis på gymnasier med en tilhørende kostskole som Birkerød, Sorø, Nyborg, Grenå, Viborg og Struer.

I 1983/1986 starter HF med grønlandsk på seminariet i Nuuk hhv. i

Billardlokalet 1996.

Aasiaat, og i 1996 omdannes HF til en 3-årig grønlandsk gymnasieuddannelse GU med skoler i Qaqortoq, Nuuk og Aasiaat.

I 2002 starter HTX på Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut, og i 2006 starter HHX på handelsskolen i Qaqortoq. I 2012 erstattes alle tidligere gymnasiale uddannelser med GUX, og de første studenter efter den nye reform var færdige i 2015 fra skolerne i Qaqortoq, Nuuk, Sisimiut og Aasiaat.

Birkerød Kostskole var pga. sin beliggenhed nær København populær blandt de grønlandske kostelever. Mange af de nuværende grønlandske politikere, fx Kuupik Kleist, Aqqaluk Lynge og Herman Berthelsen, har været elever på skolen.

Der var mange udfordringer for de nye kostelever: en gymnasial skole med store krav til skriftlige afleveringer og mundtlig deltagelse i undervisningen, en kostskole med regler, men også med mange fristelser, savnet af familie og venner, hjemvéen efter den grønlandske natur samt depressionen over det danske vejr. Det kan næsten undre, at der var så mange, der kom igennem.

Kostelev 1978-81 Lise Becker Rosing

Jeg ville være sygeplejerske, og derfor skulle jeg være student. Dengang kunne vi ikke tage en gymnasial uddannelse i Grønland, så jeg har altid vidst, at jeg skulle til DK, hvis det var sygeplejerske, jeg ville være.

Jeg valgte Birkerød Kostskole, fordi den lå tæt på Hillerød. Jeg havde min farmor i Hillerød, og hende kunne jeg så besøge. Desuden er vi gennem vores barndom kommet på ferie i Nordsjælland, og der havde vi også bekendte. Igen nogen jeg kunne besøge og besøgte gennem alle de tre år, jeg boede på kostskolen.

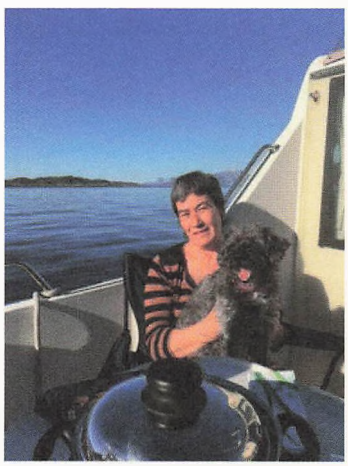

Jeg gik på matematisk linje. Ikke fordi jeg var specielt god til den linje, men den sproglige linje lå længere væk fra mig. Desuden ville jeg være sygeplejerske, så det skulle være den matematiske linje. Det at tage en studentereksamen gjorde mig i stand til at få den uddannelse som sygeplejerske, som jeg gerne ville have. Det er et kæmpe plus at kunne arbejde med noget, som jeg efter 30 år stadig er glad for at arbejde med – det er et stort gode.

På kostskolen kom jeg efter lidt tid med i en gruppe piger, der mødtes til te på værelserne, og vi støttede hinanden i hverdagen. Jeg manglede min familie, men følelsen af, at de andre piger blev min familie i hverdagen, betød utrolig meget for, at jeg i det store og hele havde det godt.
Jo, jeg savnede min familie og naturen, men jeg fik etableret noget andet, der som oftest fyldte »hullet« ud. Ved siden af havde jeg min farmor og mine forældres bekendte, der også tog sig af mig og kærede sig om mig – det gav mig tryghed.

Jeg hentede energien i denne min nærmeste gruppe af piger, jeg kunne være sammen med socialt og snakkede godt med. På kostskolen var der også nogle andre, man ikke var sammen med socialt i hverdagen, men ved fester, spisning, tv-kikkeri om aftenen – ja, så snakkede man alligevel med andre end den nærmeste gruppe, og det gav mig også en følelse af, at jeg ikke var helt alene. Det at høre, at andre også havde et savn, og det at se, at andre også havde det på samme måde som mig, gjorde, at jeg var opsat på, at det kunne jeg godt stå igennem.

> "jeg savnede min familie og naturen

Ved at flytte hjemmefra blev jeg også meget bevidst om, at jeg måtte sætte mig et mål, da savnet ellers blev for stort og fyldte for meget. Så ja, jeg blev også »voksen« af at skulle flytte hjemmefra, men da jeg altid følte, at jeg havde venner, farmor og bekendte, der indimellem kærede sig om mig – ja, så stod jeg det igennem.

Tiden på kostskolen betød jo også, at jeg kunne gøre, som jeg ville. Jeg kunne gå i byen og selv bestemme over mange ting, så tingene blev også prøvet af. Men jeg var hele tiden bevidst om, at det var mit eget ansvar, at jeg havde det godt – så min kostskoletid blev ikke totalt vild, men jeg fik både festet, set og oplevet ting.
Jeg bemærkede også den kulturforskel, der er imellem det danske og det grønlandske. Jeg blev stolt af at komme hjemmefra, men da jeg gennem hele min barndom ofte har været i DK, kendte jeg meget til det danske, men jeg blev opmærksom på forskellen. Men jeg syntes, at det var spændende at skulle være i det nye. Jeg følte mig stærk, fordi jeg kom fra GRL

og dér havde set og oplevet mange ting. Jeg føler, at jeg gennem min ungdom brugte min baggrund på den positive måde.

Det, at der var en fast rutine i hverdagen på kostskolen, morgenmad kl. ditten, middag kl. datten, lærerne, der kom rundt og »tilså« os indimellem, traditionerne med diverse fester, højtideligholdelse af traditionerne, betød meget for mig. Selvom det også kunne gøre, at jeg mærkede savnet af familien i nogle situationer, så gav det noget godt at mærke, at der også er traditioner på en kostskole.

Trods savnet af familien var min kostskoletid en dejlig tid, jeg fik nye venner, jeg fik et udsyn for livet, og det var positivt. Men jeg er også klar over, at jeg kom med nogle personlige ressourcer, havde et netværk at trække på, og det har selvfølgelig også hjulpet mig.

Kostelev 1979-82 Karo Thomsen Fleischer

Bliver sat af ved buskene og cykelskuret samtidigt med to andre, der kommer i deres forældres bil. Kan ikke helt finde ud af retningen for, hvor kostskolen ligger. Kigger tilbage til det sted, jeg kom fra med taxa, og prøver at regne ud, at den trappe dernede må føre til et sted, hvor jeg nærmere kan læse mig frem til, hvor jeg skal videre hen.

Jeg kan ikke huske, om jeg fulgte efter de to, eller om de fulgte efter mig. Men jeg må være kommet ind, for derefter kan jeg ikke erindre, hvad der videre skete.

På kostskolen boede jeg i C-afdelingen. Jeg har senere, efter at facebook kom til, set efter, hvor C-afdelingen lå. Og der fik jeg også mulighed for at se området, som jeg har løbet mange kilometer ved. Man skal to »etager« ned fra kantinen, før jeg kommer hjem til mit værelse. Jeg kan huske nogle af mine naboer, ikke deres navne, men deres ansigter. Tænker her mange år efter, gad vide hvor de er, og gad vide hvad de laver.

Lancier. Lancier, har aldrig danset det siden, men har set nogle udsendelser, eller er det film, hvor de studerende skal lære at danse lancier. Det bragte minder tilbage. Til dengang vi skulle øve os i den traditionsrige dans til afslutning.

Som kostskoleelev har man et hjem med mange forskellige personer. Nogle

som kommer fra en hel anden verdensdel end en selv, og andre som man faktisk kender fra Grønland. Så i de tre år fik jeg udvidet min horisont på verden, men selvfølgeligt også på de forskellige fag vi havde i gymnasiet.

Jeg var én af de dygtigste i folkeskolen, så det var en kæmpe nedtur at opleve sig selv som en af de mindre – meget mindre – dygtige i klassen. Men det var bare med at bide på, for muligheden for at afbryde gymnasiet og tage hjem var ikke-eksisterende! Og det er jeg da glad for i dag.

Jeg fik masser af venner, og få af dem har jeg stadig kontakt med. Skønt. Jeg har kontakt med en af de udvekslingsstuderende fra USA, Molly Read. Og jeg har kontakt med Grethe, med Danny og med Mette. Og jeg har også kontakt med Sanne og Pia. Jeg vil stadig gerne finde Pia og Helle. De andre studerende fra Grønland har jeg også kontakt med, vi taler sammen og hilser på hinanden, når vi tilfældigt møder hinanden.
Samfundsfag var et af de fag, som jeg syntes, var interessant. Jeg kan huske undervisning af – hvem var det nu? Steen? Ham med en hund, som vist nok hed Snaps? – én af dem, om hvordan verdensøkonomien hænger sammen. Og at lande ikke eksisterede af sig selv, men gennem handel og politik. Det var meget interessant. Et andet fag, som var interessant og meget langt væk fra min verden, men dog givende, var oldævl. Hold da op, nogle billeder der dukkede frem! Mænd med langt skæg, og tågede landskaber.

1.c 1979.

Karoline Thomsen sidder på 1. række, nummer 2 fra venstre.

Når jeg underviser i dag, kan jeg godt lide at forklare de faglige begrebers oprindelse, som kommer fra latin. Og det er da noget, jeg blev præsenteret for i gymnasiet. Tak for det.

En anden ting, som sidder i min hukommelse, er vores studietur til det, der dengang hed Leningrad. Jeg gjorde rent om morgenen et eller andet sted i Birkerød for at samle penge ind til billetten og til fornøjelse. Jeg kan huske, at vi havde cowboybukser med, for de var umulige at opdrive i Sovjetunionen dengang.

Sidenhen har jeg været i Skt. Petersborg, hvor forholdene var helt anderledes end i Leningrad.

Det har ikke kun været os unge, der tog til Danmark for at lære noget. Senere har jeg hørt, at flere af underviserne flyttede til Grønland for at undervise. Det, synes jeg, er sjovt at tænke på. Dengang var Birkerød den store verden, nu er verden blevet mindre. Håber de har haft en lige så lærerig periode, med op- og nedture, som jeg har haft i mine tre år i Birkerød.

Mine tre år på Birkerød Statsskole har i den grad haft indflydelse på min identitet. Min identitet som én, der har fået mulighed for at få en videregående uddannelse. Og min identitet som menneske, hvor jeg har fået nogle muligheder, som jeg har modtaget med kyshånd.

Fra venstre: Kostlærere Inge Vinten og Jesper Nielsen, økonomiinspektor Per Bruun Jørgensen.

Kostlærerne Gregers Aagaard og Sten Bredsdorff blev senere lærere i Julianehaab 1987.

Kostelev 1980-82 Vivi Becker Thrane

Jeg havde ikke dengang i 1980 mulighed for at tage HF i Grønland, fordi jeg aldrig havde haft Grønlandsk i folkeskolen. Det var der ikke kapacitet til i de danske klasser dengang. Skulle jeg videre fra folkeskolen, måtte jeg til DK. Jeg valgte Birkerød, fordi min storesøster gik der, og jeg havde mulighed for at få støtte fra hende det første år.

Jeg husker, at det var svært at komme i en klasse, hvor mange af mine klassekammerater var lidt ældre end mig, og de var meget diskussionslystne! Det var meget politik, der blev diskuteret, og dansk politik var ikke det, jeg havde gjort mest i derhjemme! Selvom jeg altid har snakket dansk derhjemme, var det et meget anderledes dansk, der blev snakket her i DK. Meget slang, som jeg havde svært ved at forstå. Det gav nogle udfordringer og lidt mindreværdsfølelser, da jeg følte, at jeg ikke kunne følge med. I Grønland havde jeg altid haft let ved lektierne, så til lektielæsningen på kostskolen kunne jeg godt have brugt noget hjælp, men fik aldrig sagt det til kostlærerne! Det bærer eksamenspapirerne også præg af. Heldigvis kunne jeg senere tage ekstrafag og komme i gang med den sygeplejerskeuddannelse, som jeg har i dag.

Jeg var meget glad for at bo på kostskolen. Vi havde meget frie tøjler, men jeg tror, at jeg lærte at blive selvstændig på en "tryg« måde, idet der altid var mange mennesker omkring mig. Jeg var 16/17 år, så selvfølgelig var der mange spændende ting at opleve i Danmark inkl. det at gå i byen og drikke alkohol. Jeg husker, at jeg var overrasket over så lidt "kontrol«, der var i forhold til, at jeg ikke var 18 år endnu, men jeg syntes, det var fedt!! Jeg skulle tjene lidt ekstra ud over lommepenge hjemmefra, og det kunne klares i baren i kælderen på kostskolen. Et sted, hvor der både kunne hygges og festes - det var vildt at have sådan et sted.

Gymnasiefesterne med alle de fede bands var alletiders. At danse til levende musik er altid federe end at danse til DJ`s! I det hele taget var gymnasiet og kostskolen et rigtig godt sted at være som ungt menneske.

Sådan var der så meget

af Peter Hottenroth, kostlærer 1993-2016

Jeg kom til kostskolen august 1993 og var i 23 år en af fire kostlærere. Min hustru, Anne Vibeke, var med det meste af tiden, men flyttede først fast ind i '95. De første år beholdt vi vores lejlighed i Lyngby, da vi vist ikke vidste, hvad vi ville. Men ret hurtigt skulle det vise sig, at Anne Vibeke var den af os, der blev mest glad for at være ved kostskolen.

Det blev til 23 år af vores liv, som blev tilbragt på kostskolen, en periode vi ser tilbage på med glæde, men også med en vis portion vemod. Vi vidste jo fra begyndelsen, at det ikke ville vare evigt, at vi en dag under alle omstændigheder skulle forlade den kostskole, vi var vokset sammen med og ikke kunne forestille os et liv uden. Det var derfor ikke en let beslutning, da vi i 2016 valgte at fraflytte vores kostskole og den livsstil, det var at bo på denne specielle måde.

Da vi nåede til vejs ende og skuede bagud, blev det i et forklarelsens øjeblik blændende klart for os, at udtrykket »Ak, hvor forandret!« måske er en af de mest rammende beskrivelser af en tid, der støt og umærkeligt er passeret over scenen.

Skulle vi beskrive forandringerne på kostskolen, vil det kunne sammenfattes i tre punkter: ændret rekrutteringsgrundlag, ændret ungdomskultur og en anden måde at drive kostskole på.
Med andre ord er kostskolen i alle henseender i de 23 år, vi var der, blevet noget helt andet parallelt med de ændringer, der i perioden også har fundet sted i det omgivende samfund.

Kosteleverne

De måske væsentligste ændringer i rekrutteringsgrundlaget har fundet sted i de sidste 23 år.

Kostskolen havde i en årrække en del elever fra Færøerne og Grønland

– og faktisk også fra det danske mindretal i Sydslesvig. Det blev dog aldrig et dominerende islæt.

Efterhånden blev det tyndt med søgningen fra de yderste egne af Kongeriget, og vi havde i nogle år i 90'erne store rekrutteringsproblemer. Vi fik og får selvfølgelig stadig elever fra gymnasietynde områder som Bornholm, Christiansø, Samsø, Sejerø, Smålandsfarvandet og lignende »udsteder« på kortet. Men slet ikke i et omfang, som vi kunne fylde kostskolen med. Et år lukkede vi en hel gang, og i 2 år lejede vi den ud til Københavns Universitet til indkvartering af udvekslingsstuderende. Ikke en ubetinget succes. Det gav en trykket stemning og stillede selvfølgelig et ubesvaret spørgsmål om kostskolens overlevelse på længere sigt.

Kostskolen har samtidig været et hjem for mange elever, som af den ene eller anden grund ikke kunne være hos deres forældre fx pga. udstationering, skilsmisse og gemytternes uoverensstemmelse. Derudover har vi selvfølgelig også haft elever, som kom til os, fordi der bare skulle ske noget andet. Disse elever var i mange tilfælde ikke primært karakteriseret ved disciplin og fokus på det faglige indhold i gymnasiet, og kostskolen led desværre i en årrække under et rygte, som det var uendeligt svært at komme af med: »Vi var stedet, hvor der var gang i den«.

> "Vores elever var for manges vedkommende nogle, der havde brug for en chance mere

Vi har hørt fra ældre kolleger og gamle kostelever, at der før vores tid var en bar i kælderen. Den havde åbent om hverdagen og med udskænkning af alkohol, men skulle være blevet lukket, da Erik Jørgensen tiltrådte som rektor. Og godt for det.

På en eller anden måde er den bar symptomatisk for det, vi er oppe imod. En ungdomskultur, hvor der skal festes igennem og helst det meste af tiden. I årevis kæmper vi med gennemsnitligt større forsømmelser, lavere karakterer og frafald. Det gør det så til gengæld så meget mere ærværdigt, at der også er mange virkelig gode elever, der klarer sig godt.

Men tiden var en anden. Vores elever var for manges vedkommende nogle, der havde brug for en chance mere.

Jesper Nielsen

Vi kan ikke skrive om vores 23 år på kostskolen uden at vie et afsnit til kollegaen, Jesper Nielsen.

Jesper kom om nogen til at præge mit syn på eleverne og på hvervet som kostskolelærer. Det er ikke nogen hemmelighed, at Jesper var socialdemokrat. Det lagde han aldrig selv skjul på. Jespers sociale engagement er for os legendarisk. Han levede og åndede for kostskolen og eleverne, og han havde en sjælden forståelse for de elever, der netop kom med en baggrund, som måske ikke gjorde gymnasiet til det mest oplagte valg af ungdomsuddannelse. Jeg glemmer aldrig en af de første samtaler, jeg havde med Jesper, hvor han siger til mig: »Der er én ting, du skal være helt klar over. Her har vi ikke problembørn. Her har vi problemforældre.«

Jesper så det som sin opgave at rette op på skader, der var sket. Eleverne havde fortjent en chance mere – og for hans og rektor Erik Jørgensens skyld såmænd også en tredje og fjerde.

Vi har senere fået fastlagte tidspunkter for lektiecaféer på kostskolen. Men allerede tilbage i 90'erne holdt Jesper lektiecafé, hvor han hjalp sproglige elever (sådan nogle havde vi dengang) med latin. Jesper satte det på et tidspunkt også i system, at jeg skulle hjælpe de samfundsfaglige ele-

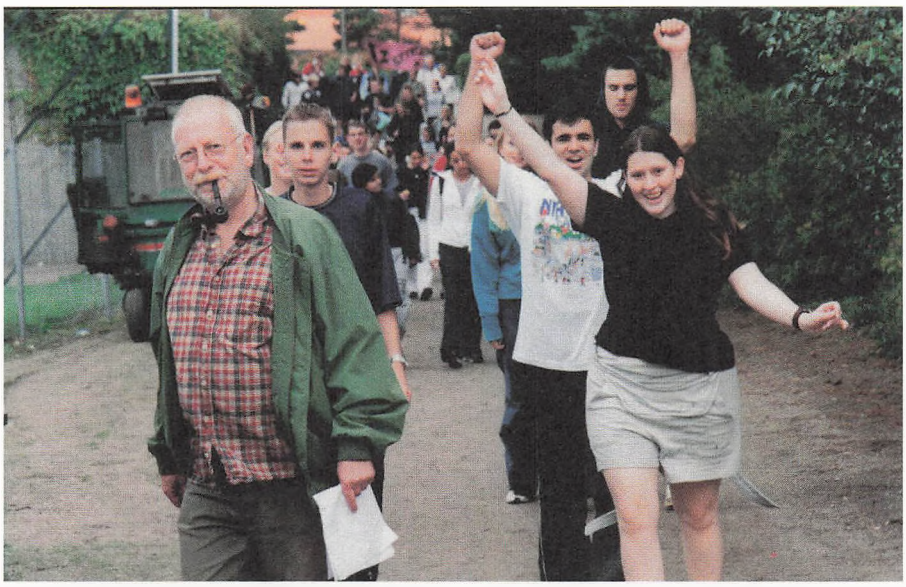

Jesper Nielsen 2001.

ver med deres skriftlige opgaver og specielt med tolkning af tabeller etc.

Jesper var indbegrebet af en kulturperson. Vi kunne høre ham spille sine yndlingsoperaer ud ad vinduet for fuld udblæsning, og han foranstaltede også ture til operaen for eleverne. Flere gange havde vi fornøjelsen af at være med.

Jesper blev indhentet af en alt for tidlig død. Det var en af de værste dage i vores tid på kostskolen, da vi fandt kollegaen død.

Anne Vibeke prøvede senere at løfte arven fra Jesper ved at holde operaklub inde i vores stue. Nogle år var succesen større end andre. Et år var vi med 13 kostelever i Det kgl. Teater til Manon Lescault, hvor eleverne mødte i stiveste puds – for drengenes vedkommende smoking.
Ellers blev det også til en del livetransmissioner i Birkerød Bio fra La Scala i Milano og fra andre operaer. Viser man bare selv det fornødne engagement, kan man som regel også engagere eleverne – og nogle gange elever, hvor man bliver positivt overrasket. Det har utvivlsom været en af de mest positive oplevelser ved kostskolelivet.

Frihed under ansvar

Elever, man er betroet, fordi de skal have en chance mere, har nok i første række brug for faste rammer, klare regler og en struktureret hverdag. Men

Kostskolepersonalet 1987.

Bageste række: Randi Buch Petersen, Pia Olsen, Evy Sørensen, Inga Bøggild, Dorthe Rømer Knudsen.

Forreste række: Lisbeth Petterson, Karen Münster, Birtha Krüger, Hanne Sommer.

måske er det op igennem 90'erne og ind i 00'erne lige netop det, vi ikke i tilstrækkeligt omfang formåede at give dem. Vores selvforståelse beror i høj grad på, at vi er en institution, der bygger på individuel frihed, selvstændighed og ansvar – et ansvar, som så en del af vores elever måske alligevel ikke var i stand til at løfte.

Nu er det ikke vores ærinde at formidle et indtryk af, at alt sejlede. For det gjorde det selvfølgelig ikke. Vi tog os af eleverne, som vi skulle. Mange af de daglige rutiner, som præger kostskolen i dag, havde vi selvfølgelig også dengang: stormøder, gangmøder, køkkenvagter, weekendlister, faste tilbagevendende events som introarrangement, julemiddag, aktiviteter osv. Gennemgående fungerede tingene, og der herskede en rar og hyggelig atmosfære gennem alle årene. I en årrække lykkedes det mig at give vores gangmøder en vis kultstatus, da der blev serveret hjemmebagt kage. Jeg havde bildt Anne Vibeke ind, at det hørte sig til!

Vi kæmpede en brav kamp for at fastholde eleverne og holde forsømmelsesprocenterne nede, men det var undertiden en kamp op ad bakke. Alkohol var selvfølgelig forbudt i hverdagen, men... når weekenden oprandt, så blev der knappet flasker op – og nogle gange i et omfang, der bare ikke var i orden. Men eleverne betragtede det som velerhvervede rettigheder at kunne slå sig løs i weekenderne, når nu dagligdagen var »så dræbende kedelig«.

Vi havde desværre mindre heldige episoder, som måske kan tilskrives en ikke alt for fast disciplin og mangel på tilstrækkeligt, regelbaseret og gennemført tilsyn og kontrol.

Indgang til kostskolen 2001.

Kostskolen brænder

De første mange år lukker vi kostskolen kl. 23.00, men der er ikke et klart krav om, at eleverne skal være på deres værelser. Så ro i lejren er det derfor ikke altid helt let at komme igennem med. Dagligstuen og TV-stuen forbliver åbne, og det accepteres, at elever, der ikke er indstillet på at gå i seng, kan opholde sig der efter kl. 23.00. Som i dag går vi rundt og siger godnat, men vi skrider ikke ind over for gæstebud. Hvis en elev har besøg

af sin kæreste, er det gennemgående i orden. Der bliver først for alvor skredet ind, når vi får fornemmelsen af reelt at have en ekstra kostelev. Det accepteres også mere eller mindre, at eleverne ikke er hjemme ved lukketid. De har jo selv nøgle til at låse sig ind ad hoveddøren. Holdningen er den, at vi så vidt muligt behandler eleverne som voksne og selvstændige. Vores liberale forståelse af lukketid skulle imidlertid i begyndelsen af 1996 vise sig at få fatale konsekvenser.

Ved midnatstid bliver vi vækket ved, at der er nogle elever, der står og banker på vinduerne til vores soveværelse. Kostskolen står i flammer. Da jeg åbner døren ud til selve kostskolen, er hele centralgangen indhyllet i en uigennemtrængelig røg. Anne Vibeke løber ned ad vores indkørsel til de andre kostlærerboliger og banker kollegerne op. Selv løber jeg udenom kostskolen og ser på min vej, at eleverne fra A-fløjen er ved at komme ud. Nogle kravler ud af vinduerne. Det hele går så afsindigt hurtigt. Økonomiinspektor Per Bruun Jørgensen, som også bor på kostskolen, er der og har nærmest overtaget kommandoen. Brandvæsenet er rekvireret, og kollegaen Bodil Høyer har sikret sig, at alle elever fra øverste A er ude. Det kostede hende dog efterfølgende en tur på skadestuen til observation for røgforgiftning. Per Bruun giver besked om, at vi skal samle eleverne i drengenes gymnastiksal.

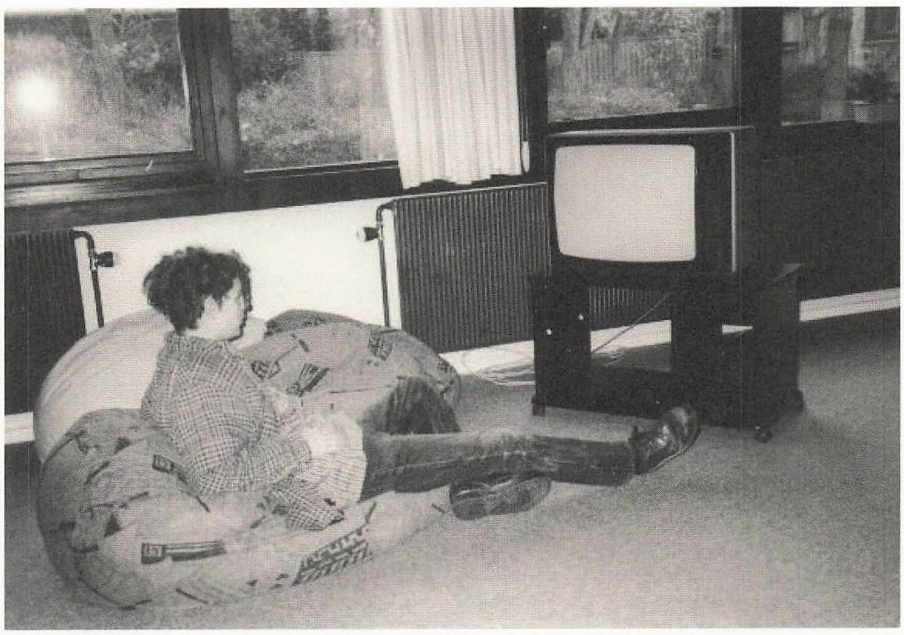

Elev i TV-stuen ca. 1996.

Køkkentjans i 1996.

Allerede da vi sidder i gymnastiksalen og afventer videre instrukser fra brandvæsenet, står det os klart, at vi har med en påsat brand er gøre. Det er bare sådan en fornemmelse og en opfattelse, der breder sig. Der går da heller ikke længe, før de tilstedeværende brandfolk kan fortælle os, at der er blevet tændt et bål i TV-stuen. Dagligstuen, TV-stuen og spisestuen er nærmest totalt ødelagt af ild og røg, og flere værelser i A-fløjen er ubrugelige. Det her er således en sag for politiet.

Hørsholm Politi slår kvarter op i vores dagligstue, og så begynder forhørene. Hvem var hvor, hvornår og hvorfor? Er der nogen, der ved noget? Min kone og jeg får gennem politiets forhør af eleverne en indsigt i et liv efter sengetid på kostskolen og udenfor, som vi ikke anede noget om – en indsigt, som vi vist egentlig helst havde været foruden.

Brandstifteren viste sig at være en forsmået kæreste til en af kostelever-ne. I øvrigt var han så også en gammel kending af politiet. Inden han havde påsat branden i TV-stuen, havde han ringet til vagthavende ved Hørsholm Politi og sagt: »Du taler med en psykopat. Nu går kostskolen op i flammer.« Vagthavende havde dog ikke forstået, hvad det helt præcist gik ud på, og hvad det var for en kostskole. Hændelsen var derfor blot blevet noteret til afløseren, som heller ikke vidste, hvad man skulle gøre med den. Og så kan

> “Hørsholm Politi slår kvarter op i vores dagligstue, og så begynder forhørene.

man selvfølgelig undre sig over, hvorfor brandalarmen ikke blev aktiveret. Den viste sig at være slået fra.
Branden førte umiddelbart til en opstramning af lukke-proceduren. Rektor Jørgensen besluttede, at vi nu ved lukketid skulle låse af til dagligstuen og TV-stuen og indskærpede, at der blev ført øget kontrol med, hvem der egentlig vadede ind og ud af kostskolen. Og brandalarmen blev forsynet med en lygte, der skulle blinke, hvis den var ude af drift.

Knivstikkeri og politi på kostskolen (igen)

Branden blev ikke den eneste alvorligere hændelse, som vi skulle opleve i vores tid på kostskolen.

Få år senere blev vi igen vækket om natten af elever. Vi måtte hellere komme ud på kostskolen, for det nærmest vrimlede med politi. Da jeg kom ud på gangen, var der politi inde på kostskolen, og oppe ved kostskolens hovedindgang holdt to patruljevogne og en ambulance.

Jeg gav mig til kende over for politiet og ville gerne vide årsagen til politiopbuddet inde på kostskolen. Beredvilligt gav de mig den forklaring, at der havde været knivstikkeri nede i byen, og at det var lykkedes politiet at spore knivstikkeren til kostskolen. Man havde inde på kostskolen anholdt to kostelever, som passede på vidnebeskrivelsen af de kostelever, der skulle have trukket kniv – såkaldte butterfly knive.

Nærmere kunne politiet ikke oplyse på stedet, men jeg var velkommen til at ringe til dommervagten den følgende morgen, hvor man ville fremstille de to kostelever. Efter aftale med rektor kørte jeg lørdag morgen til dommervagten i Hørsholm, hvor de to elever blev fremstillet. De blev begge fængslet i 3 uger!

Alene det, at man går i byen med kniv, er jo i sig selv en overskridelse. Nede i byens natteliv var det lykkedes eleverne at komme i klammeri med nogle fra byen, og håndgribelighederne skulle åbenbart have taget et mere og mere voldsomt omfang. På et tidspunkt sidder offeret for knivstikkene

på brystet af vores elev, som så trækker kniven og stikker offeret i ryggen. Heldigvis er offeret så fed, at kniven »kun« punkterer den ene lunge og ikke når til hjertet.

Vores elev bliver ved den efterfølgende retssag dømt og smidt ud af kostskolen. Men sagen er meget ubehagelig. Og atter en gang må vi lade politiet opslå kvarter i vores stue. Efterforskningen ledes af en kommissær fra Kriminalpolitiet i Hørsholm. Problemet er, at kniven ikke er fundet, og kommissæren har mistanke om, at kosteleverne har ladet den forsvinde. Området afsøges med hunde. Uden resultat. Og kommissæren, der må have set for mange amerikanske film, bliver mere og mere desperat. Inde i vores stue råber han til nogle af kosteleverne, som var tæt på knivstikkeren: »I want that fucking knife – and I'll get it....«

En del af forhørene foregår på Politigården i Hørsholm. Vi hjælper selvfølgelig politiet, og jeg kører eleverne på skift til forhør i Hørsholm. Min kone, der er jurist, agerer også bisidder ved nogle af forhørene. Politiet har åbenbart adgang til nogle registre, for da en af pigerne er inde hos ham til forhør, er der en bemærkning, der brænder sig fast i min erindring. Forhørslederen kigger ind i computeren, vender sig som om mod pigen og siger: »Har du kontakt til din mor?« Den bemærkning siger alt for mig. Hvad var det kollegaen for år tilbage havde sagt? »Vi har ikke problembørn. Vi har problemforældre.«

Kniven blev senere fundet nede i en af Søerne i København. Og desværre var det kostelever, der i misforstået kammeratskab og loyalitet i forhold til en kriminel handling havde ladet den forsvinde.

Ændrede vilkår og fastere rammer

Mens alt dette udspillede sig, overvejede vi, om vi havde lyst og overskud til at fortsætte vores tilværelse på kostskolen. Men langsomt ændrer rammerne sig.

Støt og roligt er der et elevsegment, der vokser sig større og større for til sidst at bliver totalt dominerende på kostskolen: IB-erne.

IB-erne har vi haft i alle årene, men da vi når over på den anden side af årtusindskiftet, bliver STX-erne og HF-erne en minoritet, som hurtigt er overset.

I stigende grad rekrutteres eleverne fra et internationalt miljø, hvor man er udstationeret, har vigtige og interessante opgaver samt spændende karriereforløb. Forældrekredsen er en anden: Globaliseringens vagabonder. Hvor kollegaen havde talt om problemforældre, oplever vi i stigende grad senmoderne »stakeholders« med klart definerede brugerkrav.

I 2003 får vi ny rektor, Anders Kloppenborg. Han er en høj, sportstrænet mand, og på mange måder står han for os som indbegrebet af »en sund sjæl i et sundt legeme«. Den sportslige tilgang til tilværelsen sætter sig også igennem i synet på kosteleverne, og hvad en kostskole skal gå ud på.

Ved en uanmeldt inspektion konstaterer rektor Kloppenborg, at der er et syndigt rod på mange af kostelevernes værelser, og at det mange steder flyder med tomgods (tomme øldåser og vin- og spiritusflasker). Det er efter rektor opfattelse ikke i orden.

Kloppenborg sætter mig til at udarbejde et opstrammet regelsæt for alkoholindtagelse og et system til at gennemføre en form for kontrol af, hvor meget der faktisk indtages. Resultatet bliver »Alcohol Applications«, som stadig var i brug, da vi forlod kostskolen i juni 2016. Eleverne skal ansøge om tilladelse til at indtage alkohol i weekenden, og tilladelse kan kun gives i begrænset omfang.

Kosteleverne oplever det som et voldsomt indgreb i deres personlige

Kostskoleudflugt 1999.

Kostlærer Jesper Nielsen ses yderst til højre.

Kostlærer Inge Vinten ses siddende som nr. 4 fra højre.

frihed på linje med begrænsninger i den amerikanske våbenlovgivning eller hastighedsbegrænsninger på de tyske autobaner.

Ikke desto mindre er det den vej, vi nu skal. Der blæser andre vinde ude i samfundet. Der kommer fokus på ungdom og sundhed. De unge ryger for meget, drikker for meget....

> "Eleverne skal ansøge om tilladelse til at indtage alkohol i weekenden

Tiden er så langsomt kommet til at rulle en kultur tilbage. Og som i alle livets forhold gælder det om at smede, mens jernet er varmt. Den, der kommer for sent, bliver straffet af historien. Processen lettes dog som nævnt også af generelle holdningsændringer i det omgivende samfund. Bare tænk på det generelle forbud mod rygning i ungdomsinstitutioner. Det har signalværdi om ikke andet.

Kostskolen bliver også i højere grad betragtet som en virksomhed i et konkurrerende marked. Der kommer fokus på vores performance. Eleverne er der primært for at få en eksamen. Og det skal vi sørge for.

Især i det andet årti af det nye årtusind sker der en række ændringer på kostskolen, som sigter mod en mere struktureret hverdag for eleverne. Vi får igen som i de helt gamle dage tvungen lektielæsning, som så nu hedder lektiecafé. Alle skal være medlem af mindst én klub. Der bliver oprettet en del klubber med forskellige fritidstilbud gående fra madlavning over løb

Indvielse af udstillingen "Birkerød Kostskoles historie" i gangen på kostskolen 2011.

Kostskolechef Flemming Zachariasen præsenterer udstillingen.

til politics og opera. Selv holder jeg politisk diskussionsklub om onsdagen, og Anne Vibeke har operaklub inde i vores stue, når jeg har weekendvagt.

Det lykkes at nedbringe forsømmelsesprocenterne og frafaldet gennem en målrettet indsats. Som noget nyt introduceres der forsømmelsesprotokoller på kostskolen. Elever, der har forsømt for meget, kommer i protokol og under særlig overvågning. På en intern konference i Sverige diskuterer vi seriøst responstider. Hvor lang tid må der gå, fra en elev under observation har fravær fra et modul, til vi reagerer?

> “ Det lykkes at nedbringe forsømmelses-procenterne og frafaldet gennem en målrettet indsats

I det hele taget følger vi den enkelte elev tættere, og vi indgår også i et udvidet forældresamarbejde med obligatoriske videokonferencer. På mange måder bliver det mere tidskrævende at være kostlærer.

Afsluttende tilbageblik

Anne Vibeke og jeg ser tilbage på vores tid ved kostskolen med glæde og lidt vemod. Det er vigtigt, at man som ægtefæller er enige om, at det er dét liv, man lever. At begge parter er med, engagerer sig og deltager. Jeg har haft den uvurderlige fordel ikke at være alene med opgaverne.

Hvert år i januar er der åbent hus for potentielle nye elever og deres forældre på BG, hvor kostskolen også bliver vist frem. På et tidligt tidspunkt var det Anne Vibeke, der så værdien i at åbne dørene til vores private stuer. Især mødrene satte pris på ved selvsyn at kunne konstatere, at der bag vores dør ikke bare gemte sig et kontor eller en vagtstue, men at vi virkelig boede og levede vores liv på kostskolen under tag med de elever, som de skulle overlade til os. De åbne døres princip er vigtigt og centralt for en institution som kostskolen.

Nu er vi ikke med mere, og langsomt mister vi selvfølgelig kontakten med kostskolen. Vi har været tilbage et par gange. Blandt andet blev vi bedt om at tage os af Gamle Kostelevers Aften. Men det bliver aldrig det samme. Det er helt fint, at vi havde et klasselokale til rådighed for mødet

med de gamle elever, men det kan aldrig erstatte vores private stue, den store hjørnesofa, øl og hyggesnak om gamle dage i øjenhøjde. Det har vist altid betydet meget for eleverne, at de blev budt indenfor i de private gemakker.

Helt mister vi dog forhåbentligt aldrig kontakten til de gamle elever, som vi – det er mest Anne Vibeke – er venner med på facebook eller har kontakt med på Instagram og Twitter. De sociale medier er jo som skabt til at holde liv i meget, der ellers ville have været helt forbi.

Jacob Printzlau og Jesper Nielsen. Studiecenteret 1997.

Oplevelser af kostskoleliv 2005-2013
af Jacob Printzlau, kostlærer 2005-2013

Kostelever

Det helt centrale og altoverskyggende ved kostlivet er naturligvis eleverne. Det er umuligt at sige noget generelt, der dækker over alle, da netop indsigten i hver enkelt elevs specielle forhold og forudsætninger er det definerende ved at være kostlærer. Det er netop det, der særligt adskiller jobbet fra den almindelige undervisning. Her kommer de til dig som indivi-

Kostskolen med de nye klasselokaler 2012.

Kostskolegruppen 2014.

der, og de har alle en historie, som er helt unik, og som ikke kan reduceres til en type eller en skabelon.

Når det er sagt, kan der ses nogle tydelige ændringer over perioden, som kan sættes på tal. Der er flere og flere elever, der bliver på »kosten« over hele forløbet. I de første år var det almindeligt, at gangene lignede overmunden på en russisk ishockeyspiller, når skoleåret lakkede mod enden. Mange elever flyttede ud for at finde ro i eksamensperioden og måske spare penge ved at flytte fire kostelever i en lejlighed. Den tendens forsvandt helt i løbet af de første år.

Eleverne blev bestandig bedre til at komme til timerne om morgenen. Det var/er stadigt et fokuspunkt, at elever, der bor ét minut fra skolen, burde være mere rettidige end elever, der kommer med cykel, bus og tog fra store dele af regionen. Den modsatrettede faktor er naturligvis manglen på en mor eller far, der næsten bogstaveligt står ved ens seng, indtil man er kommet i gang med morgenens ritualer. Men det almindelige morgenfravær svandt ind over perioden og er i dag normaliseret til det almindelige gennemsnit for dagskolen.

Natasha var en ganske ung elev i begyndelsen af min tid på kostskolen. Hun var en flittig, pligtopfyldende og livlig pige. Hun savnede sin familie i Østeuropa og i særdeleshed sine små søskende. Hun befandt sig konstant sammen med vores børn i spisesalen, når vi havde vagten, og hun legede videre på gangene det halve af aftenen og kunne næsten ikke slippe dem. Efter en måned tilbød hun at passe børn uden beregning. Hun blev dog betalt, da vi benyttede hendes tilbud om pasning. Hun fik en strålende IB eksamen og havde en god tid på kostskolen. Dog tror jeg, at hun bestandig gik rundt med et hul i sjælen, så længe hun ikke var nær sin familie. Men hendes eksempel viser både det tætte forhold, man som kostlærer kan få til enkelte elever, og også den utilstrækkelighed man som kostlærer føler, når man ikke kan være en reel erstatning for en familie, der er savnet.

Niels var en helt speciel dreng. Han gik oftest rundt alene på gangene og på skolens arealer. Undertiden sad han på bakken mod Dumpedalen og messede på et selvopfundet sprog. Han gik enten i en billig kimonoefter-

ligning eller en gammel slåbrok. Han var langhåret og røg pibe alle steder, han kunne komme til det. Ved festlige lejligheder yndede han at recitere franske romantiske digte for alle måbende kostelever og lærere. Vi var som lærere dybt bekymrede for hans velbefindende, men han var dygtig i skolen og behøvede ikke at være til stede særlig mange timer for at præstere bedre end sine klassekammerater. Måske netop på grund af disse ting frygtede vi, at han ville blive mål for ondskabsfuld mobning. Det mærkelige var, at da nogle dagelever på besøg forsøgte at latterliggøre Niels ved at efterligne hans messen og gangart, gik en samlet flok af de tilstedeværende kostelever i brechen for Niels og tydeliggjorde over for bøllerne, at han var en af vore, og han ikke kunne udskilles fra kostfællesskabet. Vi var målløse og hemmeligt stolte af vores elever.

John var en ung fyr fra England. Han var interesseret i mange tekniske ting og udvikling af forskellige Georg Gearløs dimser. Han fik hurtigt et par venner på gangen og syntes at trives i det forskelligartede miljø, som kostskolen tilbød. Hen over efteråret fik vi udsagn fra hans lærere om, at han var ugidelig i timerne og generelt ikke levede op til sine udmærkede forudsætninger fra hjemlandet. Han begyndte at isolere sig og ikke møde op til måltider og aldrig at færdes i fællesarealer. Jeg havde som gang-

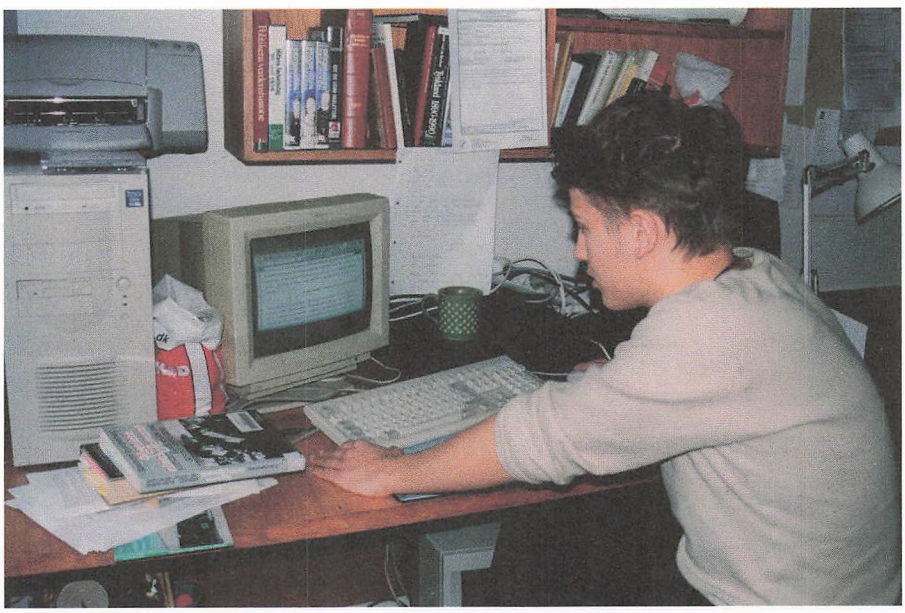

Computerudstyr fylder meget på et kostskoleværelse 2001

lærer ansvar for at kontakte forældrene og informere dem, samt at tale med John for at finde årsagerne til hans mistrivsel. Han fortalte, at alt var ok, han skulle blot færdiggøre nogle projekter og skrive nogle opgaver, og det var grunden til hans adfærdsændringer. Vi besluttede at se tiden an, men over de næste uger blev det kun værre, og hans hygiejniske tilstand blev sådan, at ingen ville sidde ved siden af ham i spisesalen. Vi prøvede at kigge ind til ham sent, og naturligvis var computerspil det, han brugte sin aften og nat på. Han var tydeligvis afhængig, og vi tog computeren fra ham den næste dag efter aftale med forældrene. Han gik direkte i en form for sørgetilstand og blev endnu tyndere end før. Vi fik ham i samtaleterapi og prøvede at give ham andre aktiviteter. Han fik det langsomt bedre, blev ren igen og begyndte at spise med de andre elever igen. Efter to måneder vurderede vi, at han havde fået det så meget bedre, at han kunne få sin elskede computer tilbage. Der gik kun to uger, før han igen var næsten grå i ansigtet om morgenen, og han ingenting fik gjort i skolen. Enden på historien på kostskolen blev en smertefuld opsigelse af Johns ophold på BG.

Der er bestandig elever, som har både de ydre forudsætninger og de mentale forudsætninger for at klare sig godt i skolen og socialt på kostafdelingen, men som foretager bevidste eller tvangsmæssige valg, der modarbejder deres egne langsigtede interesser. Vi står som kostlærere magtesløse eller i hvert fald med en smertefuld erkendelse af, at vi ikke kan gøre nok for en vis gruppe af elever, der burde kunne hjælpes, men som glider os af hænde. Jeg fornemmer, at det næsten er et vilkår, idet jo bedre vi bliver, jo flere forhold får vi indsigt i ud over det kvantificerbare fravær eller drop i karaktersnit. Men så støder vi undertiden panden mod muren.

De fysiske rammer og omgivelser

I 2017 er en stor del af kostskolen blevet renoveret: mange af værelserne, pejsestuen, køkkenet og en del af kælderrummene. Kostskolen ligger i et smukt område på grænsen af byen med Dumpedalen lige uden for døren. Alligevel er det yderst sjældent, at elever vover sig for langt ud i naturen. Vores familie kunne ofte gå over bakken og holde picnic, se på rovfugle,

hjorte og ræve, føle sig helt alene en hel dag, uden at vi mærkede, at der boede 76 elever under 100 meter derfra.

De digitale muligheder og udfordringer

De sociale medier var i en spæd begyndelse i 2005, men fik hurtigt luft under vingerne og blev en altomfattende faktor i elevernes liv i anden halvdel af nullerne. En pige sagde med begejstring i blikket på vej over til kaffeballet: »Jeg ved virkelig ikke, hvad vi gjorde, før vi havde Facebook!«

Det har haft en lang række positive effekter. Beskeder når næsten uden forsinkelse ud til alle elever, alle elever ved, når der foregår noget vigtigt på kostafdelingen, og de blev over en tilvænningsperiode bedre og bedre til at melde til vagthavende kostlærer om deltagelse i måltider, sene hjemkomster og fravær på grund af sygdom.

Men over en periode blev det også sværere og sværere at få opbakning til de fælles aktiviteter på kostskolen, som ikke var obligatoriske, da det tilsyneladende var så meget nemmere at lave alternative aftaler og aktiviteter. Der opstod et socialt kostskoleliv, som mere eller mindre var unddraget kostlærerenes rækkevidde.

Jeg tror, at den nye besætning på kostskolen er undervejs med at finde nye balancer i denne nye virkelighed.

Julefest på kostskolen december 2014.

International Baccalaureates på BG

af Else Marie Møllmann, lærer på BG 1973–2006. IB-koordinator 1991-2005

Da vi besluttede at indføre International Baccalaureate på Birkerød Gymnasium, anede vi ikke, hvad vi gik ind til, men det var blevet vedtaget af lærerrådet, der syntes det lød som en interessant fornyelse. Det skete, efter at skolen i slutningen af 1980'erne fik en forespørgsel fra hovedkontoret for International Baccalaureate, om vi var interesserede i at oprette denne ungdomsuddannelse. Det er en uddannelse, som erstatter 2. og 3. g. Den er verdensomspændende og helt adskilt fra det danske undervisningssystem. Derfor krævede det også godkendelse fra undervisningsministeriet.

Baggrunden var at Frederiksborg Gymnasium i nogle år havde undervist i to fag til 'certificates', men ikke ønskede at indføre det fulde Diploma Programme, som kræver seks fag.

De første år bød på store udfordringer, men det var meget spændende. Godkendelsen fra ministeriet blev gjort betinget af, at det introduceren-

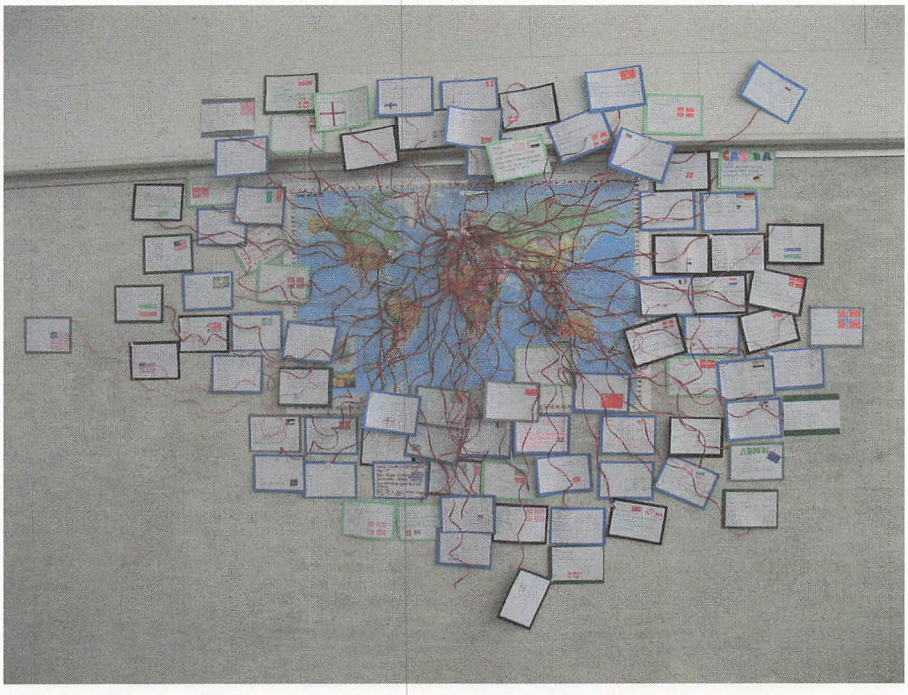

Billede Tv. :
Culture Fair 2012.
Khadija Christensen, Elisabeth Nehammer.

Billede Th. :
Culture Fair 2013.
Ashkan Abedin, Ida Blum Samuelsen, Layken Marie van Kooten.

de år (1.g.) blev læst efter de danske fagbeskrivelser, så at de elever, som ønskede at skifte til dansk gymnasium efter 1.g., kunne gøre det uden problemer. Da undervisningen skulle foregå på engelsk, fordi der også var udenlandske elever, og IB udelukkende undervises på engelsk, var det en stor opgave for lærerne at finde egnede lærebøger.

Der havde været nogen modstand blandt kollegerne mod at indføre et så 'udansk' element, og mange af de positivt indstillede var også bekymrede for, at deres engelskkundskaber ikke slog til. Her var rektor meget resolut, idet han hos Berlitz bestilte sprogkurser, som blev afholdt på skolen. Nogle kolleger var så opsatte på at blive bedre til engelsk, at de selv betalte for sprogkurser i England. Der var stor støtte til de kolleger, der havde sagt ja til at undervise på IB, hvilket viste sig ved at kolleger med engelsk som fag tilbød at hjælpe dem med det sproglige – selv en person som havde stemt imod at indføre IB. Han blev senere overtalt til at tage nogle IB klasser og ærgrede sig over, at han ikke havde ladet sig overtale tidligere.

Jeg blev udnævnt til koordinator, dvs. jeg var den, der skulle administrere uddannelsen på skolen og have kontakten til IB's kontor i Cardiff, som står for alle læseplaner og eksaminer. Det første år var jeg alene om det, og det kostede mange søvnløse nætter. Jeg fik meget stor støtte og hjælp fra Cardiff, og når der skete fejl, blev de altid rettet, så det aldrig gik ud over eleverne.

Derefter fik jeg en med-koordinator. De holdt ikke så længe i starten, hvor alt var nyt og besværligt, men efter at Per Bruun Jørgensen, som var fantastisk til at lave it-programmer, fik lavet et program til registrering af eleverne, lettede det meget, og efter Vivi Carstensen blev min koordinator kollega, blev alting meget nemmere, da vi supplerede hinanden rigtig godt med vores forskellige kompetencer.

> "vi fik mange udenlandske elever, bl.a. fra udenlandske ambassader og firmaer her i landet

Oprindeligt havde vi tænkt, at IB primært ville tiltrække børn af danskere, som af forskellige grunde befandt sig i udlandet. Derfor havde vi i begyndelsen kun undervisning i dansk som modersmål, men det viste sig snart, at det kunne eleverne ikke klare, da de havde gået i internationale skoler i det meste af deres skolegang. Derfor indførte vi også undervisning i engelsk som modersmål. Det var også nødvendigt, da vi fik mange udenlandske elever, bl.a. fra udenlandske ambassader og firmaer her i landet.

IB gav mig personligt mange fantastiske oplevelser i møderne med mine udenlandske kolleger på konferencer rundt i verden. I begyndelsen af 1990'erne voksede antallet af IB-skoler i Skandinavien voldsomt, og vi fik et godt nordisk samarbejde etableret.

En situation, som gjorde, at jeg følte mig som en del af en større hel-

Det første hold IB studenter i 1994.

Forrest til venstre ses: Rektor Erik Jørgensen, Jesper Nielsen og IB-koordinator Else Marie Møllmann.

Yderst til højre ses: Gunnar Thomsen, Henrik Lange, Ib Rikhof, Carl Christian Nielsen.

IB'ere hejser flaget 2011.

Glade IB'ere hejser flaget 2015.

hed, var første gang vi havde eksamen i 1994. Eksamen begynder altid 2.maj, og det er på hele den nordlige halvkugle, fra Japan i øst til Nord- og Mellemamerika i vest. Det var en ret overvældende følelse at vide, at nu sad der tusindvis af unge mennesker verden over og løste de samme opgaver. Man var en del af globaliseringen. Eksamen er væsentlig forskellig fra den danske både i form og indhold. Der er ingen hjælpemidler, alle opgaver skrives i hånden og sendes ud til censorer over hele verden.

Siden begyndelsen i 1991 er IB blot vokset og vokset. Fra den første eksamen hvor vi havde 29 elever, var der i 2017 109 elever.
De internationale elever har givet en ekstra dimension til livet på BG med deres mange forskellige kulturelle baggrunde, og jeg håber, det er med til

IB student 2013 med IB koordinator Christina Rye Tarp og rektor Anders Kloppenborg.

at gøre vores unge mennesker mere tolerante. Mange af IB eleverne er kostelever, og det var også i starten en omvæltning af livet dér, som skulle håndteres og blev det på fornemste vis.

For mig blev det også en øjenåbner for mange forhold. Dels blev jeg overrasket over, hvor mange danskere, der af forskellige grunde har slået sig ned i udlandet og har giftet sig med mennesker fra de lande. Mange af dem har adopteret ægtefællens børn og sender dem nu til Danmark, for at de kan få en god international uddannelse. Dels mødte jeg unge mennesker, hvis mod og optimisme gjorde mig ganske ydmyg. Vi fik flygtninge fra krigen på Balkan, og især én pige derfra gjorde stort indtryk på os alle. Hun og hendes familie var flygtet efter at have siddet flere uger i en kælder, mens bomberne regnede ned over dem. De boede i et asylcenter ved Skelskør, men hun ville gerne på IB hos os. Hun måtte ikke flytte uden for centret, men havde fundet ud af, at hvis hun tog et tog kl. 6.05, kunne hun være på skolen kl. 8. Det gjorde hun i et par måneder, hvorefter hun flyttede ind på kostskolen. Siden fik hun en flot eksamen fra Sheffield og er nu ansat i Verdensbanken i Washington D.C.

En anden pige kom som uledsaget mindreårig flygtning fra Kasakhstan. Hun er i dag advokat og ansat i et af de store advokatfirmaer i København.

Efter få år blev også elever fra den danske folkeskole interesserede i IB, som de så som en større udfordring end det almene danske gymnasium. Der kom mange meget dygtige elever, som fik fine eksaminer. Én, vi alle husker, er en dreng, som havde boet i England et par år i de små klasser. Han endte med at få det højst mulige antal point til IB eksamen, hvilket kun meget få procent får på verdensplan. Han kom til Cambridge og studere, og efter han havde fået eksamen derfra, fik vi et brev fra universitetet derovre, som sagde, at hvis vi havde flere af den slags elever, skulle vi bare sende dem. Siden da er der flere IB elever, som er kommet ind på universiteterne i Oxford og

Cambridge, efter at være blevet afvist af danske universiteter.

Der var også nogle, vi optog, selv om vi tvivlede på, om de kunne klare det, for hvad skulle de ellers gøre? Nogle klarede det rigtig godt, andre klarede det ikke.

Der var dog også kampe, der skulle kæmpes mod de danske myndigheder, ikke mindst undervisningsministeriet. Deres omregningstabel for IB diploma eksamen var fuldstændig urimelig. Den stillede IB studenterne i en meget ringere situation end danske studenter, når de søgte ind på universiteterne. For eksempel var der en pige (én af flere IB dimitender), som ikke kom ind på Københavns Universitet, men efterfølgende blev optaget på universitetet i Oxford.

Efterhånden som antallet af IB skoler steg i Danmark, kunne vi lægge større pres på dem, og det er vist nok blevet bedre. Også Udlændingestyrelsen havde vi problemer med, når vi skulle have midlertidig opholdstilladelse til vores udenlandske elever.

Birkerød Gymnasium er i dag det gymnasium i Danmark med den største IB afdeling, og når jeg i dag kommer på skolen og ser, hvad det har udviklet sig til, varmer det mit gamle hjerte og fylder mig med stolthed over at have været med til at søsætte IB på BG.

IB Hat Ceremony 2016.

Fester

af Birgit Lohse, pædagogisk leder og aktivitetschef

Der har i de senere år været afholdt mange fester på Birkerød Gymnasium. Festerne har i årenes løb skiftet, ikke mindst hvad påklædning angår. I kølvandet på 68-oprøret gik man til fest i islandske sweaters, hvor man til Kaffeballet tidligere havde klædt sig i det fineste skrud. Det fine er imidlertid kommet igen. Nu klæder man sig på for at blive set – og se på de andre. Noget, der derimod ikke har ændret sig væsentligt, er indtagelsen af øl til festerne. Og dog: der drikkes mindre under festen, men mere inden festen til diverse forfester rundt om i hjemmene.

Der er sket meget, siden Kaffeballet blev afholdt med kaffedrikning, fremmede piger og alle lærere i festtøj!

Hvert skoleår har sin egen cyklus af fester.

Kaffeballet er årets gallafest på Birkerød Gymnasium, og i mange år var det den eneste fest. Kaffeballet er en meget gammel tradition, som går tilbage til drengeskoletiden. Én gang om året fik pigerne dengang lov til at komme på drengeskolen, nemlig til det årlige bal, hvor der blev drukket kaffe - og danset! Med tiden kom der piger på skolen, og festen udviklede sig gradvist. Det har dog altid været dén fest, der står mest glans omkring,

Lanciers, Kaffebal 2012.

Kaffebal 2015.

hvilket også ses i elevernes påklædning. Det er fine kjoler og jakkesæt, mange klædt på i stil med årets tema.

De sidste mindst 30 år er festen blevet arrangeret af en udvalgt klasse, som også har valgt årets tema, som hele skolen pyntes op efter. Alt efter den arrangerende klasses interesser bliver skolen forvandlet til et Disneyland After Dark eller en Caribbean Night, Den store Gatsby eller et Maskebal à la Venedig – ét af de mest storslåede Kaffeballer var: One Night in Arabia (2004), hvor nytiltrådte rektor Anders Kloppenborg poserede udenfor i sheikkostume på en (lejet) kamel i snevejr!

Rektor Anders Kloppenborg og Dorrit Færk Møller, Huefesten 2015.

Maskebal, Kaffebal 2012.

Vi har en kaffekande, en orientalsk sag, som ingen kender oprindelsen på, og som hvert år bliver indgraveret med årets arrangørklasse samt tema. Derudover producerer kaffebalsklassen hvert år et fantasifuldt program med hints til årets tema, således at den historiske dimension på flere fronter holdes i hævd.

AOC er skolens festudvalg, der består af 25 elever. Bogstaverne er en forkortelse af Athenæum, Odeon, Colosseum, hvis oprindelse delvis fortaber sig i det uvisse. Fra 1930'erne eksisterer der dog en meget seriøs foredragsforening ved navn Athenæum, og senere kommer en lignende til med navnet Odeon. Oprindelig var der altså dømt mere kultur end fest i

dette regi, men engang i 1960'erne kommer der fester på programmet, og det mere kulturelle må siges at træde i baggrunden.

De 4-5 AOC-fester hvert år har forskelligt tema, som bestemmes af festudvalget. Som til Kaffeballet bliver skolen også til AOC-festerne pyntet op i overensstemmelse med temaet, og mange elever klæder sig ud. Tendensen de senere år går dog mere i retning af, at man skal se tjekket og smart ud frem for at være tematisk korrekt påklædt.

Huefesten for årets studenter på den sidste officielle eksamensdag er årets hyggeligste fest. Studenterne og deres lærere spiser middag sammen, og skolens danseorkester spiller op. Men før det giver lærerorkestret nogle numre. Der er ikke et øje tørt, når rektor kommer kørende ind i festsalen på sin Harley Davidson med lille, yndige Dorrit på bagsædet. Hun synger Love me tender og ender med at køre væk bag på rektors motorcykel igen.

Vi danser også skoletidens sidste lancier, og hvis det er omkring sankthansaften, tændes bål udenfor som afslutning. Det er en meget vemodig og rørstrømsk aften – for alle.

Nogle vil måske spørge, om vi ikke har en introfest? Jo, det er den første AOC-fest i september. Som afslutning på introugerne afholdes et lille

Orkesteret ved Huefesten 2014.

Fra venstre ses: Niklas Nonnegaard Pedersen, Jørgen Saxosen, Dorrit Færk Møller, Karsten Johanning, Bo Hollænder, Bue Tage Andersen (med guitar).

Huefesten 2015.

aftenarrangement, hvor forældrene kommer sammen med deres børn til et par timers hyggeligt samvær med medbragt mad og (alkoholfrie) drikke.

Hvad med alkohol? Der er salg af øl til alle fester, og til nogle fester sælges også drinks. Skolen er meget opmærksom på at holde alkoholindtaget på skolen nede, og vi har et regelsæt for afholdelse af fester. For eksempel bliver ingen lukket ind efter kl. 21.00, alle skal indtage deres drikkevarer i »loungen«, som er kantinen, og ingen andre steder.

Vi har et talstærkt vagtkorps, bestående dels af professionelle vagter, dels af lærere. Det er godt og trygt for eleverne, at der er mange til at passe på dem, og det er da også meget sjældent, der sker noget utilsigtet.

Den eneste fest, der er alkoholfri, er festen i slutningen af BIGMUN arrangementet (Birkerød Gymnasium Model United Nations). Da der til denne fest er elever fra mange forskellige lande, som slet ikke holder skolefester og i hvert fald ikke fester, hvor der sælges alkohol, er denne fest totalt uden alkohol – og sjovt nok kan de af vores danske elever, der deltager i denne fest, godt more sig og danse uden alkohol! Det ene år, vi prøvede at holde introfest med kun sodavand, sluttede festen kl.22, fordi alle elever gik!

Skolefodbold på Birkerød Gymnasium

af Lotte Balslev Vest og Jakob Iversen, lærere på Birkerød Gymnasium.

Der har altid været tradition for at dyrke motion og sport på Birkerød Gymnasium. Der er blevet dyrket mange forskellige sportsgrene gennem tiderne som volleyball, roning, fægtning, tennis, svømning, cricket, m.fl., men er der én idrætsgren, som har fulgt Birkerød Gymnasium som skole og været med til at definere skolen som institution, så er det fodbold. Ikke nok med at Birkerød Kostskole, som skolen hed på dette tidspunkt, var stifter

BG's fodboldhold efter pokalkampen mod Sorø i 1924.

af den traditionsrige turnering, Birkerødturneringen i 1922 (nu Kostskolernes Pokalturnering), skolen spillede også landets første officielle fodboldkamp mod KB d.16.december 1883. Kampen blev spillet på Rosenborg eksercerplads, og Birkerød Kostskole vandt 4-1. Dermed var skolen en af landets pionerer inden for foreningslivet og fodboldsporten som disciplin. Året efter startede en for skolens fodboldkultur vigtig tradition på skolen, nemlig årets dyst mellem skolen og tidligere elever. Denne første kamp blev spillet i efteråret 1894 og endte 2-2. Traditionen havde sin egen vandrepokal, og turneringen varede helt til 1973, hvor skolen afslutningsvist vandt 6-0 over de tidligere elever.

Skolen havde også sin egen fodboldboldklub, Birkerød Skoles Boldklub, der blev stiftet efter ovennævnte fodboldkamp mod KB. Medlemstallet i boldklubben var i starten næsten lige så højt som elevtallet på skolen, men daler med årene, i takt med at fodbold bliver dyrket flere steder. Dog kan man læse ud af skoleprogrammerne fra starten af 1900-tallet, hvor vigtig en rolle fodbold som fritidsaktivitet og opdragende og disciplinerende instans spiller for eleverne. Siden disse første kampe og spillets indtog på skolen har Birkerød Gymnasium været med til at sætte standarden for den traditionsrige Kostskolernes Pokalturnering fra 1922. Det gældende

Fodboldpigerne med pokalen i 2009.

regelsæt er fx udarbejdet af lektor Bue Tage Andersen, og både drenge 1 pokalen og pigepokalen er skænket af Birkerød Kostskoles Samfund. (BKS – foreningen for tidligere elever). Derudover er turneringen ikke længere blot en turnering for en enkelt drengerække, men rummer nu to drenge-rækker og en pigerække.

Gennem tiden har turneringen haft deltagelse af forskellige kostskoler på Sjælland, de første år fra 1922 var det Rungsted, Sorø, Herlufsholm og Birkerød, der deltog i turneringen. Men de sidste 15 år har følgende skoler været faste deltagere i turneringen: Stenhus, Høng, Herlufsholm, Sorø, Haslev og så selvfølgelig Birkerød. Rungsted var efter sigende de værste konkurrenter til pokalen i de første år, men Rungsted er ikke længere med i turneringen, og de sidste 10 år har Birkerød Gymnasium været generelt dominerende i alle tre rækker: drenge 1, drenge 2 og pigerækken. Dog får Birkerød gymnasium ofte rigtig god modstand af bl.a. Haslev og Stenhus Gymnasium som de nærmeste kandidater til pokalerne.

Lige som det blev berettet i skoleprogrammerne i bl.a. 1905, har fodbold stadig en stor værdi for eleverne og for skolen. Skolens fod-boldhold – og øvrige sportshold – er med til at samle skolen og give en fællesskabsfølelse, da der deltager elever fra både STX, HF og IB og fra

Pokalparade 2014.

alle studieretninger og årgange. Det betyder, at eleverne mødes på tværs af nationalitet, klasse, alder og interesser. De er dermed kulturbærere på skolen, og de er stolte af, at være på skolens fodboldhold – og sportshold i det hele taget.

Særlig stolt kunne drengefodboldholdet være i 2016 efter at have deltaget i Gymnasieskolernes Danmarksmesterskaber. Her vandt de indledningsvist suverænt regionalstævnet i Virum og kvalificerede sig dermed endelig til DM finalestævnet i Århus i oktober måned efter forgæves at have prøvet at kvalificere sig i flere år inden. Det var i sig selv en flot præstation, men her stopper historien ikke. Drengeholdet, der var ledsaget af deres træner Jakob Iversen og denne dag også rektor Anders Kloppenborg, havde sat sig for at vise, hvor stærkt et hold kan være uden at have de store profiler, men til gengæld en formidabel fællesskabsånd. Med en forbilledlig holdindsats får de spillet sig i finalen mod Thisted efter bl.a. at have vundet en flot sejr over de regerende mestre fra Marselisborg, der havde flere u-landsholdsspillere på holdet. I finalen står det klart for drengeholdet, at de har den bedste fysik og helt sensationelt, men fortjent, vinder de med en 2-0 sejr Danmarksmesterskaberne i fodbold for Gymnasiehold 2016 – for første gang i skolens historie.

Drengeholdet med pokalen fra Kostskolernes Pokalturnering 2016.

Til højre ses trænerne: Jacob Iversen og Bue Tage Andersen.

Dermed blev 2016 et historisk år for skolens drengefodboldhold, et år, som smukt slutter den cirkel, der går fra sejren i den første officielle fodboldkamp i Danmark til triumfen ved danmarksmesterskabet i 2016. Samme år hjemtog drengene selvfølgelig også pokalen ved Kostskolernes Pokalturnering.

Drengene vinder Danmarksmesterskabet i fodbold 2016.

Skoleforestillinger

af Anne Mette Simmelsgaard Dickmeiss, dramalærer på Birkerød Gymnasium

Blikket fanges af en trane i dans, en disco-kugle, en stornæset maske. Færdes man på gangene på Birkerød Gymnasium, mødes ens øjne af plakater fra utallige skoleforestillinger; plakater, der vidner om årtiers muntre aftener og kreative unge.

Spørger man Regitze, som har deltaget i de seneste to års forestillinger, hvorfor man dedikerer flere måneder af sin gymnasietid til et teaterprojekt, er svaret klart. »Det er en helt fantastisk oplevelse at være med i skoleforestillingerne. Det er uden tvivl noget af det, der har fyldt allermest i min tid på BG. At være med i de to forestillinger har givet mig utrolig meget i forhold til venskaber og min kreative udvikling og kunstneriske selvtillid,« siger Regitze Brobæk Christiansen, der drømmer om at arbejde videre med musik og skuespil efter studentereksamen.
Birkerød Gymnasium er en rigtig stor skole med ca. 1100 elever. Tilmed rummer skolen tre forskellige uddannelsesretninger, nemlig STX (det

"Take a Chance" 2015. Forrest ses Regitze Brobæk Christiansen.

Stine Helth, Anne Mette Dickmeiss, Katrine Rømhild og Bjørn Hollænder.

offentliggør navnet på årets skolemusical "Take a Chance" 2015.

almene gymnasium), HF og den internationale studenterlinje, IB. Det er i dagligdagen en udfordring at skabe en helhed ud af denne mangfoldighed, og i den forbindelse spiller skoleforestillingerne en unik rolle. Her skabes relationer på tværs af klasser og uddannelsesretninger. I forbindelse med skoleforestillingerne arbejder man nemlig tæt sammen med elever fra andre klasser, måske af en helt anden nationalitet. Dette mix betyder meget for fællesskabsfølelsen og livet på skolen. Derfor vil vi også gerne lave projekter, der appellerer til mange – både medvirkende og tilskuere – og hvor der er en opgave til alle, der har lyst til at være med. Det er fx muligt at prøve kræfter med både dans, musik, sang, skuespil, kostumer, scenografi og den svære kunst at få et stort teatermaskineri til at fungere backstage. Et gymnasium for de få og særligt udvalgte er fortid i et samfund, der ønsker, at så mange unge som muligt får en gymnasial uddannelse. Den brede elevgruppe opleves også i arbejdet med at skabe teaterforestillinger og påvirker dette.

Vi har de seneste år spillet musicals, som egner sig godt til store elevprojekter, og som både medvirkende og tilskuere er rigtig glade for. Dermed ikke sagt, at man ikke kan vente sig andre forestillingstyper de kommende år. Men genren er ikke hovedsagen. Det vigtigste for mig og

teamet bag forestillingerne er elevernes mulighed for at udfolde sig kreativt og skabende i et forpligtende, kunstnerisk og givende fællesskab. Og dette arbejde er vi meget seriøse med. Målet er at lave forestillinger med dramatisk nerve og æstetisk kvalitet. Samtidig er vi meget bevidste om, at vi udfolder os på et gymnasium og arbejder med teenagere, der også mødes af mange andre krav; teenagere som måske skal hjælpes lidt på vej i mødet med det kunstneriske. Det handler om at møde eleverne i øjenhøjde og samtidig udfordre dem med nye arbejdsformer og alt det fremmedartede, som teatret også er. Når denne balancekunst lykkes, kan både deltagere og publikum opleve de gnistrende glimt af teatrets og kunstens magi.

Skoleforestillingerne er med til at få de kreative fag og en kreativ arbejdsform til at fylde mere på BG. Derfor er det også glædeligt, at der er stor tilslutning fra elevside. Der er noget særligt over at lave et projekt med over 100 unge mennesker, der gerne vil. Der er også mange involverede lærerkræfter, som udgør et dynamisk lærerteam. Ligesom eleverne får en stor kreativ og social oplevelse, er det også for lærerne sjovt og givende at arbejde sammen om et kunstnerisk projekt. Til daglig er man som underviser ofte på egen hånd i klasselokalet, men i forbindelse med skoleforestillingerne arbejder man under helt andre rammer på at skabe et fælles produkt sammen med eleverne. Det giver sved på panden, mange gode grin og et fedt kollegafællesskab. Samtidig oplevesves stor opbakning fra det øvrige lærerkollegium og skolens mange andre ansatte, som alle hjælper med til at skabe rammerne for projektet. De store forestillinger med mange involverede lærere spilles hvert andet år. I 2016 var det imidlertid superskønt at opleve, at en gruppe dedikerede elever fra den seneste forestilling tog initiativ til et stort elevstyret projekt og kom i mål med en flot forestilling. Så har de kunstneriske ringe spredt sig, og det giver mening!

> “Der er noget særligt over at lave et projekt med over 100 unge mennesker, der gerne vil

Der er blevet lavet mange forestillinger gennem de sidste 25 år, og det

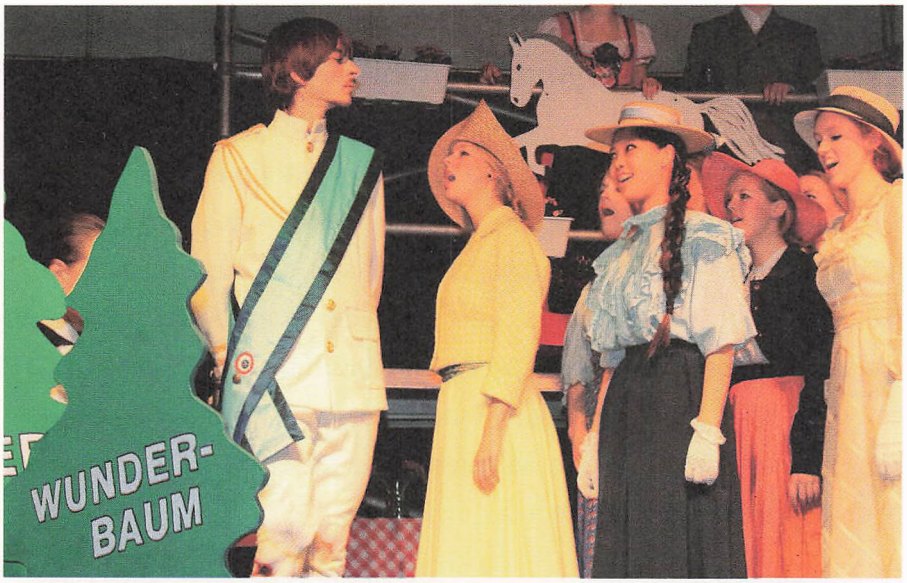

"Sommer i Tyrol" 2011.

Længst til venstre på billedet ses: Alexsander Benjamin Poulsen 1.HF.

"Sommer i Tyrol" 2011.

På billedet ses fra venstre lærerne: Dorte Rovsing, Stine Helth, Morten Westergaard, Mathilde Christensen, og næsten skjult Anne Mette Dickmeiss.

er tidligere dramalærer, Birgitte Dam, der har stået i spidsen for mange af disse. Ligeledes har Bo Tao Michaëlis og Henrik Ljungberg deltaget i arbejdet med flere af forestillingerne. Jeg har derfor allieret mig med disse tre for at undersøge, hvad det er, skoleforestillingerne huskes for, hvordan der er blevet arbejdet med dem, og hvad forestillingerne giver til en skole. På de følgende sider kan man læse deres tanker om skoleforestillingerne. Birgitte Dam giver desuden et interessant indblik i udviklingen af arbejdsformerne gennem tiden. God fornøjelse – og vel mødt til BG's skoleforestillinger!

Interview med Bo Tao Michaëlis,
lærer på Birkerød Gymnasium 1977-2013

Hvordan husker du arbejdet med skoleforestillingerne?

Det var måneder med en mere egalitær og demokratisk omgangstone mellem lærere og elever. Det var at møde dem, du ikke selv havde på skemaet i et kreativt samarbejde, som pendlede mellem anarki og harmoni, men det var aldrig uspændende og aldrig kedeligt. De medvirkende på og bag scenen blev for en kort stund til 'paradisets børn', for nu at bruge en klassisk fransk benævnelse fra Molières tid om teaterfolk sat udenfor, men også oven over samfundets normer og rammer.

Hvad var den største udfordring – og den største fornøjelse?

Den største udfordring var at få eleverne til at komme til prøverne og kunne deres roller. Men det lykkedes altid i sidste ende.

Den største fornøjelse var symbiosen mellem optrædende, teknikere, instruktører, påklædersker, syersker, regissører, kamera- og lydfolk samt diverse runners. Personligt var jeg Birgitte Dams 'second unit director', manusforfatter og -redaktør samt stuntkoordinator med hensyn til slagsmål, dødsscener, dans, gang og kys og kram på scenen.

Bo Tao Michaëlis som politibetjent i "Laser og Pjalter" i 1981.

Fra "Gys i blomsterbutikken" 1999.

Foran ses: Bo Jacobsen, Torben Nielsen ,Jens Ulrik Lefmann og Dorte Rovsing.

Fra "Gys i blomsterbutikken" 1999.

Det var en fornøjelse at fortælle hvert år, at der findes ikke små roller, kun små skuespillere. At privatliv og trakasserier såsom sygdom, forelskelse og kærestesorg må underlægge sig ensemblets professionelle samklang, truppens teatralske produktion og endelige sublime udførelse, at få noget guddommeligt op at stå. Deraf at være 'paradisets børn'.

Hvad skal en skoleforestilling kunne i dine øjne – hvad er dens primære formål?

Først og fremmest er dens formål at være projekt- og gruppearbejde på en helt anden kreativ, eksistentiel og innovativ facon end i det dagli-ge skoleliv. At introducere eleverne til verdens størst mulige dramatiske repertoire. At vise at en tekst bliver totalt anderledes, når den opføres performativt end tavs læsning i enrum. Hamlets monolog er det nærlig-gende eksempel. At kreere et euforisk kor af alle medvirkende fra divaen til ham, som sælger programmer og billetter. At støtte den mindre og mindre musiske og kreative (ud)dannelse af unge mennesker i skolesystemet.

Hvad giver skoleforestillinger til en skoles liv?

Forestillingerne bryder skolelivets monotoni og smitter eleverne med en anderledes glæde, som de aldrig glemmer, og som måske præger deres skæbne sidenhen. De viser eleverne, at der er en verden uden for Verona.

Interview med Henrik Ljungberg,
lærer på Birkerød Gymnasium 1976-2009

Hvordan husker du arbejdet med skoleforestillingerne?

Man kan skelne mellem ordet »skolekomedie« og ordet skoleforestilling: det første blev brugt, da vi – Birgitte Dam, Bo Tao og jeg – blev ansat på Birkerød Statsskole i 1976/77. Flere daværende kolleger mente, at det var det relevante ord, og sådan skulle det blive ved med at være: komedie, skæg og ballade, ikke noget kulturradikalt her. Herregud, det er jo kun for sjov, det er ikke teater. I dag kan man stille begreberne dramapædagogisk ambition og kunstnerisk ambition over for hinanden. Så langt, så godt.

Vi satsede – halvfjerdseragtigt – på at være politiske: Cabaret, Laser og Pjalter, Casablanca. Senere Den røde Pimpernel, West Side Story. En noget »eksklusiv« forestilling var Kirsebærhaven: få medvirkende, nøgen scenografi, ikke plads til mange tilskuere. Derefter en forestilling, som ikke foregik på skolen, men i Mantziusgården: eleverne havde selv skrevet teksterne, der handlede om dem selv, deres erfaringer i fasen at gå fra barndom til voksne, næsten. Blodbryllup... og hvad har jeg glemt? Nåh, jo, vores 125 års jubilæumsforestilling Skolevejen som Bo skrev, og som handlede om pigernes/kvindernes skiftende position i det gymnasiale landskab, og

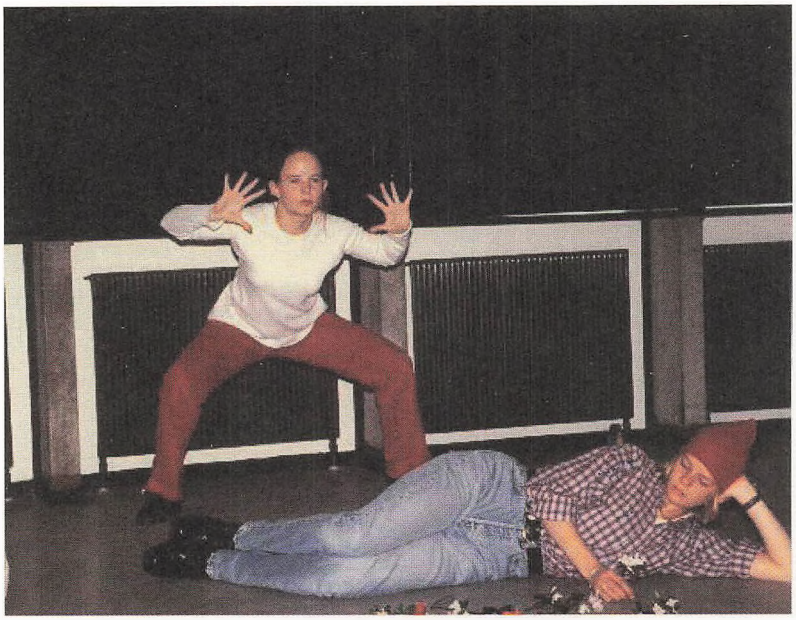

Dramaholdet opfører Vårbrud i 1994.

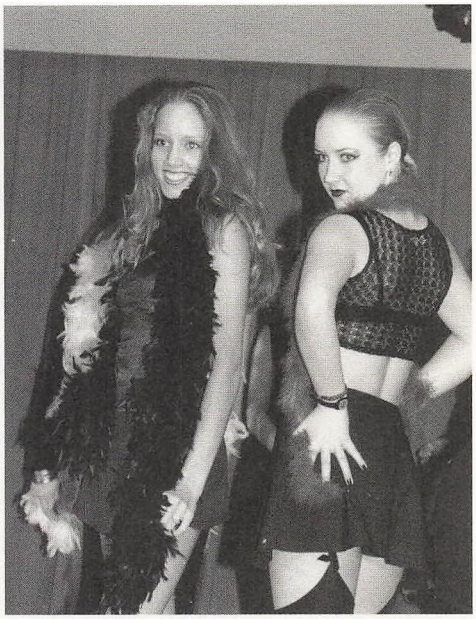

Cabaret 1997.

da en af vores dygtige sangere sang De binder os på mund og hånd, stod halvtreds- og halvfjerdsårsjubilarerne med tårer i øjnene.

Hvad var den største udfordring – og fornøjelse?

Den største udfordring i en skoleforestilling er at få eleverne og lærerne til at arbejde frem mod projektets fuldkommengørelse: erfaringen og glæden ved den. Elever på tværs af klasser og årgange, og lærere med forskellig faglighed – og det store publikums begejstring. Glæden, Gudinde!

Hvad skal en skoleforestilling kunne i dine øjne? Hvad er dens primære formål - hvad giver forestillingerne til en skoles liv?

Det handler om, at eleverne lærer noget om, hvad kunstarten kan... at der findes øjeblikke, som kun findes på teatret, på scenen hvor hin enkelte opdager, at dette er nu og måske i morgen, men aldrig mere – kun i erindringens erfarede skær. At drama er noget særligt, fordi det er nu og altid interaktivt – at man kan lære med alle sanser for resten af livet. Og så handler det selvfølgelig om skolens liv – sammenhængskraften, for nu at bruge et moderne og allerede lidt slidt ord.

Birkerød Gymnasium, HF, IB & Kostskole

Musikteater "CARMEN" af Bizet

"You go for me and
I'm taboo,

But if you're hard to
get I go for you.."

Torsdag den 5.marts 2009 kl.19.30
Fredag den 6.marts 2009 kl.19.30
Lørdag den 7.marts 2009 kl.19.30

Spillested: Birkerød Gymnasium

Carmen 2009.

Skolens teater

af Birgitte Dam, dramalærer på Birkerød Gymnasium 1976-2011.

De fleste får lys i øjnene, når de tænker på dengang, de selv var med i den store skoleforestilling. Det var sjovt at arbejde tæt sammen med elever fra andre klasser, man blev eksponeret, og det var skønt at bade sig i applaus. Man voksede af, at man her var en helt nødvendig brik qua den rolle eller funktion, man varetog.

Skoleteater bidrager til at give skolen et kulturelt liv og peger de sceniske kunstarter ud på en engagerende måde. Det er tilfredsstillende at se tilbage på, at vi på Birkerød har spillet så meget forskelligt og hele tiden har opdateret det æstetiske udtryk. Vi startede med en tilpas græsrodsrå-humoristisk Laser og Pjalter, fordi jeg så at sige lige ankom fra Brechts teater i Østberlin. Ansporet af Bo Tao Michaëlis' og Henrik Ljungbergs filmpassion remedierede vi filmen Casablanca årtier, før det kom på mode, og vi var på forkant med lanceringen af det postmoderne med minimalmusik i iscenesættelsen af Oscar Wildes En kvinde under indflydelse. Man skal ikke undervurdere lærerengagementets betydning. Bo, Henrik og jeg stimulerede hinanden og kunne derfor præge skolens ånd. Jeg husker West Side Story ikke mindst på grund af samarbejdet, der denne gang inkluderede musikfolk med Asger Ahn og Niels Halse i spidsen for eget kor og orkester. Det var vores første store musikteaterprojekt, og alle sejl blev sat til. Vi lejede os til at indrette samlingssalen som et rigtigt teater med siddepladser i højden. Vi havde Jeanette, der kunne koreografere dansene, og scenografien blev skabt af to elever.

Elektra skiller sig ud, fordi 88-reformens mulighed for dramaundervisning i afgangsklasser højnede spilleniveauet betragteligt, så forestillingen fik et professionelt præg. Det gav mening at vælge græsk drama, fordi 3. g'erne havde oldtidkunskab. Her medvirkede Lasse Handberg, som senere blev teaterdirektør, Pernille Koch, som blev danser, og Lisbeth Wulff, der blev skuespiller. Det var en usædvanlig ambitiøs årgang med en ualmindelig team spirit. En elev designede og syede alle kostumer, en anden byggede

rummet og tilskuerpladserne i underetagen flot op med ølkasser.

Jeg husker vores »virkelighedsteater«, der tog udgangspunkt i stile fra alle klasser, hvor eleverne skrev videre på sætningen »Jeg glemmer aldrig dengang da ... «, og hvor forestillingen meget bevægende kom til at handle om tab og død. Det var første gang, vi arbejdede kollektivt med at lave en forestilling helt fra bunden. Jeg husker Lorcas Blodbryllup for den helt rigtige sorte atmosfære skabt af plastiksække, spansk live guitar musik og en lidenskabelig fysisk spillestil. Tommy for Carl Eriks fantastiske sang og udstråling som titelfigur, IB-eleven Sibéals eminente koreografi, for et stort hold dansere og Jørgen Saxosens projektioner af cirklende flyvemaskiner. Wow, det var nyt og foregik i Mantziusgårdens teatersal. Misantropolis monterede originalt Molières vers fra Misantropen med Bo Tao's om det senmoderne univers. Eleverne skrev dialoger til Imagine, der fortalte John Lennons historie, Morten Vestergård stod for musiksiden, og forestillingen markerede sig med en flot ny performance-stil skabt sammen med superdanserne Frederik, kendt fra Vild med dans, og Camilla. Carmen fik karakter af de rumlige eksperimenter med spillere, der fløj op og ned ad trapperne nedenunder, og arier, der blev sunget fra flere planer i rummet. Operaens handling blev foldet ud som en spraglet blanding af genrer: skuespil, sang, dans, igen med Frederik og Camilla, gøgl og akrobatik. Min elev Rune stod pludselig og drejede rundt på hovedet, mens der blev jongleret og fyret fyrværkeri af bag glasruderne i Dumpedalen.

> "Jeg glemmer aldrig dengang da ...

At være skabende er en legende måde at lære på, der udfordrer og skærper selvstændigheden. Teater giver mulighed for at afprøve andre menneskers karakterer og holdninger, og i fortolkningsprocessen diskuterer vi tilværelsens og samfundets kompleksitet. Det tager lang tid at lave en forestilling, så man kan sige, at eleverne i det frivillige rum er privilegerede med lærertid. I en periode, hvor der blev mindre plads til fordybelse og værdidiskussion i timerne, kom vi tættere på hinanden i det kreative arbejde.

Skoleforestillingens primære formål har at gøre med at skabe fællesskab. Først og fremmest blandt de medvirkende, men også som en sam-

lende begivenhed på skolen. Den kollektive kunstart viser, hvad skolen kan præstere, viser sine stjerner frem, samtidig med at mindre talenter finder deres plads i en ny helhed skabt på tværs af klasser, hold og fag, elever og lærere. Og de, der brillerer i de kreative discipliner, er tit nogle helt andre end i undervisningen.

I takt med at skolen som institution har udviklet sig i en mere teknokratisk og kommerciel retning med tiltagende vægt på det instrumentelle på bekostning af dannelsesaspektet, har skoleteatrets funktion og mål også ændret sig. Fra at være en samlende begivenhed med fest bagefter mistede skoleforestillingen noget af sin status og specielle tiltrækning og blev et tilbud blandt mange andre. Gymnasiet tilpassede sig samfundets tendens mod kulturens musicalisering og fokus på det populære. Man kan sige, at samværet stadig er den centrale værdi, men det er en kamp at nå et helhedspræg af høj kvalitet, når færre elever er motiverede til at bruge den nødvendige tid på kreative fællesskaber i skolen.

I den situation kan man gå flere veje: Iscenesætteren kan falde tilbage til tidligere tiders autoritære form og endnu mere velforberedt instruere mængden i, hvordan de skal tale, gå og stå. Med de nye elevtyper spår jeg denne vej en krank skæbne. Hvis der skal pustes nyt liv i skoleteatret, må det komme fra eleverne. Enten må de slippes fri og selv overtage roret. Eller også må faglæreren gå ind og støtte op om elever, der kan og ikke mindst vil noget. Fra 'alle' til ildsjæle, fra lærer-instruktion af et færdigt manus til kollektiv skaben i produktionsfællesskaber af mennesker, der vil de andre noget. Jeg tror, skolescenens fremtid ligger i det sidst nævnte.

Fra venstre ses plakater fra forestillingerne:

Take a Chance 2015, Imagine 2007, En Spurv i Tranedans 1939, Imagine 2007, Carmen 2009.

IT på BG

af Niklas Nonnegaard-Pedersen, Birgit Lohse, Sara Brygger, lærere på Birkerød Gymnasium. Rasmus Hansen, leder af studiecentret.

Niklas Nonnegaard-Pedersen

Jeg begyndte i 1.g på Birkerød Gymnasium i 1990. Der er meget, der er det samme nu, som det var dengang. Og der er meget, der er noget helt andet. Solopgange over Dumpedalen har ikke ændret sig, men køerne var der ikke dengang. Bygningerne er de samme - på nær alle de nye af dem, selvfølgelig. Karakterskalaen og mange af fagene er nye, og rygereglerne er HELT anderledes.

Men den største forskel hænger sammen med den snigende forandring af hele vores verden, som var på vej i begyndelsen af 1990'erne: IT-revolutionen. I min gymnasietid havde skolen (så vidt jeg ved) ingen hjemmeside, eleverne ingen mobiltelefoner, og de færreste havde en computer. Det førte til en markant anderledes hverdag end den, der møder elever i dag. Lektier var ikke noget man kunne se på nettet, men noget læreren skrev med kridt på tavlen, så eleverne kunne skrive det ned i deres

Datalokale 1986.

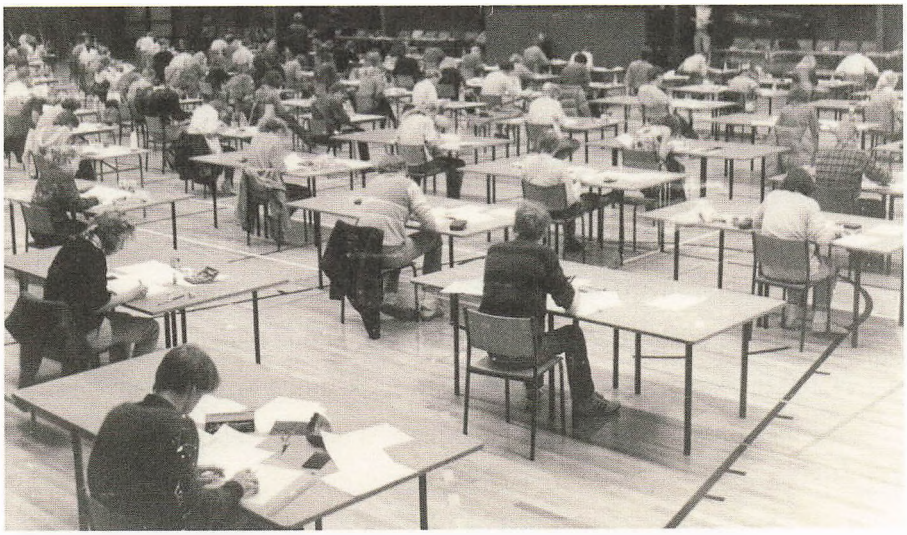

Skriftlig eksamen år 2000.

medbragte kalender. Man fik ikke en sms, når første modul var aflyst, men en opringning til husstandens fastnettelefon. Og så måtte man pænt selv ringe videre til de næste to på telefonlisten. Man kunne heller ikke skrive en sms eller messenger-besked til en sød pige i parallelklassen, igen måtte man ringe til hele husets telefon – og så risikerede man, at det var moren eller en storebror, der tog den.

> "vi spillede mest Wolfenstein 3D på dem...

Alt det gav virkeligheden en anden rytme, mange ting var mere besværlige, og alting virkede mindre foranderligt. Men på balkonen i kantinen stod der allerede et par Intel 386. Det var vist meningen, at man kunne bruge dem til at skrive opgaver på, men vi spillede mest Wolfenstein 3D på dem... uden at ane, hvad der var på vej.

Birgit Lohse

For eksamensafviklingen har IT medført en revolution i tempi.

For ikke ret mange år siden blev alle eksamensopgaver skrevet i hånden og afleveret på papir. I eksamenslokalerne var der dejlig stille og ingen elektriske ledninger at falde over! Efterhånden som den personlige computer gjorde sit indtog på skolen, kom den også med i eksamenslokalet med et væld af ledninger og samletromler til følge. Eksamensopgaverne kunne

nu også skrives på computer. De første år skulle eleverne selv medbringe printer, for der var ikke mulighed for at få udskrevet eksamensopgaven på skolen – der var ganske enkelt ikke nogen elevopkoblede printere, men kun et par kopimaskiner. Hver dag efter overstået eksamen skulle hele herligheden pilles ned og tages med hjem, for det kunne være, at et andet hold skulle bruge pladsen og egen printer den følgende dag. Mange forældre måtte hente og bringe deres eksamensnervøse unge mennesker i bil hver dag i løbet af eksamensperioden. Efter hver eksamen skulle eksamensansvarlige og sekretærer samle den ene pakke efter den anden med eksamensopgaverne, som skulle sendes land og rige rundt til censorerne. Det kunne være et kapløb med tiden, for pakkerne skulle sendes anbefalet og skulle være sendt af sted samme dag. Det kostede derudover en formue i porto!

> “De første år skulle eleverne selv medbringe printer,

Med tiden fik vi elevopkoblede printere, så eleverne nu kunne sende deres opgave direkte til en printer og printe dem via deres studiekort. Der var altid et par elever, der ikke havde gjort deres forarbejde og fået koblet studiekortet korrekt op til printeren. Nu skulle eksamensvagterne til gengæld løbe frem og tilbage med elevernes udprintede opgaver. Der kunne være lang kø foran printerne, hvis alle elever skulle printe ud til allersidst, og de kunne sidde længe og vente på at måtte gå, fordi ingen måtte forlade eksamenslokalet, før alle opgaver var afleveret og talt op.

Efterhånden kunne vores administrationssystem Lectio håndtere eksamensafleveringer, og nu skulle besvarelserne uploades direkte i Lectio. Hvilken lettelse både arbejdsmæssigt og også økonomisk det var! Eleverne var fra undervisningen vant til at aflevere deres opgaver i Lectio, så det var ikke et stort spring at skulle aflevere eksamensopgaverne i det system også. Ud over at det var praktisk, slap eksamensvagterne også for at løbe rundt med papiropgaverne. Ikke alle skoler var og er koblet op til Lectio-systemet, men eleverne skulle under alle omstændigheder aflevere dér, og det var og er så den eksamensansvarliges ansvar at få sendt opgaverne til censorerne på anden måde end bare ved at trykke på en »send«-knap i Lectio.

For to år siden brød undervisningsministeriet igennem med en ny platform til aflevering af skriftlige eksamensopgaver med systemet Netprøver.dk. BG var med i front fra første dag, idet vi som én af 10 skoler var med i et pilotprojekt med den allerførste aflevering i Netprøver.dk i februar 2016 med to klasser. Det gik fint! Vi blev overvåget af ministeriets repræsentant, som lavede forskellige benspænd undervejs for at teste systemet og skolens evne til at klare uforberedte situationer i forhold til ministeriets vejledning. Der blev efterfølgende justeret lidt hist og her.

I marts 2016 fandt generalprøven sted under terminsprøverne på en bestemt dag, hvor halvdelen af landets skoler skulle deltage. Det gik til gengæld helt i fisk for cirka halvdelen af skolerne! Det skyldtes imidlertid ikke Netprøver.dk, men derimod en ekstern leverandør af software! Derfor var det med lidt blandede følelser, at vi skulle aflevere i 4 forskellige fag ved sommereksamen 2016 – men heldigvis gik det problemfrit! I sommeren 2017 har endnu flere fag afleveret opgaver på Netprøver.dk, og denne gang var alle landets skoler på samme portal. I marts 2017 var der generalprøve på samme dag for os alle. Meningen var, at opgaverne skulle være udsendt elektronisk fra centralt hold, så eleverne kunne downloade dem og skrive ud fra dette forlæg. Der var imidlertid så meget koks i systemet, at ministeriet afstod fra at afprøve denne facilitet og som følge deraf også undlod at udsende opgaverne elektronisk i systemet ved sommereksamen 2017!

Alle SRP/SSO opgaver blev også afleveret på Netprøver.dk i december 2016 – med lidt problemer, som nok skal blive løst inden næste gang. I sommeren 2018 er planen, at alle fag uden undtagelse skal aflevere opgaver på Netprøver.dk, og systemet er så helt indfaset.

For eleverne er det slet ikke svært, fordi de er vokset op med IT på alle mulige platforme, og lærerne har lært det hele undervejs. For os i eksamensafdelingen har det været en spændende udvikling at være med i, og med den netop opstartede gymnasiereform med mange internetbaserede opgaver, som også bliver distribueret gennem Netprøver.dk om et år, bliver hele eksamensafviklingen gennemdigitaliseret. Gymnasiet er ved at komme på omgangshøjde med det digitaliserede samfund. Hvad det har af implika-

tioner i forhold til internetsnyd ved eksamen, er en helt anden historie, som kræver meget mere opmærksomhed.

Sara Brygger

Hvad internettet har medført af muligheder for informationssøgning har sine oplagte fordele for eleverne, men tilgængelighed medfører ikke automatisk bevidsthed om, hvorvidt den hjemmeside, man bruger til sit studieretningsprojekt om borgerrettighedsbevægelsen i USA, er troværdig eller overhovedet relevant. Kildekritik er dermed blevet den mest essentielle tværfaglige metode i en tid, hvor alle i princippet kan lufte deres meninger på blogs og sociale medier. Det er derfor, man i disse dage er begyndt at tale om behovet for digital dannelse og udvikling af digitale kompetencer hos eleverne. Fremtiden vil kræve af dem, at de mestrer refleksiv anvendelse af internettets ressourcer, at de ikke kun kan søge og finde, men også at de kan udvælge og anvende den relevante viden på en etisk og socialt forsvarlig måde. Men IT er mere end informationssøgning: det er redskaber, som muliggør interaktion, produktion og kollaboration på måder, som ikke før har været mulige. Digital dannelse handler dermed også om at vide, hvordan man mest hensigtsmæssigt anvender forskellige

Matematikundervisning med Niels Erik Wegge maj 2012.

ressourcer alt afhængigt af, hvilken udfordring man står overfor. Gymnasiet står derfor over for den udfordring at skulle integrere IT-redskaber i den daglige undervisning for at understøtte, at eleverne, på samme måde som de bliver fortrolige med gruppearbejdet som arbejdsform, eller hvordan de håndterer et længerevarende projekt, bliver bevidste om, hvilke typer IT-redskaber, der kan afhjælpe typiske problemer.

Computeren er ikke længere noget, man kun finder på balkonen i kantinen, og internettet er ikke længere et sted, man forlader. IT er en integreret del af vores elevers liv. Solopgangen over Dumpedalen er den samme, men nu lever den også videre på de sociale medier, når vores elever deler billeder af den taget med deres smartphones. Vores fremtidige opgave er at fastholde elevernes fokus på undervisningens mål midt i det, der ofte kan opfattes som et uoverskueligt virvar af information, og måske gøre dette med hjælp fra og ikke på trods af internettets glæder.

Rasmus Hansen

Studiecentret, gymnasiets bibliotek og informationscenter, blev en af forposterne for ny teknologi og internet. Op gennem 00'erne var PC'er, Ipads eller smartphones ikke i hver rask drengs eller piges eje, så der var opstillet et antal stationære computere i Studiecentret, hvor eleverne kunne søge information og arbejde med lektier og opgaver. Formålet blev opfyldt, men derudover er computerne ganske givet også blevet flittigt brugt til at spille Wolfensteins efterfølgere. Da jeg overtog Studiecentrets kommandobro i 2008, var en af mine opgaver at sikre, at lokalet ikke udviklede sig til en spillebule!

I 2014 var personlige computere i den ene eller anden form blevet så udbredt, at Studiecentrets stationære computere blev fjernet. Alle skolens elever forventedes nu at have deres eget apparatur. Forventningen har vist sig at holde stik, og de stationære computere, der havde krævet meget vedligeholdelse, kunne fjernes uden problemer.

For biblioteksfunktionen har udviklingen af informationsteknologien og internettet betydet en sand revolution og en åbning af hidtil usete muligheder.

Adgangen til informationer og hastigheden i at få dem frem har været

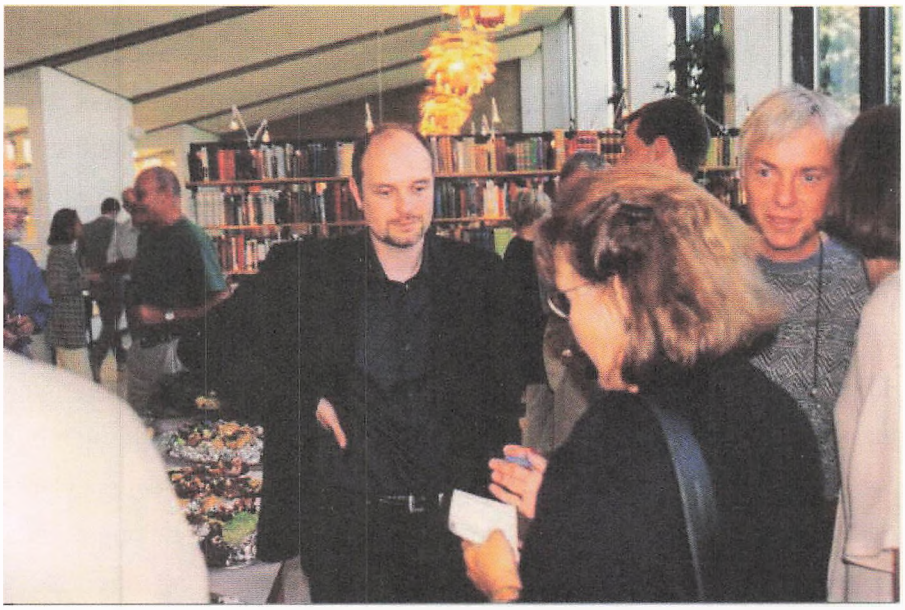

Indvielse af studiecenteret 1997. På billedet ses Michael Brix Pedersen, lektor og lærerbibliotekar, Ulla Koch Nielsen, Birkerød Avis og Lars Faarup, studiecenterleder.

eksplosiv. Informationer på internettet er klar til brug i samme øjeblik, man har skaffet sig adgang til dem, men også indhold fra papirmedier kan nu ofte fremskaffes i elektroniske kopier inden for sekunder eller minutter.

På trods af IT-teknologiens stormskridt lever papirbogen stadig i bedste velgående, og Studiecentret anskaffer fortsat mange bøger, så lærere og elever får adgang til de informationer, de skal bruge, uanset hvilket medie de findes på.

Studiecenteret 1997.

Google's egnethed til at finde »noget« frem på enhver forespørgsel kan opmuntre til søgemæssig dovenskab, hvor man ved at lade sig nøje med første hug i Google går glip af alle de særdeles kvalificerede informationer, som findes tilgængelige, men som ikke umiddelbart kommer frem, fordi de befinder sig dybere nede på nettet eller i helt andre medier.

Det er derfor et vigtigt formål for Studiecentret at vise og fastholde, at kvalificerede informationsressourcer skal søges i både nye og gamle medier. Hvis man forlader sig for meget på Google, opstår en stadig større mængde af ukendte ukendtheder. IT og internettet er et uomgængeligt og fremragende redskab for et bibliotek, men kun et redskab, ikke målet.

Gamle elever fortæller

Liselotte Højgaard, 3z 1975

»Jeg hedder Terp – og det er ikke nogen tilfældighed«. Sådan kunne lektor Terp have sagt til de forventningsfulde unger i 1.G Mat. Fys. En gammeldags lektor med blazer, hvid skjorte og pressefolder i de grå bukser. Fransk blev indøvet med fonetiske øvelser i kor og med stor disciplin. Timerne var ofte skemalagt fra 8-9 om morgenen. Der var en kreds af drenge, der var medlemmer af den såkaldte »Franskhaderklub«. De mødte først kl. 9. Jeg lærte sproget og glæde ved den franske kultur og er nu medlem af bestyrelsen for INSERM, Institut Nationale de la Santé et Recherche Médicale, Frankrigs store sundhedsforskningsorganisation med et budget på 1 milliard om året, hvor arbejdet naturligvis foregår på fransk. Er blevet Chevalier de l'ordre de la légion d'honneur.

Tak, Terp ! Du burde have haft medaljen.

Det var en dejlig skole også dengang. Beliggenheden ned til Vaserne og solopgangen om vinteren i første time står klart i erindringen. Vi havde Inger Lange i dansk. Hun var mild og myndig med en udogmatisk tilgang og stor indsigt i litteratur og dansk sprog. Jeg tilhørte den bizarre undergruppe, der godt kunne lide at skrive dansk stil, og jeg fik da også fire 13-taller på studentereksamensbeviset i både mundtlig og skriftlig dansk. Tak, Inger!

I kemi skulle vi arbejde med smørsyre C4H8O2, der er stærkt ildelugtende. En kreds af raske drenge fik i al hemmelighed opsamlet et lille glas med smørsyre under øvelserne i kemilaboratoriet, og de tog det med videre til fransktimen, der den dag var lidt senere på dagen. Glasset blev nænsomt placeret på øverste hylde af en reol opstillet bagerst i klassen. Ved skæbnens ugunst og faciliteret af en af de raske drenge, der vippede på stolen, faldt glasset ned bag reolen og gik itu. Stanken var styg og bredte sig langsomt gennem hele lokalet, som var det giftgas. Lokalet blev

senere lukket og totalrenoveret, da lærerkorps og øvrige elever ikke skulle undgælde for unoderne. Det var vist midt i 2. g.

Det første år lærte vi noget, og i 2. g var vi glade for at feste.....der var noget med en vild fest hjemme hos mig - den må vi hellere springe over. Vi havde et godt kammeratskab i klassen med hygge over madpakkerne, ophold hos hinanden og dejlige fester på skolen og privat. Tak til jer alle sammen.

I 3. g blev jeg desværre syg. Efter efterårsferien fik jeg mononukleose, og jeg var meget alvorligt syg med høj feber, lam i ansigtet og dårligt hjerte i to måneder fra efterårsferien til efter jul. Da jeg havde høje karakterer fik jeg af »rektor« Per Bruun Jørgensen lov til at fortsætte i 3. g og prøve at gå op til studentereksamen. Det gik heldigvis fint, og til dimissionen fik jeg »Johan Mantzius Mindelegat« som skulderklap oven på den lange sygdomsperiode.

Alfred Terp, tysk – fransk, ca. 1985.

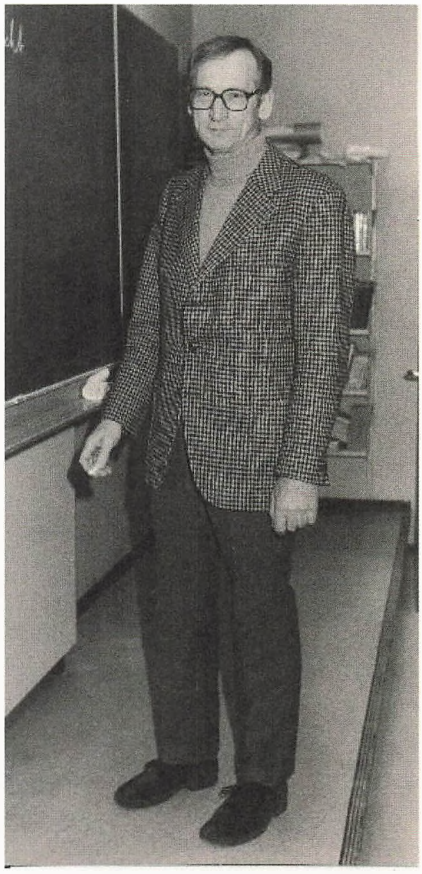

Når man har haft mononukleose, må man ikke drikke alkohol i lang tid bagefter, så jeg var ædru til både fester og på hestevognsturen efter studentereksamen. Hestevognen tabte hjulet, men det blev sat på igen, så vi kunne komme til fest og middag hjemme hos Morten om aftenen. Huen sejlede hen over Furesøen en tidlig morgen efter solopgang efter festen hjemme hos Mette. Den blev bjærget ved en badebro, men blev aldrig helt sig selv igen. Tak til Mette for mange gode timer sammen.

Dengang i sommeren 75 glemte vi at sige tak til skolen, til lærerkorpset og til hinanden. Det må så komme nu lidt forsinket: Tak for en dejlig tid i gymnasiet med højt professionelt niveau hos lærerne, der var engagerede og havde fagligt niveau og stor rummelighed.

BG står fortsat stærkt. Stor honnør til jer alle sammen. Måtte det fremragende niveau fortsætte til gavn for nye generationer af elever og lærere. Tillykke til skolen med 150 års jubilæet og god vind de næste 150 år.

Mit Hogwartz af Leif Lønsmann, kostelev 1972-75, 3v

Birkerød Statsskoles kostafdeling blev min magiske portal til en ny verden.

Der er langt fra Vestsjælland til Vaserne. Måske ikke i kilometer. Men i perspektiv.

Sådan var det i hvert fald for mig, da jeg en augustdag i 1972 som 16-årig tog turen fra et opløst barndomshjem i Odsherred til Birkerød Statsskoles Kostafdeling.

Kostskolen blev for mig en magisk portal fra én verden til en anden. Lidt som Perron 9¾ på King's Cross Station, der som bekendt fører til Hogwarts magiske trolddomsunivers i J.K. Rowlings bøger om Harry Potter.

Jeg voksede op mellem tobak og spiritus i min fars cigarhandel 80 kilometer vest for København, tæt på Sejerøbugten. Dér hvor københavnerne søgte ud hver sommer for at komme »væk fra det hele«, som jeg kan huske, at jeg undrede mig over, at de sagde. Jeg syntes jo, at det var dér, i min landsby, »det hele« var. Far, mor, søskende, skolen, kammeraterne, fritidslivet, feriearbejdet i markerne...

> “ Kostskolen blev for mig en magisk portal fra én verden til en anden

Gymnasiet var forbeholdt sagførerens datter, fabrikantens søn, lægens drenge og præstens piger. Længerevarende eller boglige uddannelser var ikke noget, vi brugte i min familie. Min naive barnedrøm om at blive fysikprofessor var netop – en naiv barnedrøm!

Da jeg var 13 år døde min far. Efter et stykke tid måtte forretningen sælges. Mor fik fabriksarbejde i Holbæk og måtte flytte. Jeg nærmede mig skoleafslutningen og skulle flytte med mor eller finde et værelse i Asnæs, hvor en læreplads stod klar på Brdr. Olsens autoværksted.

På biblioteket i Holbæk (det var før internettet), læste jeg, at børn, som »på grund af geografiske forhold eller af andre årsager tvinges til at tage ophold uden for deres hjem«, kunne søge om en friplads på en af Statens kostskoler.

En venindes storebror havde året før fået plads på Birkerød Kostafdeling. Jeg besøgte ham og tilbragte en lang aften og nat sammen med jævnaldrende kostelever fra alle egne af Danmark, samt Færøerne og Grønland. Jeg vågnede om morgenen, på gulvet hos Finn. En færing havde sat en plade på grammofonen, Annika Høydals »Ólavur Riddararós«: »Ungir kallar, kátir kallar! Gangið upp á gólv, dansið lystilig!«. Verden var allerede blevet større. Og jeg var klar til at lade den indtage mig.

Min mors indtægt lå mageligt under grænsen for at kvalificere til frit ophold og gratis undervisning. Jeg fik hurtigt rekvireret en ansøgningsblanket, og på min 16 års fødselsdag fik jeg den sendt afsted til undervisningsministeriet, med mors underskrift, akkurat tidsnok til ansøgningsfristen den 20. marts. I juli kom svaret, og i august rykkede jeg ind på C4, med udsigt til Vaserne.

For mange af eleverne, især på dagskolen, var gymnasiet allerede i 1970'erne en naturlig forlængelse af folkeskolen, en træls og unødvendig overbygning på barndommen. For mig var gymnasiet en gave! Gratis uddannelse. Gratis bøger! Gratis skrivepapir, som blev udleveret til helårsforbrug ved skolestart.

Var gymnasiet en gave, var kostskolen et helt juletræ. Eget værelse! Fuld kost! Nye kammeratskaber, fra 1972 sågar også med kvindelige alumner! Og dertil den første fornemmelse af »voksen« selvstændighed og frihed. Når man altså så bort fra, at lærerne kom på »rundering« morgen, eftermiddag og aften for at kontrollere at man hhv. var oppe, lavede lektier og lå (alene) i sengen.

Birkerød Statsskole blev mit livs Hogwarts. Og jeg tog taknemmeligt imod al dens magi, som viste mig ting, jeg ikke vidste fandtes og frigjorde kræfter i mig, jeg ikke vidste jeg havde. Taknemmeligheden kammede måske over i en jubelglæde, der undervejs fik mig til at overse, at ikke alle kostelever så det som »livets gave« at blive placeret på en kostskole. Først mange år senere, ved et skolejubilæum, gik det op for mig, at mange af mine kammerater havde haft det svært på kostskolen. Adskilt fra forældrene, kammeraterne og barndomshjemmet. Ofte med store sociale

problemer i bagagen. Mange kom fra Det Kongelige Opfostringshus, ikke for ingenting med tilnavnet »Skorpeskolen«, og var tidligt i livet blevet berøvet trygheden ved et barndomshjem, en familie, kærlige forældre og trygge opvækstvilkår. Andre kom fra Færøerne og Grønland, som dengang ikke havde egne gymnasier. Kulturchokket var monumentalt, fra f.eks. en grønlandsk bygd til Nordsjællands overklassemiljø. Nogle af dem klarede det, og vendte tilbage til store karrierer. Sofie blev Grønlands første kvindelige biskop. Jakob, senere Kuupik, blev Grønlands første selvstyreformand. Andre hang stadig mange år efter fast på Christianshavns Torv eller i Grønlænderhuset på Christiania.

1970'erne var en overgangstid. Det er alle tider formentlig. Men her få år efter studenteroprøret, på bagkant af 1968, stod der oprør, frihed og medindflydelse på programmet. Og vi fulgte strømmen. Kæmpede for medindflydelse, selvstændighed, frihed - og bedre mad! Det var jo en KOST-skole! Vi boykottede måltiderne, besatte rektors kontor, og tog sågar økonomaens hund som gidsel!

Vi trodsede sengetiderne og indkasserede »gummicelle«, hvor vi ikke måtte forlade skolen i en hel weekend. Omvendt besatte vi selv skolen i ferierne, hvor den ellers lukkede af hensyn til personalets ferieplaner. Vi trodsede alle regler, fra forbuddet mod husdyrhold, spiritus og rusmidler over forbuddet mod at omgås rengøringspersonalet privat til reglen om at holde drenge og piger adskilt efter kl. 22.30. Vi åbnede smugkro i kælderen under dæknavnet »billardsalon«. Introduktionsfesten for nye elever bar officielt titlen »parringsbal«. Skolebladet »Birkebavnen« bragte ufiltreret satire om skolens lærere, og udfordrede injurielovgivningen indtil rektor stoppede udgivelsen, hvilket blev set som en stor sejr! Vi kæmpede mod karaktersystemet, og jeg vandt mit helt eget lille oprør mod en dansklærer, da jeg ved den afsluttende studentereksamen bluffede mig til karakteren 00, »den eneste karakter, man SELV kan bestemme«, ved at spille komplet uvidende. Jeg havde inviteret hele klassen med ind til »showet«, og blev kronet med en propelhat i stedet for den borgerlige studenterhue.

Om det skyldtes oprøret, eller bare lå i tiden, er svært at afgøre. Men Birkerød Statsskoles kostafdeling gennemgik i årene 1972-75 en gennemgribende forandring. En spektral transferens, for at blive i Hogwarts-universet. Fra gammeldags kostskole med husorden, afstraffelsessystemer og kønsadskillelse til moderne ungdomsboliger med stor individuel og kollektiv medbestemmelse.

Selv gennemgik jeg også en »spektral transferens«, fra barndommen, landsbyen og den skibbrudne familie til et frit og voksent, selvstændigt liv i hovedstaden. Gymnasiet gav mig adgangsbillet til realisering af min barndoms drømme om at studere fysikkens love. Som 19-årig kunne jeg spise frokost i samme spisestue som Niels Bohrs søn, Aage Bohr, på det institut, der bar hans fars navn.

Skæbnen førte mig senere andre steder hen. Men den startede i Birkerød...

2v 1973/74, Leif Lønsmann, bageste række nr. 3 fra venstre.

Peter Bordier Høj, 3x 1976

Jeg kommer fra en familie, hvor jeg er den første til nogensinde at gå på gymnasium. Min far var en fiskehandler som voksede op på landet og forlod skolen efter niende klasse, medens min mor forlod skolen efter tiende klasse for derefter at blive en sygeplejerske. Begge mine forældre forstod, at deres to børn skulle have flere muligheder, end de havde, og der var derfor aldrig tvivl om, at de skulle gå på gymnasium.

Vi boede i nybyggeri i Farum. Jeg husker tydeligt, at langt de fleste af mine venner planlagde at gå på det nye Marie Kruse gymnasium i Farum, men der var to af os - John Larsen og mig - som syntes at Birkerød Statsskole virkede mere progressiv og derfor passede os bedre. Det betød at en god cykeltur frem og tilbage hver dag i tre år var på menuen. Jeg fortrød det aldrig.

> "Min far var en fiskehandler som voksede op på landet og forlod skolen efter niende klasse,

Jeg kendte kun John på hele skolen, men det varede ikke længe, inden jeg følte mig på plads. Jeg oplevede skolen som et sted, hvor kulturen var rigtig god og hvor min ikke-akademiske familiebaggrund overhovedet ikke gav anledning til en ufordelagtig position.

Jeg er også helt overbevist, om at vi fik en rigtig god, bred og udfordrende uddannelse. Jeg var specielt imponeret over, at elever med forskellige evner altid syntes at kunne deltage i diskussioner i timerne, og jeg mener at dette gav os en harmoni som klassekammerater gennem tre gode år, der kulminerede som studenter fra 3X (Mat-Fys).

Omgivelserne på BG var også rigtigt gode. Der var rigtigt gode muligheder for at dyrke sport og velkørte fester, hvor vi som elever blev behandlet som ansvarlige unge mennesker.

Det bedste ved BG var dog kvaliteten af vores lærere. De var meget forskellige, men helt klart veluddannede og i stand til både at gøre os entusiastiske og på samme tid udfordrede. Der er mange som kunne nævnes, men for mig var Jesper Nielsen (dansk), Betsy Conradsen (matematik), Per

Bruun Jørgensen (fysik), Anne Lise Müller (kemi), Bent Mariager (historie) og Jette Phillipsen (Fransk) enestående på hver sin måde.

Mine første to år var ikke specielt enestående som student, idet jeg var nødt til at arbejde som rengøringsassistent på Stavnsholtskolen to timer dagligt og samtidigt prøvede at blive en god cykelrytter. Det var Betsy Conradsen som en dag fortalte mig, at det ville være en god idé at lave hjemmearbejde før frikvarteret, hvis jeg havde planer om at opnå noget i fremtiden. Som sagt så gjort, jeg holdt op med at cykle 300 km hver uge og fik weekendarbejde. Jeg så en uforklarlig forbedring i skoleresultater, der resulterede i at jeg fik Lektor Zerlangs legat (3000 kroner i 1976 - nok til en måneds Interrail ferie i Europa). Med disse resultater var der mange som opfordrede mig til at blive læge. Jeg kunne ikke drømme om det - for mine fantastiske lærere i fysik, kemi og matematik havde givet mig entusiasme for grundvidenskab, og dette ledte så til studier på Københavns Universitet hvor jeg fik min cand. scient.(1983) og licentiat uddannelse (1987) og en efterfølgende æresdoktorgrad i 2008.

Jeg har nu boet i Australien i næsten 30 år og blandt andet været Professor på University of Adelaide, Direktør for det Australske Vinforskningsinstituttet, Direktør for det australske forskningsråd, rektor for University of South Australia og nu rektor for University of Queensland, som på mange måder er sammenligneligt med Københavns Universitet.

Den grunduddannelse, som BG gav mig, har givet mig muligheder, som jeg er dybt taknemmelig over. Det er derfor ikke overraskende, at jeg søgte lignende skoler for mine børn her i Australien. Jeg tror ikke at man kan give en bedre kompliment end at søge en lignende skole for sine børn - mange tak BG.

PS: Min ven John Larsen som også valgte at køre til BG hver morgen kom fra en familie (enlig mor) med endnu færre fordele end jeg - han er nu en succesrig læge. Som Nelson Mandela sagde: 'Education is the most important weapon with which to change the world.' BG bliv ved med at gøre det.

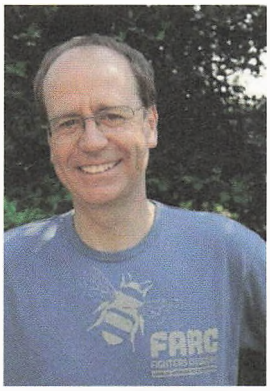

Kåre Bluitgen, 3z 1977

For to Løkke Rasmussen'er, en Thorning-Schmidt, en Fogh Rasmussen, en Nyrup Rasmussen, en Schlüter og en Anker Jørgensen siden gik jeg på Birkerød Statsskole. Alt var politik. I hvert fald for en del af os. Karakterer var ligegyldige, karriere var et hånvækkende begreb, kontrol et skældsord.

Fraværslister blev sat op på lærerværelsets opslagstavle, vi erobrede dem i en befrielsesaktion formummet bag elefanthuer og brændte dem, som gældsslaver gennem historien har afbrændt legitime, og moralsk illegitime, gældsbeviser. Men vi oprettede også studiekredse i kapitalens politiske økonomi med lærere som stråmænd, så vi kunne få aftenskoletilskud og sende beløbet (efter skat) til Den Tredje Verdens befrielsesbevægelser som PFLP i Palæstina, ELN i Colombia og PKK i Kurdistan, noget som havde kostet fængselsdomme i dag, og som skal gøres i absolut diskretion. For os var det dels konkret støtte til kampen mod kolonialisme og imperialisme, dels skoling af os selv i et fag, man ikke kunne læse i gymnasiet.

> "måske var der lige lovlig meget utopi og hedonisme over min gymnasietid

I dag har mine to ældste børn gennemført gymnasiet (og kom længere op ad stigen, end jeg gjorde: på uni.) Deres gymnasietid var også omgivet af politik. Værdipolitik hedder det i dag. Ikke som oprør mod autoriteter, men om pligten til at underkaste sig disse, om retten til at hylde uvidenskabelige grundprincipper, om adkomsten til at skabe mere ulighed og apartheid i samfundet. Om indførelse af bederum, afvisning af temaer eller undervisningsmateriale, der opfattedes som krænkende, og en kønsopdelt hverdag. Vi var absolut for kønnenes forening, både til fester og før og efter. Vi havde ikke forbudte madvarer, mange statsskolefester endte hos Gurli, der til sidste kubikcentimeter udfyldte pølsevognen for enden af Hovedgaden. Heller ikke drikkevarer, i tre år slap jeg gennem festens indgangskontrol med en vodkaflaske i strømpeskaftet (man gik i meget lange strømper dengang). Frisindet strakte også lidt længere, måske var det dets klimaks. Måske synes alle generationer, at deres ungdom var historiens højdepunkt.

Og måske var der lige lovlig meget utopi og hedonisme over min gymnasietid. For lidt gud og for mange guldøl. Fra for stålsat overbevisning om fornuftens endelige sejr; »udryd det infame«, som Voltaire tordnede mod religionens formørkelse af menneskets tankegang, til lige så karakterstærk fejring af 47-dagen fra Brugsens åbningstid, den dag Carlsbergs 1847 nåede butikkerne. Livgivende og livblottende: »man kan ikke stole på et menneske, der aldrig har haft en ærlig rus«, som Holberg sagde. Men systemet var stærkere end os. Med en form for datidig deleøkonomi skrev jeg danskopgaver i bytte for fejlfri blækregninger. Eksamenen blotlagde kreativiteten. Men vi var ligeglade. Jeg var i hvert fald. Livet var ét stort oprør. Det er det stadigvæk. I hvert fald i en skåltale som denne. Tillykke Birkerød Statsskole, du gamle ensretter.

Hvad BG har betydet for mig ...

af Helle Rootzén (f. Johansen), 3v 1979

Jeg kan huske den første dag tydeligt - det var i 1976 og vi sad i den spanske have to og to og fortalte hinanden lidt om os selv. Så vidt jeg husker, var det den eneste form for introduktion til de næste tre år som gymnasieelev - men det er jo også længe siden og måske husker jeg helt forkert.

De tre år gik hurtigt med masser af undervisning og masser af fester - det var jo i halvfjerdserne. Specielt husker jeg matematikundervisningen. Af to årsager. Dels fordi det var sjovt. Jeg elskede matematik og at sidde og lege med formlerne og finde nye systemer. Og dels fordi jeg havde verdens bedste matematiklærer, Betsy, som bare forstod at gøre det sjovt og ikke mindst at vise at matematik også var noget for piger. Hun er blevet mit forbillede og min inspirator - og er det stadig. I næste måned, når jeg skal holde min tiltrædelsesforelæsning som professor i læringsteknologi og digitalisering på DTU (Danmarks Tekniske Universitet) sidder Betsy på forreste række. Men i mellem de to begivenheder er der sket en hel del.

Efter min tid på BG startede jeg på at læse datalogi på Københavns Universitet. Det var stadig i halvfjerdserne og datalogi var for alvor ved at vinde frem, så da jeg lå i haven i solen med kataloget fra Københavns Universitet og skulle vælge min fremtid, faldt valget på datalogistudiet - og spørg mig ikke, hvorfor jeg kun kiggede på KU. Jeg havde i øvrigt lige været på Femølejr - hvor kvinder tilbragte en uge sammen på en lille ø i store telte og med lokummer, der skulle tømmes. Og snakkede om, hvor meget kvinder kan.

Da jeg havde læst datalogi i et år, syntes jeg, at jeg havde lavet nok algoritmer, der kunne sortere data og jeg trængte til noget mere matematik. Jeg syntes også, at der var for mange mennesker, der havde valgt datalogi, så jeg ville gerne lidt ud af strømmen og ind i noget, der var mindre "mainstream«. Så jeg kiggede endnu en gang i KUs katalog - jeps, på papir, det var længe inden internettet - og mit øje faldt på statistik, eller matematisk statistik som det hed, hvor der både var meget matematik og hvor man samtidig kunne bruge matematikken i virkeligheden, så jeg tænkte atter engang på BG og Betsy og satte mit kryds.

Statistik var stort set kun matematik - super indviklet, men af en eller anden grund kom jeg ud på den anden side som cand. scient. En af årsagerne var, at jeg havde et studenterjob, hvor jeg lærte at bruge statistikken i praksis og analyserede medicinske data. Jeg blev fanget af at bruge matematikken i praksis og da jeg blev tilbudt et PhD-stipendium på DTU, sagde jeg ja. Det viste sig, at den ene af mine vejledere var Betsys mand, så BG var stadig min ledetråd. Og selvom jeg da tænkte, at DTU kun skulle være en lille del af mit liv, har jeg nu været der i over 30 år. Jeg har lavet mange forskellige ting - analyseret data fra Kattegat for at forbedre vandmiljøet, set på, hvordan industrielle processer kan forbedres, vejledt et hav at studerende og holdt masser af forelæsninger, rejst verden rundt til konferencer og samarbejdet med mange interessante og inspirerende mennesker. Jeg har været institutdirektør for 400 mennesker og slået 2 institutter sammen. Har udviklet nye undervisningssyste-

> "jeg ville rigtig gerne give noget tilbage til min gamle skole

mer og har uddannet mig til coach. Siddet i forskellige råd og bestyrelser. Alt sammen super sjovt.

For nogle år siden manglede BG et nyt bestyrelsesmedlem fra DTU og jeg var straks på banen - jeg ville rigtig gerne give noget tilbage til min gamle skole og ville også gerne se, hvordan gymnasiet havde udviklet sig, siden jeg var der sidst. Heldigvis blev jeg valgt og jeg glæder mig hver gang til at gense BG og deltage i de spændende diskussioner om BGs fremtid - og jeg er vildt stolt af den udvikling, der er sket med mit gamle gymnasium.

En anden

af Niels Bender Mortensen, 3z 1981

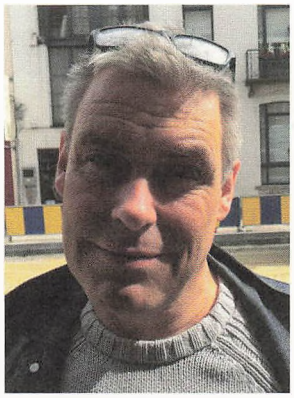

Jeg havde ikke nogen krop. Dagdrømme i massevis. Livet var et andet sted.

Eller, jeg havde vel en eller anden form for krop, men den jeg var blevet tildelt var ikke helt min. Jeg kunne ikke lide den, jeg kunne ikke være i den. Selv når det var højsommer, og alle de andre drenge tog shortsene på og pigerne viste deres skuldre og arme og det øverste af deres bryster frem, var jeg pakket ind i min grønne anorak med hætte og forlomme. Jeg svedte tran under den i majheden, men jeg måtte for enhver pris skjule mig, den, min kiksede krop. Jeg brød mig heller ikke om det, der var inde i den. Egentlig ville jeg meget hellere være en anden. En anden, men med noget af mig indeni, det bedste af mig, hvad fanden dét så var, hvis det overhovedet fandtes.

Jeg sad og svedte akavet i matematiktimen en dag ikke længe før studentereksamen, da det bankede på døren. »Peter, Thomas og Niels, kommer I lige med mig uden for.« Det var Skriftlig Inspektor, med sine korte ben og hyggelige vom, men Bruno var alt andet end hyggelig, selv om han smilede saligt over hele fjæset. Klokken var slået, og han nød øjeblikket i fulde drag og frydede sig sadistisk over vores skæbne. Jeg havde lønligt håbet og bedt til at jeg kunne indhente mit pjæk i sidste øjeblik, men mit fravær var endegyldigt landet på over 15 procent. Ingen nåde. Jorden for-

svandt under mig. Nu skulle jeg hjem og falde på knæ foran mine forældre, indrømme at jeg havde fjernet de skriftlige advarsler fra deres post, mens de var på arbejde, og i øvrigt gå til eksamen som privatist. Skolen havde besluttet, at jeg aldrig havde været der.

Bruno kunne ikke lide mig. Det gjorde mig ikke noget. Jeg kunne godt lide ham. Sarkasmen drev som syre ned af væggene i hans fysiktimer, og han var sjov. Han havde ikke andet end afsky til overs for forkælede akademikerbørn, drys som mig, der ikke havde deres lort i orden. Men jeg vidste at han tog sig godt af de elever som havde det allersværest og støttede dem. Han var en god mand, han kunne ikke købes, lefleri og smiger prellede af på ham.

Det ville være misvisende at sige, at jeg også godt kunne lide Duclos. Nej, jeg elskede ham. Han var også fuldstændig ukorrupt, og i princippet var han ligeglad med os. Det var komplet ligegyldigt for ham om han kastede perler for svin, han var bare vild med sit stof, og hvis vi ikke var det, var det bare synd for os selv. De andre i klassen grinede i det skjulte over hans chimpanseagtige kropssprog, de bare tær i sandalerne der strittede i alle retninger af ren fortælleiver, når han med tyk fransk accent berettede om de græske guder og deres meritter. »Og så bållede de!« – råbte han begejstret. Jeg var solgt. Det var guld. Mange kedede sig. Ikke jeg. Aldrig. Selv når jeg pjækkede allermest, ville jeg ikke gå glip af en eneste af hans timer. Han åbnede en fantastisk verden for mig, fuld af tanker, filosofi, religion, udfordringer, erkendelser og tvivl.

> “Det var komplet ligegyldigt for ham om han kastede perler for svin, han var bare vild med sit stof

Der findes lærere der dræber enhver form for nysgerrighed og kreativitet i eleverne med deres procedurepedanteri, kontroliver og magtsyge. Jeg havde to af dem. At de så endda ansporede til fedteri, gav dem ikke ligefrem højere point på mit tillidsbarometer, og således blev deres fag bare noget der skulle overstås. Jeg kan stadig blive sur på dem, selv så mange år efter, selv om de er gamle mænd nu. Ikke fordi de har gjort mig ondt, men fordi de har gjort deres fag ondt, forrådt det.

Men jeg var heldig og privilegeret. Resten af mine lærere var store

humanister, der gjorde deres bedste for at inspirere os, de var besjælet af deres arbejde. Man følte man havde en ven og allieret, ikke bare en domptør og bedømmer.

Græsset er altid grønnere på den anden side, som de siger i eventyrene, og der var de her tre guddommelige lærere, som 3.z var gået grueligt glip af, og kun de andre klasser havde, de røvhuller. Man hørte dem fortælle om hvor fede undervisere de var, og jeg var grøn af misundelse. Jeg havde godt set dem i kantinen. De var unge, smukke, karismatiske og sexede. Især Birgitte var lækker med lækker på, og jeg dagdrømte om at køre hendes kæreste ud på en mark og gøre det af med ham, den skide alfahan, og så score hende selv, mig, 17-årig kejtet teenager. Ja, som om. Det var en drøm, men jeg er helt sikkert ikke den eneste lille dreng på skolen der havde den. Og der var Bo, den speedsnakkende, ambitiøse charmetrold. Og Henrik, den milde, kærlige underfundige med glimtet i øjet. Jeg havde aldrig mødt dem, aldrig snakket med dem, men jeg kunne se det på dem, mærke det, på afstand. De var de skønneste lærere i verden, var jeg sikker på, og jeg ville aldrig få dem.

> “Græsset er altid grønnere på den anden side

Efterår. Morgenmøde. Egentlig er jeg dukket op for at have religion, men overvejer at droppe resten af timerne den dag. Religion med Duclos er det eneste fag jeg ikke pjækker fra, og samtidigt det eneste fag de andre konsekvent pjækker fra her i 3.G, for faget tæller ikke på ens studentereksamen, og derfor anser de det som værende værdiløst. Spader. Jeg er træt, fordi vi røg en koger ovre på kostskolen dagen inden, og trist, fordi Annette lige har dumpet mig, endnu før vi var blevet rigtige kærester. Jeg hader mig selv, men det glemmer jeg pludselig alt om. Selveste Birgitte og hendes to håndgangne riddere går op til talerstolen og kundgør, at der skal spilles skolekomedie i år, Bertolt Brechts Laser og Pjalter, og de tre skal arrangere det og instruere. Hvad?! Jeg må være med, jeg SKAL være med!

Styrter hen på biblioteket og speedlæser det, jeg der aldrig har læst et teaterstykke før. Den knivstikkende MacHeath er en hårdkogt kriminel blandt ludere og tyveknægte i Victoriatidens London, han knepper piger på

samlebånd og myrder løs. Selv om det er skrevet i 1928, føles det som om det er skrevet i går, ordene føles helt friske når de rammer mine nethinder, stykket koger af vrede, sort humor og revolution. Jeg er på, og jeg vil spille Mack the Knife! Jeg går til audition, og det går rigtig godt, synes jeg selv, de kan sgu ikke vælge andre end mig til den rolle, det er jeg sikker på. Men det kan de.

Arne?! Irriterende Arne, min onde ånd, ham der altid kommer med stikpiller og gennemskuer mig, skal spille Mack! Pis!!! Jeg er så skuffet, ydmyget og grædefærdig, at jeg mest har lyst til at krybe i et hul og droppe ud af projektet med det samme. Ikke mindst da der bliver sat trumf på ydmygelsen: Jeg skal spille en cirka 60 år gammel mand.

Velkommen til virkeligheden, Niels. Jeg må indse, at Arne besidder den frækhed, som jeg ikke har for fem øre af, og som er nødvendig til rollen. Jeg er sikkert heller ikke nogen god skuespiller. Tørrer mine tårer, læser stykket igen. Peachum, som jeg skal spille, er en stor rolle. Han og hans kone har organiseret Londons tiggere og gjort det til en stor forretning med ham som bagmand. Og da MacHeath scorer hans oprørske datter Polly og skal giftes med hende, sætter Peachum sig for at få Mack hængt. Jeg ved ikke om jeg er skurken, der er hverken rene helte eller rene skurke

I midten ses Niels Bender Mortensen som Peachum i Laser og Pjalter 1981.

i den historie, alle er amoralske, alle kæmper med næb og kløer for at få deres bid af samfundets betændte kage, men i det mindste er jeg modstanderen, så meget kan jeg forstå. Men helt ærlig, for helvede altså, hvordan skal jeg nogensinde kunne spille en ældre mand bare tilnærmelsesvis overbevisende?

Birgitte er en skøn instruktør, og Bo og Henrik vidunderlige indpiskere af positiv energi og inspiration til det store bundt elever, der har meldt sig under fanerne. Vi arbejder hver dag efter skoletid. Der bliver malet et fantastisk bagtæppe i gråt og sort, arbejdermasser der marcherer med faner i gaderne lige ud i synet på publikum. Der bliver bygget podier, min ven Peter kravler rundt under scenen med stik og ledninger og fikser mikrofoner og lys, der er et skoleorkester som spiller Kurt Weills cabaretagtige musik, vi øver kor og solosange, vi er én stor entusiastisk organisme som arbejder mod et fælles mål, og det føles magisk, intet mindre end magisk. Henrik og Bo spiller politifolk, og det er syret for mig at kravle ind i en fiktiv scenisk virkelighed, hvor de ikke er lærere, ikke autoriteter, men på lige fod med mig. Det er helt vildt sjovt. Og så alligevel ikke.

Man kan se alle de andre vokse i rollerne under prøverne, mens jeg selv ikke kan få noget som helst til at fungere, føler mig bare som en stor løgn. Den krop, som jeg i forvejen hader, mit unge hvalpede ansigt, den bløde harmløse stemme, kommer endnu mere til kort og svigter mig, nu hvor jeg skal gestalte en ældre mand med magt. Selv om de tre lærere er søde og opmuntrende, kan jeg sagtens mærke at de mildest talt kun er håbefuldt afventende. Og som dagene går, bliver deres håb til skuffelse.

Gennemspilning. Jeg gider nærmest ikke den eftermiddag, selv om premieren nærmer sig truende. Indtil nu har jeg bestræbt mig på i det mindste at få mine replikker til at lyde troværdige og få scenerne til at fungere sammen med de andre spillere, så det i hvert fald fungerer for dem, og jeg ikke ødelægger deres arbejde. Men jeg ved jeg er et nul. Jeg er ikke min rolle. Lige før vi går på kommer jeg til at hoste. Rømmer jeg mig for at få det sidste slim væk fra stemmebåndene, men stopper. Jeg kan lide den lyd. Hvad fanden, jeg har intet at miste...og jeg spiller hele stykket igennem

med min hæse røst, en ældre mands stemme, en stemme, der ikke er min egen. Jeg har fået autoritet. Da vi er færdige, står Henrik og Bo nede ved den bagerste søjle i salen. Der er et øjebliks stilhed, før de rækker armene i vejret og grinende råber: »Niels Bender, superstar!« Fedt. Men vi har premiere om to dage, jeg har stadig mit hvalpede udseende imod mig, aner ikke hvad jeg skal stille op.

Engelsklæreren Eva er sminkøse på vores forestilling. Det kan der umuligt komme noget godt ud af, tænker jeg, ung og fordomsfuld som jeg er, for hun har været MF for Fremskridtspartiet. Indtil hun åbner sin taske og viser noget komplet ukendt for mig: Mastix, en ansigtslim baseret på harpiks og sprit, samt en hudfarvet modellervoks, og nu ændres min verden. Sammen bygger vi en kroget ørnenæse på mig, som totalt skjuler min egen latterligt spinkle opstoppertud. Vi limer lag af voks på mine kindben, skærer dybe rynker i voksen, dækker det hele med foundation så overgangene mellem voks og hud er usynlige, ælder mine øjenomgivelser med sminke, limer bakkenbarter på, farver mine tindinger grå med en tandbørste. På en time er jeg blevet totalt en anden. En ældre mand, jeg ved ikke præcist hvem jeg ligner, men det er helt klart ikke mig. Peachum er kommet til live som et Frankensteins monster. Tak, Eva, tak, du er en engel sendt fra himlen.

> “To uger senere droppede Annette mig igen til fordel for en lidt ældre Travolta-klon

Vi spiller 3 forestillinger. Folk der ikke ved hvem jeg er, tror at Peachum bliver spillet af en af gymnasiets aldrende lektorer. De drenge som normalt bare disser mig, kommer hen og giver mig et anerkendende klap på skulderen, Annette vil være kærester med mig igen. Jeg kan gå på vandet.

Velkommen til virkeligheden. To uger senere droppede Annette mig igen til fordel for en lidt ældre Travolta-klon. Forståeligt. Da jeg havde grædt ud, hørte jeg om Statens Teaterskole. Jeg anede ikke, at man kunne gå på skole for at blive skuespiller – der er optagelsesprøve nu i februar! Man skulle spille to scener, og jeg kendte jo ingen teaterstykker. Jeg valgte en af Peachums monologer af ren tidsnød, og Henrik foreslog så Zoo Story

af Edward Albee, en historie om en desperat eksistens-nihilistisk beatnik, der udfordrer en kontormand på en bænk i Central Park, og til sidst provokerer den pæne mand til at stikke sig ihjel. For mig var det ren Marlon Brando, som jeg lige havde set i Sidste Tango i Paris, og det talte lige ind i min teenage-livsangst. Ikke at jeg vidste særlig meget om livet eller voksne mænds smerte, men jeg kørte på, for nu ville jeg være skuespiller!

Måske var det ikke særlig klogt, snarere kikset, at spille den gamle mand Peachum foran juryen, når jeg ikke havde sminke på. Hvad tænkte jeg på? Og siden fandt jeg ud af, at Zoo Story blev spillet af nærmest halvdelen af de mandlige aspiranter, så juryerne på landets tre teaterskoler var ved at brække sig i lårfede stråler over det stykke. Afslag, selvfølgelig. Hvordan kunne jeg være sådan en nar og tro, at en rolle i en skolekomedie kunne kvalificere mig til at blive professionel skuespiller? Velkommen til virkeligheden.

Virkeligheden? Min usle virkelighed var syv fag i stedet for fire, plus fuldt i stedet for halvt pensum, tre en halv gang så meget som de andre, de ordentlige elever, og mine første fire eksamener skulle klares på en uge. Min far og mor lagde låg på deres skuffelse og vrede, og jeg dykkede ned i kælderen for at læse, gennem tre uger tidlig morgen til sen aften, ingen slinger, ingen fritid, kun ren autistisk tunnelsyn. Der kom brev fra Statens Teaterskole undervejs, jeg kunne få en samtale om min prøve, fint nok, men det var fortid. Til sidst blev de fire eksamener overstået, jeg kollapsede en kort stund. Tre tilbage med god tid.

Arne Skovhus, en brysk mand med intelligente tunge øjne, ser op på mig som en bidsk, mistroisk bulldog, da sekretæren lukker mig ind på hans kontor. Jeg ryster af nervøsitet, for jeg er i det forjættede land.

* Hvem er du? Hvad vil du?
* Snakke om min optagelsesprøve.
* Nå, vil du det? Kom du videre til sidsteprøven?
* Øh, nej...
* Jeg kunne jo ikke bestille andet, hvis jeg skulle snakke med samtlige 500 der har fået afslag. Farvel, du spilder min tid.

Jeg sjokker forsagt og slukøret ud af kontoret med halen mellem benene.

* Men jeg havde fået...et brev.

Han bladrer i nogle bunker, læser. Jeg har bare lyst til at slippe væk, der er helt klart tale om en fejl, og hvert sekund jeg bliver gør bare situationen endnu mere pinlig.

* Du var pisse god! - råber han, og mit hjerte springer et slag over. Men vi gider ikke have sådan en 18-årig barnerumpe på vores skole. Vi vil have folk der har levet noget liv. Så vi ville bare fortælle dig at du skal komme tilbage om nogle år, når du er en mand. Hvad laver du for tiden?

Da jeg fortæller ham, at jeg er privatist på grund af pjæk, eksploderer blodet nærmest i hans ansigt.

* Hvad FANDEN bilder du dig ind?! Hvorfor helvede har du ikke passet din skole?!

Det kan jeg ikke give en fornuftig forklaring på.

* Tror du jeg vil have sådan et sløvt læs af en snothvalp som dig på min skole? Gu' vil jeg ej! Det er Danmarks næstdyreste uddannelse! Nu går du hjem og tager dig gevaldigt sammen til dine sidste prøver, ellers kan du godt glemme alt om at blive skuespiller. Er det forstået?!

Tænk at man kan blive så glad for en ordentlig skideballe.

Jeg står i kantinen lige efter translokationen, da jeg får et dask på armen. Det er Bruno, og han koger af harme.

* Du havde aldrig fået så godt et gennemsnit, hvis dine årskarakterer havde talt med! - hvæser han.

Og jeg kan kun give ham ret, jeg slap for let. Men jeg har fået klassens bedste eksamen og kan vise Skovhus, at jeg godt kan tage mig sammen. Har lige nok til at blive læge, hvilket ville glæde mine forældre meget. Men jeg kommer til at skuffe dem dybt igen, for jeg er bidt af noget andet, og min studenterhue har været til ingen verdens nytte. Jeg er ramt af en fortryllende forbandelse nu, og den vil aldrig slippe sit tag i mig: Jeg vil fortælle historier og indtage fremmede fiktive kroppe resten af mit liv.

Dan Rachlin, 3a 1982

Min start på Birkerød Statsskole i 1979 var på mange måder en start på et helt nyt liv for mig.

Min mor blev gift igen, vi flyttede fra Værløse til Hørsholm, og selvom afstanden geografisk måske ikke synes stor, er der altså forskel på plasticrockere i Værløse og sejlerdrenge ved kysten.

Birkerød Statsskole blev kompromiset for mig, da Rungsted Statsskole på daværende tidspunkt havde et noget snobbet ry.

Så alt i mit liv var i forandring og i spil den sommerdag i august, hvor jeg mødte op på mit nye gymnasium for allerførste gang.

Samfundssproglig var klassen, matematik var og er ikke min spidskompetence.

Klassen havde et flertal af piger umiddelbart ikke noget minus for en knægt der interesserede sig for to ting: Musik og piger, ikke altid i den rækkefølge.

I min klasse blev jeg dog hurtigt tætte venner med Kenneth og Kim. Sidstnævnte den eneste jeg stadig har kontakt med den dag i dag.

I vores a-klasse blev vi beriget med adskillige af skolens legendariske lærere. Lærere der havde været der en evighed.

Ikke mindst Carl Tscherning en lokalkender af guds nåde, med adskillige bøger om bl.a. Vaserne på samvittigheden.

Den meget nydelige, nærmest sirlige solbrændte, adrætte ældre lærer blev vores geografi og biologilærer.

Selv glimrede jeg ved at være megaflabet over for den ganske strenge lærer.

Et sekunds manglende omtanke, som jeg betalte af på i de næste tre år.

Så var der vores engelsklærer Eva Rothenborg.

En smuk, levende, karismatisk kvinde, der i en periode også var politiker for Fremskridtspartiet.

Aagot Myren havde et svært sind og en svær opgave med at lære os matematik. Ikke mindst mig, der i slutningen af 2. g fik et flot 03 til eksamen.

Dengang var reglerne, at man kunne gå op igen efter sommerferien, hvis man havde fået 00 eller 03.

Efter at have gået til intensiv matematikundervisning hos min noget mere kompetente fætter, og spoleret en god del af sommerferien, fik jeg...5!

Sandheden er at jeg ikke var verdens flittigste elev.

Sammen med min ven Kenneth brugte jeg mange timer på at lave vores hitlister.

Vi interesserede os begge to for rap, soul og r'n'b og brugte formuer på importplader.

> "Sandheden er at jeg ikke var verdens flittigste elev.

Min karriere som dj, der nu har strakt sig over 38 år startede også på Birkerød Statsskole.

Da jeg startede i 1. g havde jeg allerede en kæmpe pladesamling, men ingen steder at spille dem.

Til de mange fester på skolen spillede mobildiscoteket Skyhigh Disco styret af ejeren Thomas Ørnø og hans makker Jørgen Bo.

De var begge udmærkede med en mikrofon, og pladerne, så hvad skulle de med sådan en som mig?

Jeg udtænkte en snedig plan.

Til et par fester gik jeg op til dem, adskillige gange, og spurgte på numre jeg med sikkerhed vidste de ikke havde.

Simpelthen fordi pladerne ikke var udgivet i Danmark endnu, men kun fandtes på importerede skiver, som jeg havde.

Efter et par fester blev Thomas med god grund irriteret, og udbrød:

"Hvis der er så meget med dig Dan, kan du selv komme og spille«.

Og sådan blev det.

Jeg blev indlemmet i Skyhigh Disco og spillede sammen med Thomas helt frem til min start på The Voice i 1984.

Også for mig fylder de tre år i gymnasiet meget den dag i dag.

Jeg tænker tilbage på min gamle skole med stor kærlighed, selvom jeg nok husker den bedre end den husker mig.

1a 1979/80. Dan Rachlin står i midten på den midterste række.

Den sidste årgang på Birkerød Statsskole

af Troels Wesenberg Kjær og Lars Beck Dinesen, 3y 1984

Lars Dinesen og Troels Kjær.

Da vi i august 1981 troppede op foran Birkerød Statsskole, var vi ikke klar over, at vi skulle blive en historisk årgang. De fleste gymnasielever synes, at deres årgang er noget helt specielt, og at alle må kunne huske netop dem. Der var ham, der altid kom for sent med skjorten ude af bukserne eller hende med den stramme bluse og det frække glimt i øjet. Men hvis man spørger lærerne, er der en tendens til, at årene flyder sammen. De husker enkelte elever eller begivenheder, men ikke årgangen som sådan. Hvad er det så, der gør, at vi fra årgang 1984 er noget særligt?

Vi mener, at der er tre grunde til at vores årgang er noget særligt. Begivenheder, enkeltpersoner og en markant organisationsændring.

Én af grundene, til at vi er en speciel årgang, er, at vi var de sidste elever, som modtog et eksamensbevis fra Birkerød Statsskole. Årgangen efter os dimitterede fra Birkerød Gymnasium. Dette skal ikke blot ses som en organisatorisk ændring, men snarere som et udtryk for demokratisering af gymnasieskolen, som derefter blev mindre elitær. Da vi gik på Birkerød Statsskole, var gymnasiet et tilvalg. For vores børns årgange har gymnasiet derimod været det naturlige valg og alt andet et fravalg. Med Birkerød-briller på kan året 1984 derfor ses som startskuddet til en samfundsændring inden for undervisningsområdet. Hele den undervisningsorganisation, som vi i dag kalder gymnasiet, tog altså en skarp drejning i 1984 til 1985, hvilket ikke kan undgå at afspejle sig i årgangene omkring denne drejning.

En anden grund, til at vores tid var noget særligt, var, at starten af 80-erne var en urolig tid på både de indre og ydre fronter. I 1980 havde verden holdt vejret under den store Iranske gidselkrise, hvor et stort antal nordamerikanske statsborgere sad som gidsler i Iran. Supermagterne spillede med musklerne, og alle var nervøse for, hvad det betød. Det år var Troels udvekslingsstudent i USA og mærkede, hvordan det påvirkede skolelivet dér. Selvom gidselkrisen blev løst, var det en tid i den kolde krigs skygge. De to supermagter fortsatte med at spille med musklerne, og der gik ikke én dag i vores gymnasietid, hvor vi ikke frygtede en tredje og sidste verdenskrig. I Sovjetunionen trak hæren op langs grænsen til Østeuropa, da Leck Walesa, en elektriker på skibsværftet i Gdansk, begyndte at tale om solidaritet, frihed og kapitalisme. NATO-landene svarede igen ved at opstille strategiske Pershing II missiler. Krigen forblev heldigvis kold, men der var mange trusler undervejs, som gav genlyd i selv de fjerneste kroge af skolens lange gange. Den store NATO-øvelse, Able Archer, i 1983 var tæt på at udløse et Sovjetisk atomangreb på Europa. Dette var heldigvis bare en øvelse, selvom nogle NATO-lande rent faktisk var i krig. Et eksempel er Storbritannien, som kæmpede om Falklandsøerne mod Argentina – en krig som NATO heldigvis ikke blev inddraget i, da artikel 5, kendt som Musketer-eden, ikke aktiveres uden for det Nordatlantiske område. Alle

disse begivenheder genererede mange tanker i vores gymnasiehjerner, der påvirkede vores tid på skolen.

Vores klasses historielærer var på kommunisternes side og underholdt gerne om den kolde krig. Når der ikke stod den kolde krig på skemaet, underviste han i enten Cubakrisen eller den spanske borgerkrig. I vores klasse var hele det politiske spektrum repræsenteret, lige fra to standhaftige kommunister til konservative, militært orienterede, borgerlige personligheder. Der gik ikke én skoledag uden store politiske diskussioner i kantinen. Diskussionerne har nok ikke haft den store effekt ude i verden, men det var både spændende og lærerigt. Troels havde valgt at tage Russisk som tredje fremmedsprog, og blev virkelig holdt til ilden, da holdet kun bestod af 7 elever. Valget var faldet på russisk, da meget naturvidenskabelig litteratur på daværende tidspunkt var på russisk og ikke engelsk, som i dag er det internationale forskningssprog. Den russiske venskabsforening inviterede Troels på et kursus i miljøbeskyttelse i Ungarn en sommer, mens han stadig gik på Birkerød Statsskole. Det var muligvis et forsøg på at kapre ham til østblokken, men det opfattede Troels ikke og nørdede videre om vandkvalitet i Donau og hyggede sig med andre vesterlændinge. Selv om verden var skræmmende, da vi gik på Birkerød Statsskole, var skolen også springbrættet, der fik os ud i verden. Troels har rejst i Indien i 2 måneder med Henrik fra klassen over og udgravet en middelalderkirkegård i Spanien sammen med Jeppe fra klassen, men hele klassen kom aldrig ud at rejse, da vi ikke kunne blive enige, om det skulle være til øst eller vest. Én ville ikke med og så måtte ingen rejse – dejlig 70'er pædagogik til 80'ernes unge. Men så var det godt at russiskholdet kom afsted til Leningrad med kaviar, champagne og vodka.

> “ Vores generation blev kaldt »Nå-generationen«

Vores generation blev kaldt »Nå-generationen«. Vi blev af 60'er-generationen beskyldt for at være kedelige og pæne. Driftssikre og uden visioner. Vi diskuterede indkomstpolitik og konkurrenceevne og havde fantastiske debatter om frihed og værdier. Som så mange gange tidligere forstod den ældre generation ikke de yngre – forholdet var, som det altid

havde været. Vi havde masser af holdninger, men vi var bare ikke enige med »de gamle«.

Det var ikke kun ude i verden, der var uro. I juni 1981, den sommer, hvor vi startede på Statsskolen, fødtes en epidemi, som kom til at præge vores liv i og uden for skolen. AIDS var blevet en pandemi. Det var en seksuelt overført sygdom, som gik hårdest udover bøsser, mon sygdommen kunne smitte, hvis man delte toilet, læste i den samme bog eller holdt i det samme gelænder som en inficeret person? Ingen kendte omfanget af epidemien og uvidenheden banede vejen for frygten. Alle var bange. Nu, mange år efter, kan man grine af vores uvidenhed, men dengang var det meget alvorligt at blive ramt af denne dødelige sygdom, som ingen kunne behandle. Denne konstante frygt og uvidenhed påførte endnu flere tanker til vores gymnasiehjerner. Tanker, der var svære at finde hoved og hale i. Heldigvis var nogle ting ikke til diskussion.

> “ Vi havde masser af holdninger, men vi var bare ikke enige med »de gamle«.

Skolens rektor hed Erik. Han var en venlig og velmenende mand, som boede i sin embedsbolig med udsigt over dumpedalen ude for enden af C-gangen. Vi så ham tit gå forbi lokalerne på C-gangen, når vi sad og nørdede fysik og kemi. Erik var ikke den store taler, men han var god til at sige »øhh«. Engang til et fællesmøde talte vi 58 »øhh'er« på 5 minutter, hvilket medførte, at han gik under betegnelsen »Øhrik«. Engang i 2.g, hvor forårssolen skinnede ekstra varmt og tillokkende, forlod Lars og Troels skolen for at købe en kasse øl, som selvfølgelig skulle drikkes nede i dumpedalen sammen med nogle andre fra klassen. Der gik dog ikke længe, før et par af lærerne havde fået øje på os og tilkaldt »Øhrik«. I dumpedalen er der ikke de store muligheder for at gemme sig, men på en eller anden måde lykkedes det alligevel alle andre end os to at slippe væk. Vi forsøgte i stedet at gemme vores ølkasse bag ryggen. Det var ikke særlig vellykket, og fornemmelsen af at stå der til skue for hele skolen, mens Erik uden et eneste »Øhh« råbte: »Lars – Troels – Stop! Sæt den kasse fra jer, og kom her hen!« gjorde, at det nummer aldrig blev prøvet igen.

Også på den faglige bane oplevede vi, at gymnasieårene gjorde os voksne. Vi blev eksperter i matematik, old, engelsk og meget mere. Troels blev den første deltager fra Birkerød Statsskole ved den internationale kemiolympiade, og Lars viste sine talenter som selvstændig erhvervsdrivende. Vi lærte at programmere skolens nye minicomputer ABC80, hvor programmerne blev gemt på et kassettebånd, og skærmen var uden grafik, men kunne vise 25x80 karakterer. Der er sket meget i den teknologiske verden siden, men den lærdom, vi tankede op på Birkerød Statsskole, har vi haft stor glæde af. Alle de, til tider, forvirrende tanker, oplevelser og begivenheder har gjort os klogere og ført os frem i livet.

Tak til Birkerød Statsskole og medelever for nogle sjove, spændende og udviklende år.

En højere enhed

af Martin Bech, 3z 1984

Mine tre år i gymnasiet var for mig – som for rigtig mange andre – nogle af de bedste i mit liv. Det var så i øvrigt ikke begrænset til tre år, idet jeg havde nogle »bonus«-år, men det kommer jeg til...

Folkeskolen var måske ikke fyldt med de helt store udfordringer, så jeg brugte i stedet en del energi på forskellige forsøg på at score en kæreste. Jeg var imidlertid af fællesskabet blevet stemplet som nørd, og jeg havde den oplevelse at et hemmeligt kodeks som omfattede samtlige damer i alle min folkeskoles fem parallelle spor, forbød dem at teste mig som kærestemateriale. Da det endelig lykkedes mig kortvarigt at få en kæreste, var hun fra en af byens andre skoler, og havde åbenbart ikke hørt om den hemmelige pagt som jeg i sorte stunder ellers tænkte måtte være den eneste forklaring på tingenes tilstand.

Ud over det faglige, kan man måske derfor nemt forestille sig en længsel (for ikke at sige kløe) efter at komme til en højere enhed hvor den slags smålige begrænsninger umuligt kunne findes og hvor markedet alt andet lige var meget større. Gymnasiet var det forjættede land.

Til at starte med var gymnasiet imidlertid en fortsat ørkenvandring på kærestefronten. Under mine drømmerier om fremtiden havde jeg nok ikke taget i betragtning at hovedparten af eleverne kom fra Birkerød, lige som jeg selv. Situationen var altså den samme – festerne var bare større.

På et tidspunkt opstod imidlertid den tanke, at der måske ikke var andre problemer end min egen – nok lidt arrogante - facon og tilgang til verden, og i løbet af 2.G begyndte lykken at vende. Det er nok den vigtigste udvikling i mit liv, og det var måske aldrig sket, hvis gymnasiet kun bestod af det faglige og ikke havde det kæmpe element af socialisering, som jeg også oplevede.

Karikaturerne

Når man læser »Det forsømte forår« tænker man uvilkårligt at det er en fængslende historie, men at lærertyperne er for overdrevne til at være realistiske. Nej – virkeligheden er vildere! Sådan oplevede jeg det i hvert fald. Der var alle typerne:

»Trolden« – fysiklæreren med masser af skæg og stort viltert hår. Han gennemgik en gang den af skolen udleverede Texas lommeregner og gjorde herunder opmærksom på at man skulle huske at tage de gamle batterier ud hvis de ikke virkede mere, idet de indeholdt syre som kunne trænge ud og skade apparatet. Da en eller anden tåbe så spurgte hvad er skete hvis man lod være, lynede troldens øjne under hårpragten da han sagde de gyldne ord: »Så kommer sovsen!«. Man kan nok forestille sig at det blev et bon mot som kunne bruges i mangen en sammenhæng...

»Den gamle« – matematiklæreren som havde 40 års jubilæum medens jeg gik der. Han havde et overblik over faget og en fantastisk undervisningsform som gjorde det klart for mig, at det var den vej jeg skulle. Men han havde også et godt humør og et lune som var taget lige ud af en film i sort/hvid. Et par smagsprøver fra mit noteark med disse dialoger:

Elev: »Min næse løber«
Lærer: »Ja, så må du hellere skynde dig at løbe efter den«

Lærer: »Vil Niels være venlig at komme op til tavlen?«
Niels: »Jeg er ikke vild med det«
Lærer: »Nåmen, vi forlanger da heller ikke at du skal være vild – bare kom!«

Elever: »Klokken har ringet«
Lærer: »Ja tiden går hurtigt i godt selskab« – fortsætter ufortrødent

Lærer: »Hvad er g(x)?«
Elev: (intet svar)
Lærer: Jamen Anders, går du i giftetanker eller hvad?

Lærer (gennemgår hjemmeopgaver): Nogle har tegnet sådan nogle forfærdelige grafer, med nogle værre knæk – det ser jo ud som om de har ligget under en sporvogn!

Lærer: »Jamen, Hans-Jacob, har du ikke læst dagens tekst? Det er da frygteligt! Det er lige som at glemme at tage tøjet på.

»Staldkarlen« – den trivelige fysiklærer som altid var iført overall, og lod sommer og vinter sin Volvo stationcar stå med vinduet åbent og nøglen siddende i. Egentlig var han en flink fyr, der ville det bedste, men han havde et voldsomt temperament, en stemme med umådelig decibel-kapacitet, kunne bande så det var helt lyst omkring ham og var derfor decideret frygtet af os elever. Ingen turde derfor røre Volvoen. – Det vil sige, lige til en dag hvor der alligevel var en frisk fyr som tabte et væddemål, og tog sig en tur i den. Det gik ikke stille af...
»Grisen« - som aldrig forsømte nogen lejlighed til rage på pigerne
»Den lækre« – den fænomenalt lækre historielærer, som alle pigerne til gengæld drømte om at rage på.

»Drømmeren« – tysklæreren som aldrig ragede på nogen, men skrev digte til en kvieøjet skønhed i klassen, som derfor ikke helt kunne fastholde entusiasmen for faget.

»Femme fatale« – fransklærerinden som givetvis havde været lækker og dragende – en gang for længe siden – hvor hun var faldet for sin lærer, som hun blev gift med. Nu var han meget gammel og hun trøstede sig med romaner om andres eskapader i sengen, som hun gerne fortalte om i timerne.

»Den onde« – matematiklæreren som jeg overhørte sige til en kollega at han »netop havde eksamineret en af sine elever til et tre-tal – det fortjente han!« Det var bestemt ikke nok til at bestå den gang og historien holdt faktisk for et efterfølgende fakta-check.

»Konspiratoren« – en i særklasse god lærerinde i oldtidskundskab som imidlertid brugte meget af sin mentale energi på at deltage i en »kontra-bande« som havde det klare mål at få væltet »juntaen« omkring rektor Erik Jørgensen, hvilket hun gerne delte med os elever.

»Salvatore« – engelsklæreren, der var kommet hertil fra USA samtidig med hippiebevægelsen, og ledte tanken hen på denne karakter fra »Rosens Navn« fordi han kunne tale alle sprog – og dermed ingen. Nogle gange tænkte man at dansk hørte til den sidste kategori.

»Alkoholikeren« – denne fysiklærer havde et alkoholproblem, der var ganske åbenbart både visuelt, auditivt og olfaktorisk, men igen havde gymnasielærernes fagforening uforholdsmæssigt meget magt.

»Den seje« – dansklæreren som udgav sit eget selektive leksikon og i det hele taget overkom det utroligste. Han viste os at man sagtens kunne være lækker og med på moden samtidig med at man havde en orange anorak og ragsokker i sandalerne. Han havde en særlig forkærlighed for stempler, som han syntes var et gedigent, helstøbt kommunikationsmiddel. Stilene kom tilbage med rettelserne stemplet i: »Aldrig komma foran at+infinitiv«, »Nutids-r« etc. Den dag i dag kan jeg ikke skrive en dansk tekst uden straks at se hans stempler for mig hen over teksten – og så retter man ind!

»Obersten« – geografilæreren der ikke kunne glemme sin militære karriere i en sådan grad at han (som den eneste lærer) var De's med alle elever.

Han havde skrevet lærebogen og fik samtlige lærere i faget til at bruge sine duplikerede opgaveark, der alle var dateret omkring det tidspunkt i starten af 1960'erne hvor hans gymnasiekarriere tog fart.

»Staklen« – den purunge matematiklærer som desværre var så fattig at han i en periode ikke havde andre steder at bo end på en drømmeseng i en ubemærket krog af bogkælderen. Det kom frem da skolen havde indbrud en tidlig søndag morgen hvor tyvene væltede det tonstunge pengeskab på størrelse med en dobbeltseng i kontoret lige oven over og begyndte at skære i det med en kæmpe medbragt vinkelsliber. De nåede imidlertid aldrig ind til indholdet, som de formodentlig ikke vidste blot var gamle eksamensopgaver, fordi denne lærer var vågnet med et spjæt på sin drømmeseng, havde sneget sig ud af en bagindgang for ikke at blive opdaget af tyvene og var løbet op til en telefonboks i hovedgaden, hvor han imidlertid måtte låne penge af en forbipasserende for at ringe til politiet, som igen på grund af staklens stakåndethed og forvirring var et stykke tid om at tro på ham. De stillede nemlig som alle vi andre det centrale spørgsmål: Hvordan kunne du vide der var indbrud på gymnasiet kl. 6 søndag morgen?

> “Hvordan kunne du vide der var indbrud på gymnasiet kl. 6 søndag morgen?

Nu kan det virke som om lærerkollegiet var en veritabel zoologisk have af karikaturer, men langt de fleste var helt almindelige og gjorde en virkelig gedigen indsats for at få os lært hvad vi skulle og for at gøre gymnasietiden til en god oplevelse. Der var f.eks. kemilærerinden, den klassiske skønhed med det rolige temperament som havde byttet sit gode job med systematisk aflivning af mus i forskellige forsøg hos Novo ud med os. Eller russisklæreren, der havde skaffet tilladelse fra den russiske ambassade til at tilføre faget mere aktualitet ved at nedtage russisk live-TV med parabol. Det var helt nyt og banebrydende – også for P&T som nægtede at give tilladelsen i flere omgange. Det fungerede nu fint alligevel...

Langt de fleste af dem var virkeligt elskelige personer, som man klart kunne lære noget af. Både fagligt og menneskeligt. Når man kommer fra en relativt beskyttet opvækst var dette lærerkollegium virkelig et studie i

mennesketyper og med til at give et udsyn som sammen med den faglige udvikling fik det hele til at gå op i en højere enhed.

Ole Martin

I gymnasiet mødte jeg også Ole, som hurtigt skulle blive min bedste ven. Vi havde begge en stor interesse for elektronik og blev ganske hurtigt betroet alle forefaldende opgaver omkring lys og lyd. Hver gang en filmforevisning, lysbilledforedrag, talerstol med mikrofon eller teaterforestilling havde brug for assistance, trådte duoen, som hurtigt blev kendt som OleMartin, til. Vi blev også betroet at bygge en slags mixerpult som fungerede som mediekonverteringsenhed mellem tidens mange lydbærende medier: Radio, LP'er, 78'ere, spolebånd og kassettebånd.

For at kunne løse disse opgaver blev vi hurtigt udstyret med nøgler til hele huset og således også til det pengeskab i aulaen hvor forstærkeren til højttaleranlægget befandt sig. Uden helt at have et formål med det i starten, forsynede vi dette pengeskab med en båndoptager som automatisk kørte når nogen (især rektor) brugte mikrofonen til at tale til folket. Førnævnte mixerpult befandt sig desuden i samme rum som forstærkeren til alle-kalds-anlægget. Det var med det anlæg rektor, fra sit kontor, kunne tale til folket gennem de højttalere som befandt sig i alle klasser: »Her er rektor med et alle-kald«. Det blev også forsynet med en tilsvarende båndoptager.

Til den sidste skoledag havde vi så mixet disse båndoptagelser sammen til et alle-kald hvor rektor sagde det værste surrealistiske sludder, som vi sørgede for at få udsendt over anlægget medens rektor sad magtesløs på sit kontor og kunne høre hvert et ord medens han forgæves hamrede på kontrolpanelet til anlægget. Det er klart hvem mistanken faldt på, men OleMartin sad uskyldigt i vores klasse medens det særlige »alle-knald« blev afviklet automatisk, startet via en timer.

Gymnasiet var også arbejde

Jeg tror nu alligevel denne spøg blev taget i den rette ånd, for straks efter at Ole og jeg var gået ud af gymnasiet, blev vi tilbudt fritidsjob på

skolen. Dengang havde man et off-set trykkeri i kælderen, som var meget billigere end fotokopier. Det bestyrede vi så i en årrække indtil en fotokopimaskinesælger overbeviste ledelsen om en positiv business-case for at lærerne selv lavede deres kopier på en ny, stor fotokopieringsmaskine. Det var ikke alle, der var lige begejstrede over pludselig at blive pålagt den byrde, men off-set maskineriet med opløsningsmidler, udsugning etc var nu heller ikke uden problemer.

Allerede medens jeg var elev, supplerede jeg mine indtægter ved at lave hjemmeundervisning i matematik. Det fandt jeg på at sætte i system, nu hvor jeg havde nøgler til bygningen, så i en lang periode holdt jeg åbent hus i to timer en eller to aftener om ugen i et klasselokale, hvor jeg tog en 10-er i entré pr. snude, og så gennemgik hvad publikum ønskede. Det var kommet rektor for øre, som var noget bekymret over denne udvikling, men vi blev enige om at hvis jeg bare pillede mine annoncer for foretagendet ned fra opslagstavlerne, kunne det godt få lov at fortsætte.

Et par år efter ringede rektor en dag og spurgte om ikke jeg kunne tænke mig at gentage succesen – bare i dagtimerne? Der var nemlig akut mangel på matematiklærere og nogle af de faste skulle have et års orlov. Det blev så til at jeg underviste et par klasser i et år og havde dem til eksamen. En censor jeg havde, en lidt rundkindet lektor fra Allerød, ytrede at der efter hans mening var noget suspekt ved folk, som påstod at de ikke kunne lide wienerbrød. Der var i hvert fald ikke noget suspekt ved ham, så med rigelige forsyninger af slige sager fra Gretes kantine og elevernes indsats gik det hele til alles tilfredshed.

Både i gymnasietiden og i mine »bonus-år« bagefter, var undervisning og indtjening således endnu en ting, der gik op i en højere enhed.

Tak

En institution er ikke noget uden alle de mennesker som befolker den, og jeg fik måske aldrig sagt tak til dem alle for alt hvad de gjorde for mig. Det er forhåbentlig aldrig for sent at sige tak: Så tak – mit liv var ikke blevet det samme uden Birkerød Statsskole/Birkerød Gymnasium.

Birkerød Gymnasium formede mig som menneske

af Stina Vrang Elias (f. Bruin), 3a 1985

Hvad former et menneske? Hvilke afgørende vendepunkter kan man pege på, når man, som jeg, sidder sådan midt på livets bænk? For mig er der ingen tvivl om, at de tre år på Birkerød Gymnasium blev et vendepunkt – og holdepunkt – i mit liv.

Jeg trådte ind ad døren til kostskolen en varm søndag i august 1982. Jeg var næsten, men ikke helt, 16 år gammel og havde ingen anelse om, hvor skelsættende de næste tre år ville blive. Jeg blev »vækket« uddannelsesmæssigt, beriget med de varmeste og dybeste venskaber og lærte temmelig meget om sociale spilleregler, hierarkier og fællesskab.

Den første nat på kostskolen føltes lidt som at komme på hospitalet. Alt var hvidt. Sengetøj, håndklæder, vægge. Næste morgen blev jeg konfronteret med fællesbadeværelsernes lyksaligheder. Der var ALDRIG noget bruseforhæng. I begyndelsen stod jeg vanvittigt tidligt op, men efter et stykke tid, så blev det ret naturligt at gå i bad sammen med mennesker, som ikke var min familie. Måske fordi det ret hurtigt blev familie-agtigt. Vi lånte alt fra gummistøvler til cigaretter af hinanden. Forleden fandt jeg denne seddel i mine gemmer:

»Hej Stina. Jeg har tilladt mig at strikke på dit strikketøj. Jeg har strikket fra lyseblå til lyseblå. Du skal nu strikke mørkeblåt. KH Dorte A20«

På den måde levede kostskolen helt op til sit formål. I optagelsesbrevet stod: *« ...skabe et hjem for sådanne elever, som af geografiske eller andre årsager tvinges til at tage ophold uden for deres hjem«. Og »målet må være at skabe betingelserne for en tilværelse, der ikke fjerner sig alt for meget fra den, der leves af de kammerater, kosteleverne får på dagskolen«.*

Vi var en familie. Vi skændtes. Vi blev gode venner. Vi lærte at tilpasse os socialt. Vi blev kærester. Vi slog op. Vi lærte, at kærlighed er svær. Og vi lærte, at venskaber er dyrebare eftersom kostskolen ønskede at skabe et

hjem, var politikken den, at der ikke var kontrol af vores skolearbejde, eller hvad vi brugte vores fritid til. Ikke udover hvad man kunne forvente ville finde sted i en almindelig familie. Der var ikke lektietid eller kontrol af, om man kom op om morgenen. Kostlærerne vækkede os hver morgen – men det blev respekteret, hvis der stod »skal ikke vækkes« på ens dør.

Den frihed var svær at håndtere for rigtig mange. 75 unge mellem 16-20 år, bar i kælderen og relativt let adgang til fx hash krævede sine »ofre«. Jeg var den eneste af fem kostelever i min klasse, som endte med at få studenterhuen.

Mit held var, at jeg på dagskolen kom ind i en gruppe, hvor man både skulle feste og være med fagligt. Det var ganske enkelt cool at lave lektier og få gode karakterer. Vi var fast inventar på Cremen, hvor vi drak »Sort Guld«, spillede Meyer – og først på måneden, hvor SU'en ikke var brugt op – spiste roastbeef-sandwich. Sidst på måneden hang vi ud på Pølsepaladset og købte de mere ydmyge bøfsandwich. Men vi ville mere end at rafle. Vi ville være dygtige. Vi gad ikke få dårlige karakterer, og syntes det var pinligt, hvis vi ikke kunne svare rigtigt og deltage i de faglige diskussioner. Vi var aktive i alt fra skolekomedie til AOC, som arrangerede skolefesterne med datidens store bands som Sneakers, Blast mv. Sjovt nok var jeg ikke aktiv i elevrådet. Den tjans sad en anden gruppe på.

Birkerød var på mange måder en fantastisk by at komme til. Fordi den var meget større end Vestmøn, hvor jeg kom fra – og hvor man højst kunne hænge ud på rutebilstationen eller havnen. Men Birkerød var samtidig småt. Et mikrokosmos med gågade, svømmehal og lokalpolitik som blev taget under kærlig behandling i den årlige Birkerød Revy, som jeg spillede med i.

Gymnasiet blev et vendepunkt. Jeg lærte to ting: selvdisciplin og flid. Og jeg så, hvor meget bedre jeg blev af at arbejde med stoffet. Hvor jeg i Folkeskolen havde kunnet svømme ovenpå via relativt gode taleevner, så blev der her stillet langt større krav. Det tændte mig. Og vækkede min kompetitive side. Min studentereksamen er ikke perfekt. Men jeg lærte det vigtigste, nemlig at arbejde og være flittig. Og det kan man komme meget langt med.

Jeg lærte også at søge sammen med mennesker, som man både kunne have det sjovt med og blive dygtigere sammen med. Hvad jeg ikke vidste den søndag eftermiddag i august var, at der på dagskolen ventede en gruppe af mennesker, som skulle gå hen og blive det faste fundament i mit liv.

Forleden var jeg til en 50 års fødselsdag. En af gæsterne spurgte mig: »Hvor mange er I egentlig, som har gået i gymnasiet sammen?«. Jeg talte lynhurtigt 10-12 ud af de 40+ gæster. Klokken 4 om morgenen føltes det fuldstændig, som da vi blev studenter tilbage i '85, og Søren spurgte: »Har det egentlig været mørkt«.

Perioden 1982-85 gav mig de lyseste minder. Dybeste venskaber – og nøglen til det, som er blevet et godt liv. Jeg skylder ikke skolen alt – men jeg er dybt taknemmelig for alt det, som jeg fik med derfra. Der er ingen tvivl om, at Birkerød Gymnasium har formet mig som menneske.

»Jeg vil rejse hjem til London for at se hvad klokken er ...«

af Marianne Harpelund Sørensen, 2p 1991

Måske er det det, jeg husker mest; min dansklærers ivrige vandren rundt i klasselokalet, fægtende med armene og med sproget strømmende ud i velartikulerede og gennemarbejdede bidder, i færd med at få os til at begribe og begejstres over lyrikken, poesien og digterens forehavende.

Det blev aldrig mit digt – eller min by, for den sags skyld, men her 25 år efter jeg blev student, er det et af mine tydeligste minder fra tiden på Birkerød Gymnasium; min lærers begejstring for lyrikken. Og opmærksomheden på, og blikket for, hvad ord og sprog og stemninger kan. Og hvilke spor det kan sætte.

Mellem os sagt, så er jeg ude af stand til at referere til London uden at området for semantiske associationer aktiveres i min hjerne og sætningen fra digtet om London den dag i klasselokalet; »jeg vil rejse hjem til London for at se hvad klokken er..« kører for mit indre øre.

Der er også andre erindringer. Der er ting jeg husker, steder jeg mindes, begivenheder, mennesker, stemninger, besvær og anstrengelse, indviklede følelser. Alt sammen noget som har haft betydning af forskellig størrelse og som er en del af mit erindringsspor fra tiden på Birkerød Gymnasium; solpletten ved de flisebelagte udearealer ved kantinens bagudgang, de bløde nybagte boller man kunne være heldig at hverve sig i kantinekøen midt på eftermiddagen – bagt på alt for meget gær, kæresterier, tørheden i historietimerne, veninder med hvem det var muligt at dele alverden. Og som jeg kan savne den dag i dag.

Der er masser af små og store bidder. Masser af betydning. Masser af spor fra dengang.

Min erfaring er, at somme tider er de der, uden vi helt opdager dem. Erindringerne. De arbejder bare usynligt. Sætter spor uden at vi registrerer hvorfor eller hvorfra. Og sommetider opdager vi dem, fordi det af forskellige grunde bliver tydeligt – fordi vi får forbundet ord eller hændelser eller stemninger fra noget der var en gang, til noget der er nu.

Jeg har en særlig sætning, jeg har haft med mig helt tilbage fra den gang. Tre ord.

Det er det der med ord igen. Og ords betydning. Og hvordan vi mennesker med det vi gør, eller siger eller bidrager med, får betydning og sætter spor og aftryk i hinandens liv.

Jeg har senere tænkt, at min dansklærer, ud over at være passioneret omkring lyrikken, var et menneske som også lykkedes med at have blik for noget af det andet som foregik hos den enkelte, og mellem os.

I hvert fald oplevede jeg flere gange, en særlig opmærksomhed på hvem jeg var, eller i hvert fald på noget af det jeg lykkedes med at være – eller måske også på det jeg ikke lykkedes med at være, eller turde eller kunne.

Måske særligt netop derfor, fik de tre ord min dansklærer skrev i min hue en særlig betydning. Fordi jeg måske godt vidste, at han havde færten af, at jeg midt i alt det jeg kunne og var, også kunne rammes af forsigtighed og lidt mindreværd, der sommetider betød, at jeg ikke turde eller lod mig nøjes eller holdt tilbage.

Jeg tror, jeg til en start blev lidt stødt eller lidt såret på min forfængelighed over de tre ord. Dengang ville jeg gerne have, at han skulle ha skrevet noget andet. Men i virkeligheden var det godt set. Og senere i livet har jeg brugt dem. Og holdt mig oppe på dem.

De har givet mig en særlig fornemmelse af trods og mod, og de har bidraget til en tillid til mig selv, som jeg har kunnet tage frem, når der var brug for den af forskellige grunde.

Jeg husker dem og siger dem for mig selv, særligt når jeg skal noget nyt, som jeg er bange for, om jeg kan lykkes med... eller hvis jeg er nødt til at kaste mig ud i noget virkelig ubehageligt eller svært, eller hvis jeg er nervøs for noget, jeg er nødt til at gøre.

Eller hvis jeg en dag føler mig uduelig og værdiløs.

Tre ord. Skrevet i en gammel studenterhue for mange år siden. Med blå kuglepen og med høje, tynde, spidse skråskriftsbogstaver: GO GET THEM!

Morten Schelde, 3a 1991

Lars Tonnesen var min lærer i billedkunst. Jeg fik middelmådige karakterer, hvilket jo selvfølgelig ikke harmonerede med min selvopfattelse. Som ung mand i gymnasiet var jeg selvfølgelig meget selvbevist, troede jeg kunne alt. Jeg havde en far, der selv var lærer, kreativ, så jeg blev som barn opflasket med kunst, film, billeder af alle slags. Andy Warhol's karakteristiske selvportrætter i to farvetoner hang gentaget på døren ind til min fars værksteder hjemme på Plantagevej 43. Jeg fik som barn lov til at lege meget med de ting, der også interesserede min far. Han arbejdede både som lærer, men også som filminstruktør, på det niveau et fuldtidsjob med lange sommerferier tillod. Han var en utrolig dynamo for al udfoldelse på den måde, der var faktisk ingen grænser for hvad han kunne kaste sig over. Film, ja, men også fotografi, tegning, interviews, tekster der ofte blev trykt i avisen.

Jeg oplevede ham som et menneske, der var stærkt styret af noget han ikke vidste hvad var - det var som om han aldrig kom til bevidsthed

om sin drivkraft. Og kroppen havde han heller ikke med. Når vi kørte op af Plantagevej i hans store grå Mercedes, kunne han finde på at rulle vinduet ned og høfligt, spøgefuldt, spørge en jogger, om de ville have et lift. Det ville de ikke - og jeg tror aldrig at min far helt forstod hvorfor de ikke ville hurtigere frem til mål.

Det med kroppen, forholdet mellem krop og sind, var noget jeg blev gjort opmærksom på i gymnasiet.

Til en konsultation, hvor både min mor og jeg var til stede, det må have været i 1.G, hos min lærer Steen Vidø - han sagde:

"Morten, du har alt - der er bare én ting du mangler - lang pause - det er at løbe«.

"Ja - hvorfor det«?

"Ja, så er det sådan ... så kommer tankerne .... den ene efter den anden«.

Det er først i dag, 25 år efter, at jeg helt forstår hvad han mente, for jeg kan selv mærke det, når jeg løber. Og der tænker jeg ofte på hvor vigtigt det er, at man har nogle gode mennesker som lærere. Jeg holdt meget af både Steen, men også Bent Egaa var jeg begejstret for. Hans ultra coole måde at tale om antikkens Rom på, som om det var noget der skete lige nu, her for næsen af os. Han viste vigtigheden af at engagere sig følelsesmæssigt, såvel som intellektuelt i sit stofområde.

En anden lærer, som jeg respekterede var vores gamle tysklærer i 1.g., (hvad hed hun - røg cerutter, var udenpå gammel og grå, men indeni - skarp og præcis og uden bullshit) - når det kom til at lære tysk grammatik, var der ingen vej uden om bare at lære kasus udenad. Selvfølgelig til stor protest fra mange af klassens (i øvrigt intelligente) elever. Men - hvis man vil noget, kræver det også disciplin og udholdenhed, det kræver vedholdenhed.

Der var mange flere gode lærere. Disse tre er dem der måske har gjort størst indtryk på mig - og de viser alle på deres måde vigtigheden af at turde vise sig med hele sit væsen for verden. Som lærer er man rollemodel - uanset om man vil det eller ej. Så tak til jer alle lærere, der tålmodig

sætter jer for at rette stile, opdrage på os, engagere jer i os elever - vi er alle mennesker, både som 16 årig og som 44 årig. Det handler om dannelse, og hvad kan være vigtigere?

Morten Schelde, Children of Suburbia #46.

Uden fest og drikke, bliver studenten ikke

af Aslak Gottlieb, 3x 1991

#dionysos #epikur #hærværk #homofaber

Brrrmmm, brrrmmm, brrrmmm ... Klokken er 01.27 natten til en frostklar lørdag i december. Opkald på den tid af døgnet kan for teenageforældre næsten kun betyde én ting: Deres barn er nødstedt i natten. Angiveligt på grund af overdrevent alkoholindtag. Ikke usandsynligt efter en gymnasiefest.

»Argh, for pokker da. Hvorfor serverer de overhovedet alkohol for børn ved de fester? Det kan da ikke være rigtigt. En offentligt finansieret læreanstalt. Samfundets højeste institution for ungdommens dannelse. Lærdommens hule. Det, der er tilbage af borgerskabets arne. Suk. Verden er af lave. Sædernes forfald«.

Denne gang kommer opringningen heldigvis fra et sted nogenlunde tæt på hjemmet og der går ikke længe, inden den overrislede teenager er samlet op et sted i den nordsjællandske nat, som i øvrigt er fuld af andre, næsten ligeså berusede mennesker på vej hjem fra julefrokost. Druk-Danmark viser sig fra sit ypperste aktivitetsniveau og det nemmeste dagen derpå, ville som den forsmåede forælder være at skrive en syrlig klumme

til det lokale dagblad om fænomenets banale ækelhed. Tage afsæt i undersøgelser der viser, at danske unge har verdensrekord i fuldskab, fordi de voksne selv pølledrikker. At Middelhavslandene med deres vinøse traditioner er langt mere raffinerede end vi bøvede snapseproletarer i Skandinavien. Og runde det semantiske gylp fra septiktanken af med et svirp til den aktuelle gymnasiegeneration og det lokale rektorat: Kom nu ind i kampen. Dette er for uambitiøst. Østasiaterne overhaler os indenom med teknologisk højhastighed og nul-promille, mens danske studenter stangstive sejler rundt i slæbesporet af misforståelet og grænseløs pladderhumanisme. Touché!

> "danske unge har verdensrekord i fuldskab, fordi de voksne selv pølledrikker.

Det ville være dagens absolut billigste og mest ufortjente point for denne forælder, grænsende til det uvederhæftige. Heldigvis er den skriftlige opgave efter nattens redningsaktion da også en anden end klumme-dumpen, som redaktionen på Frederiksborg Amts Avis i øvrigt nok ville afvise. Deres læsere ville gennemskue dobbeltmoralen, for mange af dem har selv gået på et nordsjællandsk gymnasium. Hvad det indebærer, vender vi tilbage til senere. Opgaven minder mere om en fristil i kategorien tag en tur ned ad memory lane, for nu at bruge en kliché, hvilket var det første stilistiske greb, vores dansklærer i gymnasiet introducerede os til. Lektionen står lysende klart for mig. Foruden klichéen, blev vi indført i begreber som metafor, metonymi, konnotation og denotation. Noterne fra undervisningen findes stadig et sted på vores loft i et minimalistisk kladdehæfte, som udgjorde mit samlede noteapparat for tre års danskundervisning. De første fire en halv side blev udfyldt i løbet af en uge i 1.g. Resten står tomme. Og nu skal jeg altså skrive erindringer fra min tid som elev på Birkerød Gymnasium!

Gåsehuden rejste sig overalt på kroppen, da henvendelsen om at bidrage til et festskrift i anledning af BG's 150 års jubilæum kom. I denotativ forstand vel at mærke. Kort tid forinden, havde jeg været sammen med et festligt udsnit af eleverne på vores årgang til 25 års studenterjubilæum. At klæde sig på og tage af sted til den begivenhed, når man selv har

børn, som går i gymnasiet er noget helt særligt. Symbolikken er så tyk, at ynglingene faktisk formår at identificere sig retrospekt med deres aldrende ophav. »Ham der som er på vej ud af døren, er mig om 25 år. Holy crap ...«.

Festen blev ét vådt, varmt kram af allernostalgiske skuffe. Som indtaget af øl, vin og drinks skred frem hen ad aftenen, bekræftede vi hinanden i, at minderne fra gymnasietiden fandtes i os alle, hellige og intakte. Vi trådte Les Lanciers og Dans Moderne anno 1991. Jeg var i bil og derfor, vistnok for første gang, ædru til en gymnasiefest, så jeg kan referere med nogenlunde objektivitet fra begivenhederne. Aftenen endte med, at jeg som en småkriminel Uber-chauffør fyldte den syvsædede familiefragter med fulde folk, hvoraf én knapt kunne holde mavesækkens indhold nede. Ak! Hvor uforandret.

> "I 'baren' blandede bartenderne gavmilde drinkens ingredienser direkte i svælget på den liggende gæst.

At brokke sig over den aktuelle alkoholkultur på gymnasiet i dag, ville, som det fremgår, være dobbeltmoral af værste skuffe. Omvendt er det som den bekymrede og ansvarlige far til fire svært blot at se til, når ens poder sejler i ætanol ad samme å, som vi gjorde dengang. Men gør de nu også det?

Jeg tror det faktisk ikke. For der skal altså noget til hamle op med de fester, vi holdt i gymnasiet. Og den beruselse, vi bragte os selv i. Hvis ikke ved opvarmningen hjemme på værelserne inden kulminationen henne på skolen. Så netop henne på skolen. Her indrettede de gesjæftige AOC'ere blandt andet en tequila head slammer bar i kælderen mellem rækkerne af stålskabe. I 'baren' blandede bartenderne gavmilde drinkens ingredienser direkte i svælget på den liggende gæst. Slammet bestod i, at gæstens hoved iført styrthjelm herefter fik et solidt dunk ned i briksen, for på den måde ligesom at få skidtet til at virke hurtigst muligt. Ok, lige head slammer baren foregik måske nok gedulgt, men dog til en officiel gymnasiefest, hvor alkoholen sædvanligvis flød i rigelige mængder. Helt officielt var det dog, at forældrene om morgenen beskænkede os med ikke uanseelige mængder Gammel Dansk Bitter ved vores 18

års fødselsdage. Inden vi tog i skole, vel at mærke.
Beruselse blandt os teenagere var altså bemyndiget af autoriteterne i skikkelse af både skole og forældre. Bevidstheden om beruselsen fyldte vores hverdag med livsvigtige spørgsmål som, hvor vi i weekenden skulle feste, med hvem og hvordan. Det holdt sammen på os og holdt os faktisk fast på dydens rette vej, vil jeg påstå. Jeg citerer fra en åndfuld samtale i 3.g med en nær ven, som jeg efter gymnasiet rejste jorden rundt med: »Når vi kommer hjem igen overvejer jeg universitet. Jeg har hørt fra min storebror, at de har nogle ret fede fester. Og så får man jo en uddannelse oveni hatten«. Ingen ville undvære det dionysiske sammenhold festerne skabte, så vi måtte jo uddanne os sideløbende og leve op til gymnasiets krav for ikke at blive smidt ud af klubben for manglende afleveringer eller højt fravær. Ergo!

> “I den daglige undervisning, som også bestod i faget oldtidskundskab, indgik beruselse som et tema på akademisk niveau.

Denne skrift havde vores dansklærer set på væggen. Han ledede studieturene til europæiske hovedstæder uden forbud, men med påbud om at deltage aktivt og åndsnærværende i det program, lærerne havde lagt. I den daglige undervisning, som også bestod i faget oldtidskundskab, indgik beruselse som et tema på akademisk niveau. Vi lærte om livsnydelse fra et filosofisk perspektiv udlagt af Epikur og kulter, der dyrkede vinguden Dionyssos. Romanen Hærværk blev gjort til et af vores hovedværker. Et modigt valg, at litteraturen ikke valgtes ud fra moralske motiver. Og et progressivt valg, at ikke alene værkets 'iboende kvaliteter' motiverer læsningen. Men at også klassens natur og det, der optager dem, har indflydelse på curriculum.

Med på litteraturlisten stod også Homo Faber af Max Frisch. En fortælling om et menneske, som først efter sin ungdom opdager livets legende aspekter og omskaber sig til en slags homo ludens – det legende menneske. Vi vidste det vist ikke dengang, men i skrivende stund betvivler jeg ikke, at dansklæreren med netop den roman i det skjulte sagde til os: »Jeg har set, hvem I er og anerkender, hvad der optager jer lige nu. I leger i

alle ordets fysiske og åndelige betydninger. Gør det med god samvittighed og nyd det! Som I kan læse i romanen, er det noget ældre generationer må tillære sig sent i livet. Sådan behøver det ikke, at gå jer.«

Ja, der stod nærmest beruselse på skoleskemaet, for nu at runde af med en anden kliché. Derfor skal festerne på BG ikke være et uskrevet kapitel. Og derfor falder det mig i dag ikke svært at komme ud af dynerne, når mobilen brummer med et nødopkald natten til lørdag. Hvor der handles, der spildes. Engang imellem også ud af mavesækken. Det sandede vi i gymnasietiden dagen derpå, når der skulle ryddes op efter festen, hvor der konsekvent 'blev lagt en pizza' her og der. Gymnasieskolen har siden vores årgang dimitterede været igennem to reformer. Der bliver til festerne vistnok ikke længere skænket alkohol stærkere end øl og morgenfødselsdagene er blevet ædruelige. Men ellers kan jeg som far til gymnasieynglinge berolige med, at fest og beruselse i dag står ureformert som en kanonisk del af curriculum. Den ældre generation kan være helt tryg. Visse dele af dannelsen og kulturoverleveringen til næste generation ser ud til at gå helt af sig selv.

Morfar påstod at jeg ville nå langt med matematikken...

af Lisbeth Wulff, 3z 1991

Du er så klog og kvik, så du skal vælge matematisk linie, sagde min morfar kærligt men bestemt til mig på et meget afgørende tidspunkt i mit liv.

Du kan nå langt med matematikken

Ja..jo men.. jeg kan meget bedre li sprog, svarede jeg.. og dansk og.. drama..

Morfar nikkede anerkendende. Matematik er bedst , sagde han

Du kan nå langt med matematikken, rigtig rigtig langt .

Min morfar K.C Schrøder var det klogeste menneske i hele verden... eller i hvert fald i min familie. Den aller aller klogeste. Han var familiens overhoved, en sand patriark, en verdensmand, som altid sad ved borden-

den og aldrig var bange for noget som helst. Han var verdens bedste morfar. Han var fan af Ronald Reagan, han elskede »What a wonderful world« med Louis Armstrong, og han fortalte mig at H.C Andersen i virkeligheden var søn af en konge, af Kong Christian VII...

Min morfar var en af de første danskere som tog ud med ulands-bistand til Afrika. Han boede i Ghana fra 1958-1962. Og der var meget antilope-skind og mange træ-elefanter og udskårede stammefolk hjemme hos min mormor og morfar.

K.C Schrøder, Bregnerødvej 8, 3460 Birkerød, tlf nr (02) 813420, stod der trykt mange steder ... på brevpapir, stempler, recepter og på pilleglas-etiketter. For min morfar var byens dyrlæge. Der var to dyrlæger i Birkerød, men det talte vi aldrig om. Den anden klinik lå 5 minutter væk, oppe ved hovedgaden. Men Morfar var byens dyrlæge.. the one and only og dermed basta!

K.C Schrøder stod der osse trykt på mange gamle valgplakater som lå sammenrullet oppe på mormor og morfars loft, for morfar havde engang stillet op for Det konservative Folkeparti til Birkerød Byråd.

Og i mange år var morfar medlem af Sct Georgs Gilde, fordi han elskede spejderbevægelsen. De arrangerede bl.a. den årlige Skt. Hans fest ved Birkerød sø, hvor mormor syede heksen og morfar stod for midsommertalen.

K.C Schrøder stod der søreme osse trykt på mange avisudklip, for da morfar blev gammel, altså meget gammel... skrev han mange sære læserbreve... mange. Han skrev om alt. RYGNING ER SUNDT og CYKLERNE ER SKYLD I FORURENINGEN IKKE BILERNE. Hvordan ku´ cyklerne forurene mere end bilerne, hva' morfar?

Morfar forklarede mig, at cyklerne sænkede trafikkens flow, fordi bilerne evig og altid skulle vente på cyklerne ved bl.a højresving osv, og så kom der alt for meget C02 ud i atmosfæren. Og det med rygning..? Jamen rygning er sundt, det vidste han bare. Han havde selv kvittet smøgerne tilbage i 70'erne, men det var ikke pga helbredet, sagde han.

Jeg ved ikke, om han selv troede på det han skrev i de læserbreve, eller om han bare ville lave ballade...

Men min morfars navn stod trykt mange steder, for han var verdens klogeste mand.

Og han sagde, at jeg ville nå langt med matematikken.

Det var første skoledag på Birkerød Gymnasium. Vi sad 28 forventningsfulde glade unge 15-16 - årige og kiggede op på Lauge, som stod ved den store grønne tunge mørke tavle. Lauge var vel omkring 65 år, en lille gråhåret seriøs mand. Han havde glimt i øjet og ret hidsige skrivebevægelser, når han brugte kridtet henover tavlen. Lauge ville lægge blødt ud, som han sagde. Han ville søreme ikke skræmme os på 1. skoledag. Han skrev noget på tavlen, nogle tal, men jeg var helt hægtet af. Jeg forstod ikke hvad der stod på den tavle overhovedet. Jeg kiggede rundt på de andre. Min sidekammerat hun sad og smilede i fryd over tallene, som om vores lærer stod med den lækreste flødeskumskage og var i gang med at skære store stykker ud til os... fyldt med den dejligste flødeskum og de friskeste jordbær. Jeg vendte mit hoved og kiggede på min sidekammerat igen. Hvad var det ved de tal på den tavle, der var så lækkert? Hvordan ku tal gi den lykkefølelse og tænde så meget livslyst? Hvad lavede jeg her? Jeg var helt lost. Men morfar havde sagt, at jeg ville nå langt med matematikken...

> “Han tog mig sjældent op til tavlen - men når det skete, smilede han over hele hovedet - for det morede ham gevaldigt at se mig snuble. Jeg snublede hver gang, men jeg morede mig slet ikke.

Lauge gennemskuede mig hurtigt. Han vidste godt, at det meste af det han forsøgte at lære mig i timerne overhovedet ikke fandt vej ind i min hjerne, og hvis noget alligevel gjorde, fandt der ingen lagring sted... i hovedet... overhovedet. Han tog mig sjældent op til tavlen - men når det skete, smilede han over hele hovedet - for det morede ham gevaldigt at se mig snuble. Jeg snublede hver gang, men jeg morede mig slet ikke.

Jeg kastede mig over elevrådsarbejde og meldte mig ind i alle de udvalg jeg kunne ... ja lige på nær festudvalget AOC, for det turde jeg ikke. I AOC var der alt for mange 3.g'ere, og jeg ku se, at de kom fra de dyre

villaer ved Furesøen eller de store kasser ved Søndervangen. Det ku jeg se på deres selvsikre dresscode. De var i sweatshirts fra Kappa og Lacoste - og gik i sejlersko fra Dogside. Ej det turde jeg sgu ikke. Ej det ku´ jeg ikke overskue.

Elevrådet var mere mig. Vi gik næsten allesammen i tøj fra ROGER-butikken som lå i Pisserenden i Kbh K. Det kostede tre klip på det gule klippekort, og så kom man hjem med lange indfarvede underbukser med gylp, farfarundertrøjer og militærfarvede trøjer - og selvfølgelig Dr. Martin støvler som prikken over i´et. Jeg havde osse et par mønstrede pludder-bukser fra Guatemala og mange af mine veninder havde hennafarvet hår.

Jeg fik travlt. Der blev holdt mange elevrådsmøder i D11, et lokale på nederste etage, som vi elever rådede over. Jeg var så üpper-engageret , at jeg fik udleveret en nøgle til D11. En nøgle jeg altid havde på mig. Osse til den årlige lanciers fest, hvor jeg stolt kunne snige mig afsted med min smukke smokingklædte fulde kæreste. Vi sku´ et smut i D11. Jeg havde et stort stativ indenunder min rokoko-kjole og han havde meget stive flipper. My god, det var godt at gå i gymnasiet.

På et tidspunkt klagede lærerrådet til elevrådet. Lærerne var trætte af, at eleverne ikke ryddede op efter sig. Vi måtte gøre noget, mente de. Vi tog den opfordring meget alvorligt. Vi ville gøre en forskel. Vi klædte os ud i sorte skraldeposer og lavede en syret skraldespands-happening til et morgenmøde for alle skolens lærere og elever. Nogen af os kendte lidt til Odin Teatret og det franske Theatre du Soleil. Vi ville forsøge at få vores budskaber ud gennem abstrakte aktioner. Vi kom dansende ind i slow motion som forkrøblede skraldespands-eksistenser med budskabet om, at disse væsener snart ville overtage universet og de unges hjerner, hvis ikke vi ryddede op. Vi ku godt mærke, at folk var lidt paffe over, hvad vi lavede deroppe på scenen, og lidt efter lidt fornemmede vi, at vores optræden lige så stille smuldrede, vi tabte pusten og aktionen faldt fuldstændig til jorden. Det var en stor fiasko. Jeg ku slet ikke koncentrere mig i timerne resten af den skoledag eller den uge for den sags skyld.
Lærerne snakkede ellers meget om Murens fald, for den faldt i de dage,

og der var massevis af Trabanter, der kørte over grænserne fra øst til vest, folk festede ved Brandenburger Tor og det var fantastisk, sagde lærerne begejstret. Men vi havde vores helt egne kampe. Og her havde vi altså tabt foran alle lærerne og eleverne på Birkerød Gymnasium. Skraldespands-eksistenserne kunne nu frit erobre vores skole..!

Det blev sværere og sværere for mig at kombinere det sociale og undervisningen. Jeg sku stå på tæer for følge med i timerne samtidig med, at der var noget andet der trak i mig. Noget større. Jeg havde venner i elevrådet. Ikke bare venner, næh.. de fedeste venner. De mennesker i det elevråd var de sødeste mennesker i hele verdenen. Og jeg havde en kæreste, som mange andre osse ville være kæreste med...og vi sku vist osse lave en musical...og Operation Dagsværk sku´ snart arrangereres. Åhh det var svært at gå i gymnasiet.

Så kom idéen at vi ku' starte en lektiecafé, hvor man ku hjælpe hinanden med al det man ikke havde fattet i timerne. En lektiecafe...yes... Lige en opgave som jeg ku' ta' mig af. Vi sku' bare købe nogle skærekager i brugsen, sørge for at købe et par kander kaffe og te fra kantinedamen, og så skubbe et par borde sammen. Hvor svært ku det være? Nu ville det blive nemmere at gå i gymnasiet, det var jeg helt sikker på.

Dér sad jeg så hver onsdag med mine to bedste venner fra klassen, Kristian og Peter. Vi foldede uhyggelige matematikopgaver og ubehagelige fysikrapporter ud på bordet foran os. Kristian var dygtig i alle fag, og så ku' man grine rigtig meget med Kristian. Jeg lod som om, at jeg var med til at løse opgaverne, og jeg tror, at jeg lignede én der tænkte mig om. Jeg kunne osse grave et par vittigheder frem eller lidt sladder, hvis vi var kørt fast i en umulig opgave. Og så passede jeg jo osse cafeen. Hvad sku det være og vil du ha mælk i kaffen..? Jeg synes, at det gik rigtig godt med den lektiecafé. Kristian var utrolig, og Peter var en rigtig kammerat, og der var kunder i butikken. Det føltes som om vores lektier nærmest lavede sig selv, mens vi guflede altmuligt.. knaldgul citronmåne fra Dancake, Karen Wolf kager og snøfler fra Egons kransekager.

Så kom studentereksamen. Den var værre. Her sku jeg klare mig selv helt uden elevrådet og uden Kristian og Peter.

Jeg læste meget og prøvede at indhente al det, som lærerne havde forsøgt at lære mig gennem de seneste år. Jeg gjorde bestemt hvad jeg kunne, og endte med et snit på 8,3.

Jeg fik 5 i matematik

-men 10 i spansk..

Og studenterhuen klædte mig skide godt

Jeg ku' nå langt med matematikken, ..På sin vis fik du ret, Morfar ... jeg nåede langt, for jeg ku´ løbe stærkt . Jeg fandt altid udveje og flugtveje, og jeg endte med at overleve de 3 hårde år på Birkerød Gymnasium... . Man kan sige, at jeg opdagede hvad jeg duede til... igennem alt det jeg ikke duede til.

Tak for tilliden, morfar

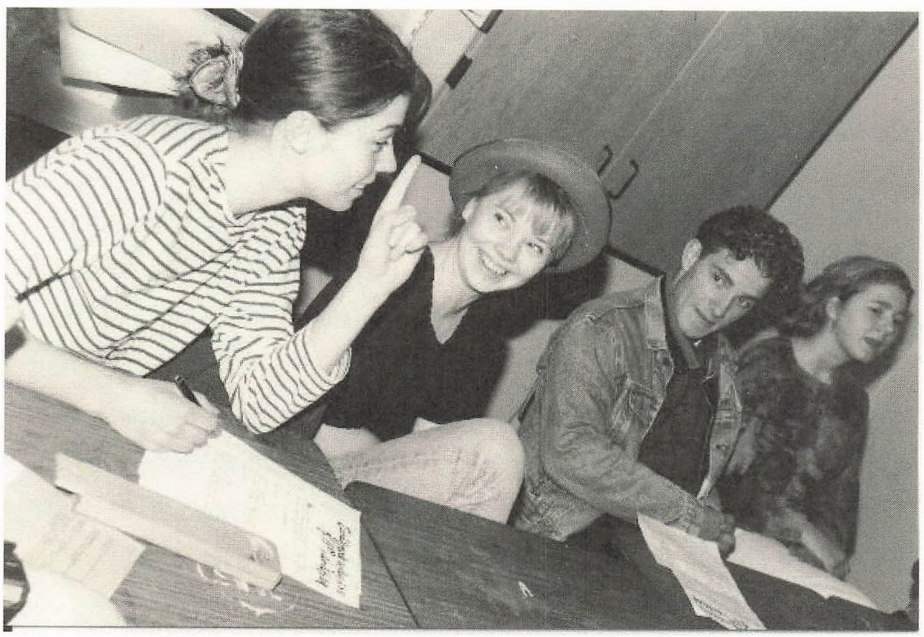

Elevrådsmøde 1990'erne.

Lasse Handberg, 3.b 1991

Mit altoverskyggende mål var at få en kæreste. I hvert fald en nat. I det mindste et kys. Fra jeg satte mig op på cyklen, den første skoledag, i min nye by, på vej mod mit nye liv, i stribet skjorte og gelébefængt hår, og til solopgangen ved den sidste studenterfest, med venner for livet i hånden, var det mit håb, min hovedpudebidende drøm, drivkraften for næsten al min umage, at få det kys, den nat, det kærtegn, som ville bringe mig ind i de voksnes rækker.

Undervejs gjorde jeg mig uendelige anstrengelser og forsagede i lige så rigt mål. Hver morgen forsøgte jeg at tæmme den vildtblomstrende teenagekrops hud og hår, mens jeg forbandede, at muskelmassen ingenlunde præsterede samme vækst. I hvert frikvarter spekulerede jeg over, hvilken plads i kantinen og hvilken rute ad gange og trapper, der ville give mig et glimt, en øjenkontakt, et hej. Jeg gik bevidst glip af aftner med drengene, hvis de alene indeholdt perspektivløst socialt samvær. Jeg undsagde gerne morgentimer, hvis natten kunne bringe mig tættere på målet. Hvis vindretningen bød det, gik jeg sågar baglæns fra Søndervangshallens idrætstimer tilbage til gymnasiet, for ikke at ødelægge den nysatte frisure op til spisefrikvarter.

Det startede lovende. Sproglige 1.b var en nærmest mirakuløs åbenbarelse af intelligente, stærke, selvbevidste, søde, smukke kvinder. Ja, kvinder! Det forekom mig, at de måtte være fire-fem år ældre end mig. De talte sammenhængende, havde blankt og rent hår, smilede på en og samme gang imødekommende og overbærende.

Så jeg begyndte at drikke the. Enorme mængder the. Jeg drak the, mens jeg talte med dem om samfundet, kunsten, antropologien og meningen. Jeg forestillede mig, at en af dem ville se, hvor sød jeg var og forbarme sig. Måske ville sødmen endda betage og drage. Så jeg drak the. Drak the og lyttede. Analyserede. Kom med betragtninger og betragtede. Ofte talte vi om deres forelskelser. Om deres drømme om ham. Om deres håb for det kommende kaffebal. Om en fra kostskolen, som havde haft det hårdt. Eller en inde fra København. Det kunne godt gøre lidt ondt, men jeg tænkte, at min sødme en skønne dag ville trænge igennem. At påsen ville gå op for dem. Så jeg satte mere vand over og lyttede.

Og dem blev til den. Til hende. Den eneste ene. Eller i hvert fald til de eneste fire-fem stykker, som jeg holdt mig klar til at kalde den eneste. Nogle af de eneste enere kendte jeg næsten ikke. De forblev sfæriske, med personligheder jeg selv havde opfundet ud af timers stirren på Billedbogens slørede sort-hvid billeder. Andre af de eneste blev mine bedste og tætteste venner. Venner så tætte som jeg måske aldrig har fået dem før eller siden. I den privilegerede tid, hvor ånden og ordet ikke kan blive stærkere og forpligtelserne fortsat er forholdsvis få, der boltrede vi os ind i de hudløse sandheder, nye erkendelser, berusende sommeraftner på hemmelige, grusede cykelstier, ved frøkvækkende søer og varme hegn, der duftede af harpiks.

> "Og sådan gik 1.g uden et eneste kys.

Langsomt trængte lykken sig på, selvom målet ikke var nået. Den klare fornemmelse af at vi var midt i en særlig tid. Den tid, hvor der er højt til himmel og loft, og al barndom bliver samlet i konklusion og al potentiale bliver foldet ud til resten af livet.

Vi sov sammen. Mig og den bedste veninde. En af de eneste ene. Det kunne vi lige så godt, når nu klokken var blevet så mange i værelset i kælderen, og alle forældre var gået i seng, og jeg ikke orkede at cykle hjem. Så lå hun der og rævesov, mens jeg havde fået lov til at nusse en arm eller ryg. Og det kunne tage en time til halvanden, inden jeg dristede mig til, ved en fejl, at snitte et bryst. Snittede jeg for mange gange, vendte hun ryggen til. Ikke demonstrativt, men tilfældigt, som en naturlig del af, at man jo vender sig, ind i mellem, når man sover.

Og sådan gik 1.g uden et eneste kys.

Nuvel, blandt de mageløse venskaber, som opstod, var også drenge. Drenge, som er blevet til mænd, jeg stadig ser i dag. De sikreste havne i alt vejr. Dem, som jeg i dag vil betro alt og undsætte ved det mindste pip. Dem, der ved det hele, som kender udgangspunktet, fra dengang stierne begyndte at forme sig. Pludselig stod de der bare. Og vi vidste på meget kort tid, at det her nok kunne bære i evighed.

Jeg fandt ud af, at jeg ikke stod alene med min målsætning. Andre drenge planlagde også ruter i frikvarteret. Andre gik også baglæns i

Kvindernes Decameron med Lasse Handberg ca. 1990

medvind og strejfede bryster i mørket i håbet om en lidenskabelig bøn om mere. Så vi begyndte at dele overvejelser. Dele imaginære erfaringer. Lange tekniske analyser af, hvad der i virkeligheden skal til. Langsomt trængte pensum sig ind i overvejelserne. Alt kunne bruges. Litteraturens forestillinger, historiens erobrere, sociologien og psykologiens afsløringer af, at alt er en konstruktion, biologiens forsimpling. Vi begyndte at tro på, at vi kunne regne den ud. Finde ud af, hvordan vi kunne manipulere os frem til kysset. Vi var skiftevis romantiske med Aarestrup og kyniske med Camus. Johannes Forføreren og Cyrano gjorde jagten interessant i sig selv.

Jeg vil endda indrømme, at det åbenbarede overflødighedshorn af viden, sprog og teknikker ind i mellem var så overvældende, at vi fortabte os i begejstring over, hvor meget verden udvidede sig, og rent glemte at tale om piger.

Det var lærernes skyld. En god portion af dem evnede faktisk at åbne døren til det skatkammer, de selv i sin tid var faldet for. Således skabte de bedste af dem inspirationer, der siden har formet alle større livsvalg. De værste skabte aversioner, der har holdt lige så længe.

Det var også de andre forældres skyld. Ofte endte private fester i køkkenet, hvor den residerende far eller mor talte med mig, som om jeg var voksen. Om kunsten på væggene, om pladerne i reolen, eller bøgerne, eller noget der stod i avisen. Den nordsjællandske kulturelle dannelse fornægtede sig ikke og betog mig. .. Jeg måtte holde fokus, hvis målet skulle nås!

Også i forhold til det væsentligste projekt, var lærerne faktisk en kilde til vigtig information. De levede liv på lærerværelset, og de uformelle parafraseringer mellem faglighed og vores teenagevirkelighed gav mig en spirende forståelse for livets fejlbarlighed. Jeg begyndte at forstå, at the-strategien måske ikke var den rigtige. 'Spark dem ud af døren', forklarede en af lærerne, 'så skal I se dem komme kravlende tilbage'. Vores lille gruppe af disciple lyttede med store ører. Den umiddelbart afstumpede maskuline tilgang skal ses i sammenhæng med de mangfoldige videnstunge åbenbarelser, som samme lærer stod fadder til. Han havde for længst vundet vores uforbeholdne tillid. Jeg måtte dog sande, at jeg ikke havde

mange gram 'bad boy' i blodet og var nu bare mere forvirret.

Man skal forstå, at gymnasiet var opdelt i forskellige identitetsmarkører. De brovtende matematikerdrenge vs de åndrige sproglige. De hårdtpumpede fra festudvalget AOC vs de smalskuldrede fra kulturudvalget. Dem der fandt fællesskab på kostskoleturneringens prestigiøse fodboldhold og dem, der sang i koret. Og jeg havde notorisk valgt den milde vej. For eksempel lambada-holdet, som jeg tilmeldte mig for at danse tæt med en fra 3.g. Hendes gymnastikbukser var stramme, og hvis jeg dansede lidt forkert kunne jeg fremprovokere en kontakt mellem hendes skød og mit lår. Men ak, trinnene blev aldrig forbudte.

2.g var gået. Endnu ikke kysset. Men jagten og drømmen var blevet interessant i sig selv.

> “ 2.g var gået. Endnu ikke kysset.

Nu begyndte kroppen at hænge sammen. Tankerne ligeså. Med rank ryg kunne vi som 3.g'ere gå ind af dørene til gymnasiet, til spillestedet Stjernen, til cafeen Creme Fraiche, til diskoteket Columbus med grottetemaet og gennem Dumpedalens bølgende natur, mens de nyeste piger fra 1.g spændte så til og måske endda også smittede kvinderne på min egen årgang.

For første gang følte jeg, at jeg faktisk var med i forhandlingerne om indmarch-partner til kaffeballet. Forhandlinger, der med al social kapital på spil blev ført over Grethes boller i kantinen og ved nervøse opkald på fastnettelefonen.

Dagen oprandt, og jeg iklædte mig et hvidt kjolesæt som et dristigt brud på den klassiske uniform: Smoking med pangfarvet butterfly og skærf.

En indviklet aftale betød indmarch med veninden til hende, jeg drømte om. Men første lancier var med den udkårne. Aftenen gled på skyer og endte med det kys, jeg havde ventet på i mere end to år.

Og ret skal være ret. Gennem det sidste år blev kyssene flere. Måske dristede vi os også til at kalde hinanden kærester i et par uger. Det fortoner sig.. Men mens timeglasset for det usikre paradis var ved at rinde ud, følte jeg ikke, at målet var nået. For lad mig nu indrømme, kysset var ikke nok, kæreste-ordet var ikke. Det egentligt saliggørende mål var at gøre det. Sådan rigtigt. Altså rigtigt rigtigt.

Og det lykkedes ikke. I tre år satte jeg alt ind på at nå målet, men nåede det ikke. I mellemtiden blev det meste af mig skabt. I mellemtiden fik jeg idéer og energi nok til resten af livet.

Marlene Ryberg, 2r 1993

Min tid på Birkerød Gymnasium og HF startede 1991. Var godt spændt på noget nyt, og uden at kende nogle startede jeg i 1R. Fra første dag var der en god stemning, og alligevel et par kendte ansigter fra min hjemby Farum. Mine 2 år på BG, husker jeg stadig tilbage på med stor glæde – vi havde et stærkt sammenhold både elever imellem og rigtig god kontakt med mange af vores lærere, der gav lov til at være forskellige.

Jeg husker så klart, vores dansktimer med Henrik Ljungberg – som på sin helt egen rolige facon fik alle til at deltage, eller gav tid til en »pause«. Der var heller ikke fortolkninger der var rigtige eller forkerte! Det var også med selvsamme lærer og Dorte Errebo, at vores studietur førte os til Kreta i september, FØRST var vi ikke helt tilfredse med valget af skolesekretæren, som man mest hørte over højtalerne. Men heldigvis skifter man jo syn på folk når man lærer dem at kende, og det ændrede sig bestemt for en flok håbefulde unge, da først Dorte mødte op i lufthaven. Studieturen til Kreta husker jeg også med stor glæde, nok også fordi der var 25 grader, plads til strandture og et amerikansk »militærskib« med unge amerikanske soldater!

Studieturen bød selvfølgelig også på en tur til Knossos. Vores lærer havde inden da fortalt med stor glæde om denne Labyrint, som Henrik vist også har skrevet om – måske begejstringen var størst hos Henrik og lidt mindre hos en flok unge på 18-25 år, der nok havde været lidt for længe ude aftenen før. Men har siden besøgt Knossos og sendt en kærlig tanke til vores lærer, der virkelig fortalte med stor gejst.

Nu er det jo efterhånden en del år siden jeg forlod BG, og kan måske ikke huske de »små« ting i hverdagen, men mindes også en tysklærer der fra dag 1 satte sig på sin stol – og tørt fortalte at hun var der kun for at gennemgå et pensum, hvad enten vi ville deltage eller ej... det kom der nok ikke så meget godt tysk ud af :O)

2r på Kreta efterår 1992.

Henrik Ljungberg og Dorte Errebo ses til venstre i billedet.

Marlene Ryberg sidder på muren, nr. 5 fra højre.

Jeg får stadig sus i maven, når studenter mv. kommer kørende forbi i vogn, med musik, hue og højt humør! Det er en fed oplevelse og med rigtig mange gode lærere og endnu flere gode medstuderende noget jeg vil mindes med glæde mange år frem... har endda stadig kontakt til nogle fra Birkerød HF.

Birkerød Gymnasium. En del af min familie

af Sofie Carsten Nielsen, 3a 1994,

Som for så mange andre så var mine år i gymnasiet meget formative. For mig var det tiden med kærester og venner og fester og franske terperier hos Jette, som var skrap, men dæleme en god lærer. Med dansk analyser af Karen Blixen og Amalie Skram, der i den grad vakte min interesse for litteratur og ligestilling. Og i retrospekt måske endda det der førte mig på vej mod det politiske. I al fald var det min danskopgave om Amalie Skrams

værker der også gjorde mig nysgerrig på Hørup og Brandesbrødrene. Og de spillede som bekendt en ret afgørende rolle i stiftelsen af Radikale Venstre. Sådan kan det gå.

Da jeg gik på BG havde jeg ingen idé om, at jeg skulle blive politiker. Tværtimod tror jeg. Politikere blev – også dengang – set som nogen man vist ikke rigtig kunne stole på syntes jeg og de fleste omkring mig. Undtagen min morfar som sad i byrådet i Birkerød en periode efter han var blevet pensionist. Ham kunne man stole på. Min morfar gik også på BG.

> “ Politikere blev – også dengang – set som nogen man vist ikke rigtig kunne stole på

Dengang det var Birkerød Statsskole. Og min farmor. Og siden min mor og far som mødte hinanden hér. Min søster blev student fra BG året inden jeg startede. Så Birkerød Gymnasium har ligesom været en del af min familie altid. Det gav mig måske en lidt ureflekteret holdning til det at gå der dengang. Det var bare det mest naturlige, jeg kunne gøre. Jeg forestillede mig ikke mange andre muligheder på det tidspunkt. Det er mit indtryk, at mange flere unge i dag tænker meget over, hvilket gymnasium de vil ind på og også gerne lever med transporttiden for at komme det rigtige sted hen. For mig var det virkelig rart, at venner, bolig, ungdomsuddannelse og fritidsinteresser lå meget tæt på hinanden.

Jeg har mange minder fra BG. Jeg kan genkalde mig lugten i gangene en fugtig efterårsdag hvor eleverne kom halvvåde i skole (regntøj var bare så yt) undtagen dem fra kostskolen der altid var tørre og mere hyggelige, fordi de nærmest kunne tage deres stue med i skole. Jeg kan huske mange gruppearbejder i sofagrupperne ved vinduet på øverste etage med smuk udsigt ud over vaserne. Jeg kan huske frikadellesandwichene i kantinen. Jeg husker det som om, det var det eneste man kunne få.

Men allermest er Birkerød Gymnasium en del af mit liv, fordi mine bedste venner i dag er nogle af dem jeg gik i gymnasiet med. Tine som jeg gik i klasse med bor rundt om hjørnet her på Nørrebro, hvor jeg bor i dag. Vores børn går i samme skole, vores mænd laver mad sammen, vi holder ferier sammen. Mange af mine gymnasievenners forældre bor stadig i

Birkerød. Også mine. Birkerød er lige præcis langt nok ude på S-tog nettet til ikke at være en forstad men en rigtig lille by. Ligesom Birkerød Gymnasium lige præcis er langt nok ude til ikke at være på forstadslisten over hot or not gymnasier men bare det man vælger, hvis man bor i Birkerød, eller selvfølgelig hvis man er kostelev eller IB'er. Det gjorde min tid på Birkerød Gymnasium tryg og god. Der var ikke så mange konkurrencer om at være hip eller følge en trend. Vi var der bare.

Og jeg havde tre gode år på BG. Tre gode, formative år. Tillykke med jubilæet BG. Du bærer lidt af ansvaret for, at jeg er blevet, den jeg er.

Da jeg lærte at lære – og havde en fest af Maybritt Berlau, 2q 1996

Som så mange andre fra 9. klasse fra en folkeskole i Birkerød, startede jeg på Birkerød Gymnasium og HF i sommeren 1993.

Det første år i gymnasiet åbnede først og fremmest op for en hel ny vennekreds, men også et større udsyn. Jeg meldte mig til at deltage i planlæggelsen af »operation dagsværk« og blev ligeledes valgt til elevrådet. Begge dele gav en unik mulighed for at møde nye venner fra hele skolen. Hvor meget indflydelse vi egentlig fik på selve skolen via elevrådet, henstår nok i det uvisse. Men vi fik da tilkæmpet os retten til fortsat at ryge indenfor i nederste etage. En ret, som bortfaldt da jeg og det meget storrygende elevråd gik ud af skolen. Så lidt interesse varetagelse lavede vi da, men med et voksent blik tilbage, kan man vel diskutere om det var den værdige sag. Men det virkede rigtigt dengang og var meget populært.

Vi diskuterede grundlæggende meget uddannelsespolitik og lærte meget om at etablere inddragende og demokratiske processer, samt tale og lytte i større grupper. Det rustede os samfundspolitisk og i den demokratiske dannelsesproces. En læring, jeg har brugt resten af mit liv. Samfundspolitisk dannelse, kan skabes stærkt i de år, og jeg ville ønske at der i dag i skolesystemet var mere fokus på det. At opbygge en stærk karakter i de unge mennesker, er i sidste ende det der afgør deres potentiale her i livet

Majbritt Berlau midt i billedet, forår 1996.

og ikke hvilken karakter de får ved eksamen.

Efter et halvt år på gymnasiet, stod det klart for alle, at jeg ikke var nogen dygtig sproglig student. Jeg trivedes ikke i en læreform, der mere eller mindre var en forlængelse af folkeskolen. Jeg havde brug for lidt mere selvstændige rammer. Efter samtaler med både mine forældre, rektor og vejleder, foretog jeg skiftet til HF. Og det var det rette for mig. For første gang i mit liv oplevede jeg rent faktisk at lære, fordi jeg selv ville. Ikke sådan at jeg var lige begejstret for alle fag. Fx vil jeg ikke tro at min matematiklærer og fransklærer oplevede mig som den elev, der var drevet af et læringsønske. Men uagtet min begejstring for faget, så oplevede jeg at lærerne forventede noget af os. De tilbød deres undervisning, og så var det vores ansvar at modtage den. Det appellerede til mig og jeg lærte meget i de to år. Og så nød jeg den brede sammensætning af fag.

I HF havde vi meget forskellige baggrunde i klassen, både i alder og hvad vi havde med i bagagen og det styrkede os enormt. Gode venskaber blev skabt og nogle holder fortsat i dag. Og tager vi os sammen og laver en reunion en dag, så bliver det en fest!

Så ud over læring var de to år også noget af det sjoveste jeg har prøvet.

Når jeg tænker tilbage på min tid på BG, er det på kaffeballer, fester, kortspil, samtaler med undervisere, der så mig som andet end et barn, en rektor som altid var parat til en samtale, en tæt på lodret læringskurve i politiske engagement, flere gode fester, teaterforestillinger, lunkne øl i fredagsbaren – og først og fremmest en skole hvor jeg følte mig tryg, når jeg gik ind ad døren og da jeg gik ud, var jeg blevet lidt klogere og mere parat til at leve et voksent liv.

Sheila Redzepi, IB 1996

Mine was not a conventional arrival at Birkeroed Gymnasium. But no one's ever is I suppose. We all have a story and unique experiences that shape who we are and what we go on to do in life.

First day in high school is pretty scary for any teenage kid. You wonder if people will like you, if you'll do well in class, if you'll settle in quickly, if you'll make any friends. But you're also really excited about learning how to be you, just you.

You see for me that was quite special. I was an IB student in the early days of International Baccalaureate at Birkeroed Gymnasium. But I was also a boarder at the boarding school. Everything was exciting and everything was totally uncharted territory.

I remember vividly my first day at the boarding school standing in the middle of a 6 or so square metre room not knowing which way to turn when a boy just about a year or two older than me walked by and said: "Your room is really empty. Do you need a rug or a blanket to put up on the wall, something to make you feel at home? I can bring you something from my room, others can too.«

Three years later I left with boxes of pictures, memorabilia, knick knacks, souvenirs, small gifts and most importantly a life time of memories. I still remember the view from my window in "C-gang« and the smell of wet grass in the morning and the sound of the boarding school teacher's heavy white clogs doing the rounds to make sure we all woke up for class.

There was this wonderful mix of freedom and independence and deeply caring boarding school staff that most of us got to really appreciate only as we got older. We still talk about it today.

I loved school. And I worked really hard. I'm not sure that any of that would have mattered had it not been for a few wonderful people that I met along the way. I was very lucky to have in our IB-coordinator someone who took me under her wing and made it all feel a lot less daunting. I am also very thankful to all of the teachers who challenged us continuously and who ultimately helped us make sense of the world.

It's in principle easy to get lost in a big school like Birkeroed. But that didn't happen. Very quickly you realise that you're part of a community that learns together, has fun together and cares for one another.

I feel it's important for anyone who makes decisions about what makes a good school to listen to students and their experiences. For me Birkeroed combined the best of all worlds – a system that places importance on learning and teachers who help instill good values of respect, integrity and empathy in their students.

I graduated in 1996 and went to study first History and Politics then International Political Economy in the United Kingdom. Looking back now I can see how a couple of my teachers played a big role in what I went on to do later in life. It's truly remarkable how much impact a good person can have on shaping the life of a child.

I still make it a habit to ask people what their favourite subject was in school. It tells you a lot. Mine were History, English (Lit.) and Theory of Knowledge. All of them make for very subjective interpretations, none are particularly definitive, all are – in my view – terribly intriguing.

I live in Washington D.C. with my husband and our two children. It's my hope that as they go through school they will make friends for life and that they will have teachers who inspire them and who see the best in them.

Tina Søe, IB 1996

I am an Adult Third Cultural Kid (ATCK).

Born and raised in Dar-Es-Salaam, Tanzania.

My mother was Kenyan and my father is Danish.

I attended the International School of Tanganyika (IST) from grade one until completing my International General Certificate of Secondary Education (IGCSE).

As we know, Tanzania is a developing country and its educational system is often not recognized in other countries.

Hence, as for many children with similar backgrounds as mine, the parents decide that the children are better off going back to their home-country or to another developed country, in order to complete their studies.

> "The idea of moving to Denmark was very scary.

In this way, it was a family decision that I should move to Denmark.

Alone I had to integrate into the Danish society and complete my studies.

The idea of moving to Denmark was very scary.

I had only been to Denmark for summer holidays – I did not consider it as home.

My only languages at this time, was English and Kiswahili (and some basic school French). Consequently, I had to learn the new language Danish. Furthermore, the Danish part of the family is not that big and I had no friends at the time.

This was all frightening – leaving my comfort-zone along the beautiful Indian Ocean.

With great luck, we found out that Birkerød Gymnasium offered the IB-programme and that there was a boarding school!

Luckily, I was accepted into the IB programme and there was a place in the boarding school.

The ambience in the gymnasium and at the boarding house was similar to that in Tanzania – the international atmosphere.

Else-Marie Møllman was, at the time, the IB coordinator– she is an amazing soul!

She made us students, especially us who came from abroad or whose parents still worked abroad, feel at home.

And, very important, she was always there for us – for both our private issues and our academic issues.

At the boarding school the late Jesper Nielsen was like a father for a number of us boarding students.

He helped us when we struggled with home-sickness and he guided us with our homework – especially the Danish homework.

Birkerød is a small beautiful town and its people seemed to enjoy the notion of us international students walking around.

I believe we brought some color / life onto the streets of Birkerød with our different skin tones and sometimes "funny« languages.

My time in Birkerød both on campus and in the town is a treasured 2-year part of my life – Thank you!

Niels Storm Olsen, IB 1999

Jeg gik på Birkerød Gymnasium IB fra 1997 til 1999, og i den tid boede jeg på kostskolen i værelse B12, som blev et lærerigt hjem for mig i de 2 år. Jeg er født og opvoksede i Botswana i det sydlige Afrika. Min far og mor stammer fra henholdsvis Danmark og Zimbabwe og de bosatte sig i en, dengang lille, landsby som hedder Maun. Her gik jeg på privat skole indtil jeg afsluttede min O' levels eksamen. Det var ikke muligt at læse videre i min hjemby og da det ikke var unormalt at forældre sendte deres børn uden for landets grænser for at sikre dem en uddannelse, undersøgte vi mulighederne i landene omkring Botswana før valget endeligt faldt på Danmark og Birkerød Gymnasium.

Beslutningen om at forlade familie og venner for at rejse tusindvis af kilometer hjemmefra, til et sted hvor jeg kun tidligere havde været på korte besøg, var svær, men jeg beroligede mig ved tanken om at jeg skulle

bo sammen med andre ligestillede på kostskolen. Der var også det med en anden kultur som man lige pludselig skulle tage stilling til. Jeg kom fra et sted hvor man generelt er meget udadvendt, til et sted hvor det ikke altid var lige nemt at komme ind på folk man ikke kendte. Jeg var lidt utryg ved det i starten, men det viste sig hurtigt at det ikke var et problem, da kostskolen og IB var fyldt med mennesker med forskellige nationaliteter, kulturer og baggrunde fra alle verdens hjørner ligesom mig selv. Jeg fik hurtigt venner, nogle som jeg stadig har kontakt med i dag, og som var med til at forme min transition til voksenlivet. Der var endda en gammel kending fra min barndom, som også havde boet i Botswana og som jeg havde leget med som barn. Det var ret forunderligt at man skulle møde vedkommende så langt væk fra hvor vi først mødtes.

Kostskolen blev hurtigt mit andet hjem, her fik jeg min anden familie, bestående af vennerne som man hang ud med, som hjalp hinanden med opgaverne, og som man, ikke mindst, festede meget med. Der var et andet sammenhold kostskoleleverne imellem end der var på selve gymnasiet, og det var noget helt særligt. Og så havde man også lærerne som boede på kostskolen. De gjorde en stor indsats for at sikre at vi havde en god, sikker og sjov oplevelse på stedet. Jeg har mange gode minder fra kostskolen,

Kostskoletur 1998

Niels Storm Olsen ses til venstre.

blandt andet de mange fester vi selv fik lov til at arrangere såvel som de aktiviteter der blev arrangeret for os.

IB på Birkerød Gymnasium, og især fællesskabet som indfandt sig på kostskolen var en god og lærerig tid, som jeg stadig husker tilbage på som sjov og spændende. At have fundet et sted hvor man blev accepteret som man var og hvor der var plads til at mødes i vores forskellighed, gjorde rejsen fra Botswana til Danmark til knap så trist en transition. I stedet for at tænke på det jeg savnede, fik jeg fokus på alt det nye og spændende der ventede mig. Det var en fantastisk tid.

Vi havde meget travlt i løbet af de 2 år, med masser af opgaver, opsamling af CAS points, og extended essays for at nævne nogle enkelte, så tiden bare fløj forbi. Selvom IB var intens så var der et godt sammenhold iblandt eleverne som gjorde at man lettere kom igennem det. Det at være sammen med folk af forskellige nationaliteter og kulturer gav også en forståelse og respekt for den forskellighed der nu engang er og har gjort at man har nemmere ved at berede sig på ny udfordringer og forandring.

Efter IB rejste jeg til Storbritannien hvor jeg tog en Bachelor of Civil Engineering på Birmingham University. Jeg rejste efterfølgende tilbage til Danmark for at arbejde, hvor jeg fornyligt har været med til at bygge endnu en IB skole i København. I dag bor jeg i Valby sammen med min kone Birgitte og vores tre drenge Jonathan, Kasper og Kai. Birgitte gik, sjovt nok, også på IB, dog var hun ikke så heldig at opleve fællesskabet som jeg på BG, da hun gik andetsteds.

Min tid på BG husker jeg tilbage på med glæde og grin, trods de til tider høje krav til studiet. Jeg er i dag glad for det valg jeg gjorde mig ved at vælge IB på BG. IB gav mig et solidt fundament til at bygge videre på et internationalt sammenfund.

Fornyligt fandt jeg ud af at min søn går i børnehave med vores tidligere IB coordinator, (Else-Marie Møllmann) Rie's barnebarn. Its a small world after all ...

Vi sagde ikke tak

af Nikolaj Vitting Hermann, 3y 2002

Rummet på spillestedet Fermaten er tætpakket med vagtsomme øjne. Flere nære venner er den weekend kørt med os vestpå, så vi ikke skal være alene. Mine tre bandkammerater og jeg har næsten spillet vores korte sæt færdigt, klimaks nærmer sig. Og så sker det. Pludselig er vi med et glimt hjemme i fællessalen på Birkerød Gymnasium. Titlen som Danmarksmester i Gymnasierock ligger inden for rækkevidde, og lyset fra projektørerne skinner i øjnene. Jeg kan se vennerne. Og så sætter jeg af, jeg springer ud mod menneskene, sålerne på mine gummisko slipper scenegulvet og jeg svæver ... ser publikum nærme sig, ser deres ansigter komme tættere på. På vej ud i alt det, jeg håber på.

Hårdt rammer jeg gulvet med ryggen først og min bas følger uregerligt lige efter. Jeg kravler forslået rundt på det ølklistrede gulv i en desperat kamp for at komme på benene med rock-attituden i behold. Mit styrt er pinligt og dumt. Men jeg er ligeglad. Jeg er udødelig i Herning.

> “ Jeg kravler forslået rundt på det ølklistrede gulv i en desperat kamp for at komme på benene med rock-attituden i behold

AT TURDE TURDE

Jeg startede på Birkerød Gymnasium i 1999 med lyst til at lære og spille. For mig var musik fællesskab, det var fordybelse, koncentration, status, adgang til oplevelser. Og så var det tøvende blottelse og en snert af konkurrence. Lysten til at være bedst og kæmpe om folks opmærksomhed, sine venners opmærksomhed, adgang til at underholde, stille sig op og være centrum, og skabe fest. At gøre det med sine egne sange og høre sine gymnasiekammerater i samlingssalen synge med på sange skrevet i vores forældres kældre. At sende noget ud og se noget komme tilbage.

Men man skulle jo turde turde gøre det. Og have et sted at turde, for overhovedet at komme i gang. Søndervangen 56 viste sig at blive vores

kreative hjemmebane. En hverdagsarena for nørdet optimisme og musikalsk virkelyst.

At gå i gymnasiet var at være en del af noget, hvor lidt mere kunne prøves af, simpelthen fordi tolerancen ofte var en smule større end uden for murene. Det var ikke en stor familie, og heller ikke en vennegruppe på 500 mennesker, men alligevel var det mere end bare fysisk tilstedeværelse i den samme bygning. På Birkerød Gymnasium mødte vi vores generation i et åbent rum, forskellige unge der ramte hinanden fra alle retninger. Sådan var det; der var unge fra store villaer og fra små lejligheder, og så var der IB'erne, der var helt wild card agtige og fra en anden verden.

> "på gymnasiet er man på udefinerbar måde fælles med hele gymnasiet

Man knyttede et bånd – også til dem fra de andre klasser, man ikke rigtig vidste hvad hed. Båndet beskyttede. Og måske længere end de tre år vi var elever. Tilhørsforholdet til helheden, til stedet, institutionen er stærkt i gymnasiet. I folkeskolen er cirklen mindre, tilhørsforholdet er snævrere defineret. Det er klassen, og lidt til. På universitetet følges man med en læsegruppe eller et hold man tilfældigvis er på i et semester, på gymnasiet er man derimod på udefinerbar måde fælles med hele gymnasiet. De ældste er ikke mere end et par år ældre end de yngste og målet er åbenlyst. Den hue og videre ud i livet.

Det kan være snærende bånd - bånd, der kan være svære at bryde ud af, og til at definere sig selv i modsætning til. Men gymnasiet er også en tryg verden at gå på opdagelse i. Afprøve sine egne evner, sin kreativitet. Hvad sker der hvis jeg gør mig umage med det her, kan det så bære? Er jeg så god nok? Virker vingerne? Man prøver dem af i en opdrift, der løfter en et stykke ad vejen. Der er bare ikke så højt op på scenen, når man selv har bygget den sammen med sine venner.

På BG kunne vi optræde og samle mod til at bevæge os uden for murene, for at prøve os selv af på dem derude, der dømmer og vurderer alene på hvad man præsterer.

I TROEDE PÅ OS

På BG fik vi lov til at skabe de kreative rum med ferniseringer, bandaftener og koncerter. Oh, selv at trække ledninger rundt, sætte lys op, sætte stik i mikserpulte, stille stole op, tegne plakater og finde ud af, hvem der skulle spille, og bedst af alt, se, når folk kom og hyggede sig til selv den mindste fredagscafe.

Fagene og lærerne samarbejdede om at skabe et plads til, at eleverne kunne skabe nyt. En vens danske stil blev taget op til et skoleteaterstykke, og pludselig spillede han selv hovedrollen med sortfarvet hår og sort mascara i rampelyset. Sammen kæmpede en masse elever sig igennem forberedelserne. Vi arrangerede og valgte musikken selv. Mixede John Lennon med Bizet' Carmen, Pink Floyd med Burt Bacharach og ejede den forestilling, vi skabte sammen.

I retrospekt er det fascinerede og imponerende at lærerne turde tro på elevernes materiale og idéer så uforbeholdent. Og var klar til at arbejde med det eleverne nu engang kunne.

Det gav plads til en græsrodsfølelse og ejerskab hos os selv i arrangementer og begivenheder som skolen set udefra blot gentog systematisk for hver årgang. Indefra var det derimod oplevelsen af at det var vores – vores hjemmebane.

Vi blev sjældent mødt med automatsvar fra fortiden. Aldrig en formaning om, at sådan spiller man ikke jazz, eller at sangkonkurrence ikke er noget for vores gymnasium. Der var et stort mod og lyst til at lade eleverne sætte dagsorden. Og lade os turde. Ja næsten at gøre det naturligt at prøve.

Følelsen af at være tryg og have plads til at turde var ikke noget, vi talte om eller var klar over. Den boede i hverdagen. Og hverdagen var jo bare hverdag. Det var fornemmelse af bløde stole i gangarealerne, armlæn af rødmalet jern og madpakker blandt venner. En lille rygergård med nikotinrebeller og cigaretpakker uden billeder af sortnede organer. Lokale C21, A11, B12, gule mursten og opklæbede billedkunstprojekter. Gråt gulvlinoleum, Dumpedalen og en idrætsdag, et vindfang og en studievejleder.

Som nr. 2 fra højre ses Nicolaj Vitting Hermann 3y, 2001-02.

Garderobeskabe og bogaflevering. Colaautomater og navne på kemibogens tidligere ejere, navne man i anerkendelsen og tilhørslystens tegn håbede at kende blot ét af. Derfor opdagede vi ikke at vi var på hjemmebane. Vi så ikke os selv udefra.

INGEN FRAVALG

Anderledes synlig var den struktur, vi levede i hver dag. Faste lektioner, faste rytmer. Men selv om endnu en aflevering nemt kunne komme i vejen for et teenageønske om at bruge tiden anderledes, blev vi alligevel overdraget en relativ ukuelig vidensoptimisme. Lærerne skabte en stærk oplevelse af at viden var tilgængelig, og man kunne bare blive ved med at suge til sig, kilden blev aldrig tom. Det hele var en begyndelse.

Jeg brugte næsten et halvt år på at rådyrke den italienske renæssances kunstmæcener fra Firenze, Medicierne, der finansierede kunsten og kulturen langt før kulturstøtte blev en statsopgave. Jeg fik hjælp til at læse krigslitteratur om overlevelseskamp i første verdenskrigs skyttegrave. Og fik en fornemmelse at mit sprog, mine referenceramme, mit udseende lå i forlængelse af 1000er af års historie.

Det var mindre vigtigt at tage stilling til, hvad der mon var vigtigst. Og der var en særlig oplevelse af, at alt var tilnærmelsesvis sidestillet. Gymnasiet var sidste rigtige stop før specialisering. Med gymnasiets afslutning var man nødt til at vælge, hvilken retning man skulle dygtiggøre sig indenfor – ikke længere kunne man gå bredt til erkendelsen – for dens egen skyld. Vi fik lov til at være et erkendelsesmæssigt 'open mode'.

FORSTYRRELSER I HVERDAGSORDENEN

Livet på BG ved årtusindskiftet var trygt, og der var ikke megen grund til at frygte noget. Optimismen var udbredt; også uden for de gule mure, verden stod åben og var simpelthen ikke så farlig, som den havde været tidligere, forstod vi. Selv de største hit i år 2000 så lyst på tilværelsen. It's my Life, Everything Glows, Freestyler, og hele Danmarks Fly on the Wings of Love, var et uundgåeligt lydtapet.

To skelsættende begivenheder formåede dog at forskubbe vores hverdagsprisme en smule og satte skår i os. På meget konkret vis introducerede de frygt i vores liv. En frygt vi ikke rigtig kunne få til at passe ind. Vi vidste ikke hvad, vi skulle gøre med den, hvor skulle vi placere den og hvor ofte var vi nødt til at tage den frem. Vi var fælles om at være rystet.

Det amerikanske grungerockband Pearl Jam var store stjerner i vores liv. Mine venner og jeg nærlyttede og diskuterede deres plader i timevis. De var med os på drengeværelserne om eftermiddagen, til festerne om natten og i øvelokalet til den lyse morgen. Den sidste dag i juni 2000 stod vi derfor helt naturlig inde foran Orange Scene på årets Roskilde Festival. Pearl Jam var hovednavn og på scenen med en koncert, der skulle få en tragisk udgang. Et stykke inde i koncerten blev menneskemængden så sammenpresset, at ni mennesker endte med at miste livet oppe foran scenen. De var som os. Fans og musikelskere, der bare ville tæt på. Det var nære venners venner, der var omkommet. Hvordan kunne man dø af rock?

> "Hvordan kunne man dø af rock?

På den globale scene fik den vestlige verden et voldsomt chok, der stadig trækker spor gennem vores forståelse af vores lands kultur, og hvad vi har tilfælles med resten af verden. 11. september 2001 fløj de to fly ind i World Trade Center i New York og styrtede dem i grus. Den optimisme, der trods alt havde præget verdenssamfundet siden Berlin murens fald, Sovjetunions opløsning og afslutning på den kolde krig blev med et annulleret. En ny fjende havde meldt sig på verdensscenen og indvarslede en periode, hvor terrorfrygt igen blev en del af folks liv og en fælles ny fjende opstod. På BG var jeg lige startet i 2.g og så flyene ramme tårnene den tirsdag eftermiddag efter skoletid.

Det var svært at forstå. Pludselig var man ikke særlig gammel. Havde ingen frygtreferencer. Ingen minder fra en kold krig, der kunne hjælpe med at forstå, hvad det var man var vidne til. Derfor var det uforståeligt. Hvor skulle man søge svar på, hvad det var der skete. Angreb var på en eftermiddag rykket betydeligt tættere på ens eget liv. Kunne terroren komme til Danmark, til København eller her til i Birkerød?

Begge gange slog den store verden hul i vores lille verden, alligevel var vi så forskanset i hverdagen, at grundtonen i gymnasielivet ikke forandrede sig af disse udefra kommende chok.

Gymnasiet og byen omkring os var med sin genkendelighed og rutine i stand til at berolige, men kunne ikke skærme og vil blev mindet om at der var ting derude vi skulle ud og møde en dag.

ANSVAR FOR HINANDEN

BG var ikke et beskyttelsesrum mod omverden men var alligevel i stand til at beskytte et rum til den nysgerrighed, kreativitet og optimisme eleverne havde i hverdagen. På tre år evnede BG på mange måder at holde min og andre elevers verden åben og skabe plads til man kunne nørde igennem med både matematiske fraktaler og free jazz uden at skulle retfærdiggøre det over for hverken sig selv eller omverden. Ikke nok med at det dengang var givende at være midt i at skabe rockmusicals, bandaftner og sangshows; ved at lade os skabe det selv, efterlod I os samtidig med et minde

om, at det var noget, vi kunne. Et minde der har vist sig stadig at være en reference for mig – og dengang på spillestedet i Herning – og måske kan være det gennem resten af livet.

Højdepunkter i livet hjælper os med at strukturere vores erindringer. Har der ikke været højdepunkter i et år, ja så flyder det sammen, og man føler, at tiden er forsvundet mellem hænderne på en. Gentagelsen er glædelig i andre henseende, men når vi skal huske noget, så kræver det brud. Tre års gymnasieliv med ugeskemaer, frokostpauser og afleveringer er jo i og for sig en lang gentagelse. Og derfor er afbrydelserne også kærkomne, det gør os opmærksomme på alt det ind imellem. Og giver begge dele værdi. At vi så endda selv var med til at skabe bruddene, har blot hjulpet til med at både begivenhederne, følelserne og læringen står klarere i hukommelsen.

Det er forbundet med en god følelse at se tilbage på og opdage, hvordan der blev skabt et rum, vi selv kunne udfylde. Det kreative og skabende frirum på BG opstod ikke bare af sig selv. Skolen som helhed og lærerne i særdeleshed tog ansvar for, at det rum eksisterede for os, uden at vi selv var klar over det. Vi sagde aldrig tak for at vi kunne få lov. Det faldt os ikke ind. Og det er i virkeligheden det allerbedste ved det.

Det har kvalitet som minde i sig selv, men det er også en påmindelse om, at det rum for det første skal skabes af nogen for at findes, og for det andet, at det kan og må skabes alle mulige andre steder. Vi har ansvar for hinandens kreative rum. Og ved tilbageblik er tiden på BG inspiration til at skabe så mange rum for andre, man selv magter.

Kristian Dreholm, 3b 2005

Med orange trøjer mødte jeg og Jakob op i kantinen den 3. august 2002. Her var vi samlet med de 200 andre nye elever der alle havde valgt at bruge de næste 2/3 år på Birkerød Gymnasium, HF og IB.

Vi var som alle de andre lidt pressede over situationen ved at skulle starte et nyt sted, lære andre at kende og tage det første store skridt videre i livet. Heldigvis så havde vi hinanden og vi havde kendt hinanden

siden vores mødre startede i mødregruppe sammen. Det og at vi kom fra Birkerød gjorde måske at vi var en smule mere overskudsagtige end de andre fra vores kommende klasse, for vi var de eneste der var i orange trøjer. Da vi blev råbt op og samlet i klassen var vi heldigvis ikke de eneste elever, men alle de andre havde ikke »turdet« at tage en så opsigtsvækkende trøje på.

Vi var havnet i den ene af de to sproglige klasser og i den tid hvor der ikke var så mange i klasserne, så vi nød godt af kun at være et par og 20 elever. Her opstod de normale kliker hvor vi fik samlet alle drengene i en meget diversificeret og tæt gruppe på 6.

Jeg havde altid vidst at jeg skulle i militæret og teste mig selv. Mit problem var bare at jeg ikke anede hvad jeg skulle lave indtil jeg kunne starte. Men efter en snak med Jørgen (engelsklærer på BG), Jakobs far, nåede jeg frem til at gymnasiet var der jeg skulle hen. Så kunne Jakob og jeg i hvert fald gå i skole sammen.

Målet for mig var at have en god tid hvor jeg lærte en masse om hvordan verden hang sammen. Denne rejse blev måske i modsætning til mange af mine med-elever ikke kun via bøgerne. Allerede fra mine første dage på BG havde jeg mødt mange i de ældre klasser jeg allerede kendte fra tidligere og de lokkede mig til at blive klassens repræsentant i skolens elevråd og en del af skolebladet. Dette var min billet til at lære om organisering, mødeafholdelse, lederskab og alt det andet der fulgte med. Så allerede fra start begyndte mit kendskab til dynamikkerne på skolen at komme mig til gode. Jeg blev inviteret med til den afgående rektors reception hvor vi var vidne til den omvæltning der skulle ramme skolen efterfølgende. Alle automaterne hvori der blev solgt cigaretter og øl blev fjernet til fordel for slik, kaffe og vandkølere hvor vi kunne hente koldt vand.

Som sproglige havde vi valgt tysk, og det medførte at efter seks måneder kom Birgit Lohse som underviste os i tysk og spurgte os drenge om vi havde lyst til at have en tysk studerende boende i en uge imens de var på udveksling med klassen over os. Vi var 3 der sagde ja. Det var måske tanken om at det var en, for mig, bedre måde at lære om sproget og

kulturen fremfor at sidde med bøger og læse. Det var spændende og vores klasse gennemførte det samme projekt året efter hvor vi igen fik en tysk klasse på besøg og vi efterfølgende oplevede at bo hos dem i Potsdam.

Tiden i D11 hvor elevrådet holdt til gav mig også kendskabet til Signe Ravn der gik i en anden klasse og som endte med at blive min kæreste igennem de 3 år i gymnasiet. Vi havde i 1.G under et møde med skolens administration hvor vi talte om skolens fremtid fået idéen om at BG selvfølgelig også skulle have en introtur, men det måtte ikke være uden relevant indhold og med meningsløst druk. Elevrådet fik den opgave og Signe, jeg selv og to andre kastede os ud i at løse den. Det hører med til historien at en stor del af elevrådet i de år var besat af spejdere og derfor var opgaven ikke så fjern fra de ture vi var vant til at arrangere. Herefter fik vi fire frit lejde til at holde møder, planlægge og rekognoscere de rigtige rammer. Det var en fantastisk opgave at få for sådan en som mig der ikke var interesseret i at læse, men mere i at løse konkrete praktiske opgaver og derfor lagde mine kræfter i at lave et godt intro arrangement i Melby lejren. Opgaven blev løst, og vi fik til min store glæde lov at gentage succesen året efter også, og da jeg nu gik i 3.G og derfor var færdig var glæden stor da jeg kunne deltage som »konsulent« efter at jeg var gået ud af gymnasiet. Det siger nok en del om det at kunne få lov til at omsætte teori og viden til et praktisk produkt der er til at føle på.

Vores succes med opgaven medførte at vi blev spurgt om vi ville fortsætte og som 4.G'ere stå for barerne til skolens traditionsfyldte Kaffebal. Dette var en fantastisk oplevelse at komme tilbage til skolen og gense alle i deres nye liv og se hvor de nu var henne. Denne tjans er blevet hængende så jeg nu har fejret 10 års jubilæum i baren ved Kaffeballet hvor vi hvert år siden har været en lille gruppe tidligere elever der har serveret for skolens elever.

Efter at de sidste studenterfester var færdige og sommeren gik på hæld, meldte virkeligheden sig for alvor og jeg skulle ikke længere i skole og læse lektier. Mine karakterer var ikke prangende, men jeg havde bestemt lært meget om livet. Og efter et halvt år som postbud fik jeg endelig

lov at starte i militæret hvor jeg lærte for alvor at sætte pris på tiden i klasseværelset. Som værnepligtig sat sammen med jævnaldrende fra hele landet og hvor jeg tidligere ikke havde været den kloge som kunne svare på alt, var jeg nu den kloge der havde gået i gymnasiet og vidste alt.

Da Jørgen en dag ringede for at spørge om jeg havde lyst til at komme forbi en af de HF klasser han underviste i for at fortælle om det at være i krig, var jeg lidt splittet. Men jeg takkede ja og gik i tænkeboksen for at kunne levere et godt produkt. Dagen oprandt og jeg havde fornøjelsen af at underholde en klasse med historier og besvare spørgsmål om mine udsendelser til krigszoner med forsvaret. Da jeg efterfølgende blev spurgt om jeg ville skrive en lille artikel om min tid på BG vidste jeg ikke hvad jeg skulle svare? For som jeg selv så på min tid i skole så var det ikke noget interessant, måske snarere lidt kedeligt. Men som jeg har tænkt over det så kan jeg nu se at det for mig ikke handlede om det at læse og lave lektier, men mere om de rammer skolen satte op og det den lærte mig uden for bøgerne der har gjort mig til den jeg er i dag.

Jonas Ahm, 3y 2005

»Nå, hvor var vi nået til?« spurgte Bo Tao. »Det var vist Medea, der havde gjort hvad mange forældre burde...« »Nej Bo, vent« blev læreren hurtigt afbrudt »det er da ikke Euripides vi læser. Det var da Homer, Odysseen, husker du?« »Nå for pokker« svarede Bo Tao lettere forvirret »kan I så også huske hvor vi var kommet til?« »Ja, noget med en stor énøjet mand i en grotte..« sagde den samme elev, der tydeligvis havde forberedt sig til timen (modsat undertegnede). »Ahh, Kyklopen!« Klokken ringer, det var dagens sidste time, og jeg fortsætter som aftalt hjem til en ven. Godt en time senere ligger vi begge på gulvet, lytter til én eller anden form for new age musik som Thomas Ejes bror vist har lavet, mens vi i dybeste koncentration spiser en rosin. Sådan virkelig fornemmer smagen. »Prøv lige at overvej HVOR kraftigt den egentlig smager« hyler jeg med en overdreven entusiasme som situationen på ingen måde berettiger. Selvom vi vel egentlig blot

var på forkant med den bølge af main-stream mindfulness der skulle følge i årene efter. Prøv lige at overveje HVOR ellers en sådan tour de force i oldtidskundskab inden for få timer afløses af ungdommelig sjælesøgning og jagt på indre ro? Ingen andre steder end på en helt almindelig dag i en helt almindelig gymnasiasts liv.

Jeg havde glædet mig til min første dag på Birkerød Gymnasium mange år før den oprandt. Min far havde i sin tid gået der, og stedet var for mig synonymt med alle de historier fra hans ungdom, jeg aldrig blev sparet for. Historier om hyppig hashrygning på bagsædet af bussen og om ham den mindre kvikke klassekammerat, der under en skolefest besluttede at stjæle en kasse øl, og valgte at tage flugten gennem et vindue ud mod Dumpedalen. Historien kunne være endt fint, havde vinduet ikke været på første sal. Staklen styrtede gennem solskærmen og ned i bedet foran bygningen. Historien melder at han stadig havde et fast greb i ølkassen da kammeraterne lidt efter fandt ham lettere forslået. 25 år senere kunne jeg konstatere, at solskærmen stadig bar vidnesbyrd om hans uheld, da det en dag blev min tur til at være BG'er. Jeg huskede at spejde efter gymnasiet når jeg susede forbi med toget fra Birkerød og ind mod København hvorfra man i et kort glimt kunne se dets gule murstensbygninger rejse sig over Vaserne og Dumpedalen inden det hele forsvandt i skoven og toget rasede videre. Jeg kan huske, jeg tænkte på alle de minder, jeg selv en dag skulle lave når jeg skulle gå der, og på al den sjov og ballade de skulle komme af.

> “ Jeg havde glædet mig til min første dag på Birkerød Gymnasium mange år før den oprandt

Jeg husker den nærmest fysiske spænding da dagen omsider var kommet og jeg mødte hele 1.y for første gang. Jeg husker Jonas, der sprudlede af energi og kunne underholde alle med en uendelig strøm af citater fra Casper og Mandrilaftalen, så vi alle skreg af grin. Jeg husker Stine, der med sit lange lyse hår og store blå øje var noget af det smukkeste jeg nogensinde havde set og som måtte blive min, koste hvad det ville. Jeg husker Jakob og Christian, der kom inde fra Holte, havde udgjort et team i folkeskolen og

indtog klassen med en humor der på mange måder foregreb Fritz og Poul fra 'Rytteriet'. Særligt Jakob var så blændende skarp og hurtig til at løse diverse matematiske opgaver, som skolen på første dag stillede som en del af en mængde lege designet til at ryste os sammen. Drengen kunne jo udregne kvadratrødder af kæmpe store tal på ingen tid. I hovedet! Jeg havde aldrig set noget lignende. Jeg husker at jeg, med angst, snart fornemmede at Jakob også havde blik for Stine, og indså at jeg skulle holde mig på mærkerne hvis ikke hun skulle blive en andens. En kamp jeg kastede mig ind i med titanisk kraft men også en endnu naiv og uerfaren ærlighed. Det er jo for pokker kun Kykloper der starter en sætning med »Jeg tror jeg elsker dig...« Men dette var naturligvis også et par år inden jeg i 3. g stiftede bekendtskab med Laertessønnen Odysseus der, som den sande mester i list, utvivlsomt ville have grebet Stine-situationen mere sofistikeret an. Men tro det eller ej, denne ene gang sejrede rå vilje over snu taktik og Stine blev min. For en tid i hvert fald.

Tiden gik. Klassen, der startede som en bunke mere eller mindre tilfældigt udvalgte individer blev gradvist til en gruppe, komplet med kultur og identitet. Time efter time, dag efter dag, lunken Tuborg efter lunken Tuborg indtil vi en dag i det tidlige forår sidst i 2.G skulle på studietur. Rejse som en gruppe. 2.y i Sevilla stod der på studieturstrøjerne. Lærerne der drog med os var den dynamiske duo Bent og Jens Ulrik, henholdsvis historie- og fysiklærer. Et formidabelt makkerpar, der ofte lavede projekter sammen, og som nærmest kunne færdiggøre hinandens sætninger. Hvis ellers Bents sætninger nogensinde sluttede.

Vejret var fantastisk, hvilket hjalp gevaldigt når man i dagtimerne var indlagt til at trave Sevillas gader tynde mens vi besøgte historiske steder og Bent forelæste om de opdagelsesrejsende, der havde startet deres færd netop her. Med os var også en sekstant (Jens Ulriks fysik-alibi) som løbende blev brugt til at fastslå vores position ligesom de opdagelsesrejsende havde gjort det. Ingen tvivl om at vores præcision, bagstive som vi var, sikkert havde resulteret i en opdagelsesrejse, der havde mindet om Odysseus færd hjem mod Ithaka. Ingen udover geniet Jakob kunne få na-

vigationsinstrumentet til at give mening, og i stedet gik det meste af tiden med at grine af Jonas, der med sit slæng - som altid - sprang omkring og underholdt os alle sammen. Hvis Sevilla var stedet hvor opdagelsesrejserne startede, var det samtidig stedet hvor forholdet til Stine endte. Ingen tvivl dér – hun var mere interesseret i at gå sammen med Mads. Og lige så lidt jeg havde vidst om at vinde hende, lige så lidt vidste jeg om hvordan forhold forliser. Det føltes som om jeg knækkede over på midten og som om selve verden skulle gå under.

Men jeg knækkede ikke, og verden gik ikke under. Den fortsatte faktisk. Timer, dage, lunkne Tuborg og det hele. Og med ét stod vi ved slutningen – første skoledag var blevet til sidste skoledag. De fleste af os nu myndige, med kørekort og i vores forældres biler drog vi afsted til min families sommerhus på en weekendtur for at skrive blå bog sammen. For at nedfælde de minder vi sammen havde skabt over de tre år, der med ét var gået. Afskedsfester har altid blå overtoner af en sær bevidsthed om selve det festen markerer – afslutningen på noget som er værd at fejre. Sådan husker jeg i hvert fald weekenden. Hylende sjov og fuld af fest, fællessang og guitarspil, men konstant akkompagneret af en knugende erkendelse – vi stod ved afslutningen af noget stort og betydningsfuldt. Ugerne efter at vi alle var blevet studenter husker jeg badet i samme lys. En uendelig række af fester og solopgange set fra en eller anden have i et eller andet villakvarter i Birkerød, mens vi knugende holdt fast på den sidste rest af det vi sammen havde skabt gennem de seneste tre år. Livet er aldrig statisk, og 'knækker' derfor heller ikke når der sker forandringer, selvom vi kan opleve det sådan. Livet består snarere af en række plateauer, som elastisk bøjer sig i nye former. Man skifter skole, man skifter kæreste, nogen flytter eller dør, men meget, eller faktisk det meste, er stadig det samme. Jeg husker dog gymnasietiden som et mere jævnt og stabilt plateau end noget før eller siden i mit liv, og oplevede derfor også dens ophør så meget mere markant. Måske er det netop den kontinuitet og tyngde som Birke-

> "vi stod ved afslutningen af noget stort og betydningsfuldt

rød Gymnasium repræsenterer, der gjorde det muligt at gennemleve en så drastisk og turbulent udvikling indeni. Bøger, bygninger og lærere repræsenterede netop det fundament, vi behøvede, for at kunne navigere og holde sammen på det hele.

For godt et år siden var klassen igen samlet. For at fejre at det nu var 10 år siden vi fik huer på og blev studenter. Mange kan sikkert nikke genkendende til oplevelsen af at falde tilbage i samme roller, og denne aften var ingen undtagelse. Jonas sprudlede stadig af humør og energi og underholdt os alle. Men han havde også måttet opgive et studium og søge omkring i nogle år inden han havde fundet sit ståsted som politimand. Han havde fået en myndig tyngde og en ro over sig som var ny. Stine, min første kærlighed, lignede sig selv, blot i højgravid udgave med al den moderlige myndighed det giver. Jakob havde for længst svævet gennem et svært studium, og havde en flot karriere i fuld gang. Men han besad stadig en ungdommelig uro, omkring sig som næsten trådte klarere frem her 10 år efter. Som vores rektor iført hættetrøje. For mig var det en aften midt i et utroligt spændingsfelt. Vi kendte stadig hinanden så uendelig godt og var hurtigt fortrolige. Men samtidig var det tydeligt at langt flere år var gået hver for sig end sammen, og at utrolig meget var hændt siden vi stod og brølede over siden af en vogn pyntet med flag, balloner og bøg. Som at se sin tidlige ungdom i et rystet spejl gennem et tilrøget lokale. Hen på morgenen stavrede jeg hjem med Odysseusk-sikker kurs mod en 7/11-kiosk hvor en Cocio og et pølsehorn forhåbentlig kunne afbøde lidt af kollisionen med den gryende dag. Og mens jeg grådigt indtog begge dele og missede med øjnene mod solen stod det klart for mig, HVOR vigtige hver og et af disse 24 mennesker har været for mig på hele turen, lige fra den allerførste dag vi mødte hinanden i skæret fra den samme sol på Søndervangen 56, og til i dag hvor jeg sidder og skriver disse linjer. Og som jeg løfter blikket fra skærmen og kigger skråt henover gangen på kontoret, hvor jeg har stjålet lidt tid til at nedfælde disse minder, ser jeg Jakobs gamle side-kick, Christian, som for nyligt ud af det blå dukkede op i mit liv igen, og med ét blev min kollega. Det knækker aldrig – det bøjer.

Turi Kirstine Schäffer, 3x 2007

For 13 år siden mødte jeg op på Birkerød Gymnasium iført en turkis t-shirt. Jeg var dødnervøs og kendte ingen. Den turkise t-shirt viste, at jeg skulle gå i 1.x og jeg var dermed matematisk. Dog havde jeg ingen grund til bekymring, for allerede efter nogle få timer følte jeg, at jeg kendte mine klassekammerater. Klassen var en flok blandede bolcher rent fagligt og personligt, men alle var velkomne og alle havde plads i klassen. Jeg fandt mine bedste venner i den klasse.

Rent fagligt var der stor forskel fra folkeskolen til gymnasiet.

Jeg opdagede til min store overraskelse, at jeg godt kunne lide fysik og jeg valgte derfor at fortsætte med faget i alle tre år.

I 3.g fik fysikholdet mulighed for at tage på tur til Schweiz og besøge den store partikelaccelerator Large Hadron Collider, som var ved at blive bygget på det tidspunkt. Iført hjelme skulle vi 100 meter ned under jorden for at se maskiner så store som højhuse blive bygget. Vi snakkede med forskere og følte os uendeligt små og utroligt heldige.

> “Rent fagligt var der stor forskel fra folkeskolen til gymnasiet

Alle tre år var der en skøn forening mellem det faglige og det sociale i undervisningen. Lærerne var dygtige til at få os til at føle os specielle og værdsat, hvilket fik os til at arbejde ekstra hårdt.

I matematik – et fag som var noget af en udfordring i forhold til i folkeskolen – var vi i 3.g hjemme og spise middag hos vores matematiklærer. I kemi var vi på tur på Landbohøjskolen i København og undersøge kemien bag produktionen af is. Vi var også hjemme hos vores spansklærer og spise traditionel spansk mad. Den slags oplevelser gør, at jeg aldrig vil glemme min gymnasietid.

I år er det 10 år siden jeg blev student fra Birkerød Gymnasium og samtidig er jeg i år for første gang med til at sætte huer på elever jeg, som gymnasielærer, har fulgt helt fra 1.g, hvor de mødte op i turkis t-shirt.

Måske kan jeg være med til at inspirere et par af dem til at blive gymnasielærere og elske naturvidenskaben på samme måde som mine gymnasielærere på Birkerød Gymnasium inspirerede mig.

Et tyrkisk minde

af Joakim Hjortdal, 3k 2011

Minder. Minder er vanskelige. Vanskelige at give, at have, at leve med, at slippe af med. Minder binder os sammen, men de opfattes forskelligt, og fylder os med forskellige følelser.

Når jeg tænker tilbage på mine år på Birkerød Gymnasium, mindes jeg især én ting. Vores studietur i 2.g til Istanbul. Turen står lysende klart i min erindring. Okay, måske ikke lysende klart, men jeg husker enormt meget af det der skete på den tur. Meget andet har jeg fuldstændigt glemt og senere fået fortalt.

Jeg husker, at vi kort tid inde i 2.g-året finder ud af, at vi gerne vil til Istanbul. Hvorfor ved jeg egentlig ikke. Vi diskuterer andre destinationer, Rom, Athen, måske London? men valget falder på den tyrkiske by, hvilket passer vores to lærere meget godt. Kristian Iversen og Gitte Nielsen.

Jeg husker, at vi glæder os til turen. At vi fik tilsendt et program inden vi skulle afsted, hvoraf det fremgik, at vi blandt andet skulle se Hippodromen, Den Blå Moske, Kapali Carsi. Enkelte steder stod der, at vi var på egen hånd, så lidt fritid var der da også plads til. Men kun meget lidt.

Jeg husker, at vi ankommer til Istanbul tidligt om morgenen. Det var i marts, har jeg fået fortalt. Vi skal være der hele ugen og flyve hjem om fredagen. Hvad vi laver i løbet af mandagen, kan jeg slet ikke huske, men jeg husker, at vi om aftenen sidder hele klassen og spiser middag. Her får vi at vide, at vi skal være hjemme på hotellet senest kl. 1, ligesom indtagelse af alkohol alene må ske i absolut moderat mængde. Ellers er det hjem med flyet i morgen tidlig! gør Gitte det krystalklart.

Jeg husker, at vi efter maden finder en bar, hvor vi kan få en øl. Efes, som er den lokale, tyrkiske, men hold op hvor var den tynd og speciel. Der kører fodbold i baggrunden på en fladskærm, dagen bliver vendt, folk bliver drillet og stemningen er god. Timerne går, og folk trækker sig sporadisk hjem på hotellet i små grupper, mig selv inklusiv. Ingen må gå alene, har vi fået at vide.

Jeg husker, at det banker på døren til mit værelse. At Gitte står der med et febrilsk blik, og spørger mig hvor er vores klassekammerat henne. Mere husker jeg faktisk ikke af den aften. Det næste jeg husker fra turen, er solen som varmer vores ansigter, mens vi ligger i Topkapipaladset og tager et hvil. Paladset, hvor den tyrkiske sultan havde sit harem og sin flotte tulipanhave. Det er torsdag, tror jeg. Hvor er han?

Ulykken har jeg fået fortalt. Eller, jeg kan jo godt huske, at der skete noget med en klassekammerat, men hvad der præcist skete, ved jeg ikke. Han gad ikke med hjem fra baren, og valgte i stedet at kravle op på en sporvogn. Han var blevet stærkt forbrændt. Jeg husker, at det var en alvorlig ulykke. Hans nylonjakke, som han havde på den aften, var brændt ind i huden, og han blev lagt i koma på grund af smerterne. Jeg husker, at vi får det at vide om tirsdagen, vist nok tidligt om morgenen. Vi er chokerede, lamslået og kede af det. Folk græder. Helt kaotisk. I løbet af formiddagen får jeg en besked på min telefonsvarer, Hej Joakim. Mit navn er Klara, jeg ringer fra Ekstrabladet. Jeg kan forstå, at der er sket en ulykke med din klassekammerat - kan du måske fortælle, hvad der er sket med ham? Du er velkommen til at ringe til mig på.. Der er flere som bliver kontaktet, men vi ignorerer hver en henvendelse. De eneste opkald vi foretager, er til vores forældre.

> “ han blev lagt i koma på grund af smerterne

Jeg husker tydeligt, at Kristian og Gitte tager skiftevis - i pendulfart - ud på hospitalet. Den som bliver med klassen forsøger at gennemføre det planlagte program på bedste vis. Et udmattende arbejde som de to klarede imponerende.

Den dag i dag mindes jeg stadig den forbilledlige indsats, som de to lærere gjorde. Det står - lidt overraskende - som det mest klare minde fra den tur. Den omsorgsfuldhed og nænsomhed, som de to udviste. Nøj, hvor var vi i trygge hænder. Men mærkeligt, at det er det, som jeg husker mest, når nu man tænker på den tragiske ulykke, som nær havde kostet ham livet? Han, som blev forbrændt på det meste af kroppen og måtte få hud transplanteret. Han, som efter et par måneder på hospitalet i Istanbul

kom hjem igen. Han, som senere måtte gå ud af klassen, og flyttede tilbage til Sverige. Han, som jeg for noget tid siden så et billede af med sin nyfødte datter, strålende og lykkelig, men stadig med et ar på halsen.
Men sådan er det jo med minder. De er vanskelige.

Kirstine Nielsen Degn, 3d 2017

Spørgsmålet om hvad min gymnasietid har betydet for mig, er et af de der spørgsmål, som jeg nogen gange har fantaseret om, hvordan jeg ville besvare, hvis jeg blev stillet ansigt til ansigt med det i et interview, når jeg engang var blevet så kendt og anerkendt, at min ungdom var interessant. Et af den slags spørgsmål der startede ud med at være en prætentiøs teenagedrøm at blive stillet, men som måske faktisk nu er blevet et spørgsmål der, om ikke generelt så i det mindste som individ, er vigtigt at besvare.

De 3 bedste år i dit liv. Det er hvad jeg tænkte, da jeg startede i 1.G. Dette ville være de 3 bedste år i mit liv. Om det så var et løfte eller en trussel, kunne jeg ikke rigtig finde ud af. Jeg er stadig ikke sikker på, om jeg på min dødsseng vil se tilbage på gymnasiet som de bedste 3 år af mit forhåbentligt lange liv, men jeg ved, at jeg vil se tilbage på de 3 år, som nogle af de mest skelsættende for hvem jeg er som menneske. Birkerød Gymnasium var det sted, hvor jeg lærte mig selv at kende, fordi jeg lærte verden omkring mig at kende. Det var stedet, hvor min referenceramme til at forstå verden stoppede med kun at være mig selv og mine egne følelser, men også blev mennesker jeg mødte i fiktionens verden, 300 år gamle tanker og nye metoder til at se og forsøge at fortolke det sete. Det virker så klichéfyldt at sige, at gymnasiet er, og skal være almendannende, men det er nu alligevel den holdning, som jeg har. Ikke på den overfladiske du-skal-vide-en-hel-masse-om-en-hel-masse-ting-bare-fordi-måde, men almendannende som i at lære hvad det vil sige at være voksen, at være en del af et demokrati og at være menneske. Det var Birkerød Gymnasium for mig, og den oplevelse ønsker jeg for alle.

Birkerød Gymnasium lærte mig, hvordan man er menneske på godt og ondt. Jeg lærte, hvordan det føles at være rigtig lykkelig, så lykkelig at man slet ikke hører, at Dj'en for tredje gang spiller det samme, stadig virkelig ringe, remix, af den i forvejen dårlige sang. Jeg lærte, hvordan alting ikke altid foregår retfærdigt, men at man må fortsætte med at kæmpe for, hvad man selv synes er det rigtige. Vigtigst af alt lærte Birkerød Gymnasium mig, at det at være menneske er en læringsproces, der aldrig stopper, og den viden er jeg lykkelig for ikke at være foruden. Så hvad har Birkerød Gymnasium betydet for mig? For at give et svar som ville være storladent og samtidig simpelt nok for selv mit 18-årige jeg, så gjorde min gymnasietid mig til den, som jeg er i dag, og det mener jeg faktisk, så selvhøjtideligt som det nu engang lyder.

Sportsdag 18. september 2001. Tovtrækning mod lærerne.

Sportsdag 18. september 2001. Tovtrækning mod eleverne.

På billedet ses: Ukendt, Karin Nielsen, Lotte Rosenven, Else Stub Jacobsen, ukendt, Henning Hansen, Erik Joost, Niels Østergaard, Malene Grundtvig, ukendt, Elisabeth Nehammer, ukendt.

Persongalleri

I et jubilæumsskrift, som slår ned sporadisk i skolens historie, er det ikke muligt at yde retfærdighed over for de mange tidligere og nuværende ansatte lærere, pedeller, administrativt personale, køkken- og kostskole-personale.

Der er i skriftet nævnt og omtalt koryfæer i skolens historie, som nu alle er gået på pension eller ikke er mere, men dog langt fra udtømmende.

Der er heller ikke nævnt mange af de nuværende ansatte. Vi må nøjes med at høre fra dem, som har bidraget til skriftet.

Som et plaster på såret og for at yde alle så stor retfærdighed som muligt har vi valgt at samle en billedcollage, hvor vi har alle med, som vi har billeder af, fra de sidste 25 år.

Det er håbet, at billederne af disse dejlige og dedikerede BG-ansatte i denne periode for jer læsere hver især vil give anledning til, at gode minder kommer frem på nethinden, og at der vil blive lukket op for et væld af historier om jeres tid og oplevelser på BG. For dem, der læser dette skrift, og som ikke er eller har været BG-elev eller BG-ansat, er der kun at håbe, at I kan fornemme, hvor meget alle disse mennesker hver især og i fællesskab har lod og del i det BG, som vi ser i dag.

Skolens ansatte i august 1993 foran Mogens Andersens maleri.

Skolens ansatte i august 1998.

Atelier 71 Gruppe stort, billednummer: BirkerøD Gymnasium-0004

Skolens ansatte august 2002.

Skolens ansatte august 2010.

Alle ansatte august 2017.

BIRKERØD GYMNASIUM
HF, IB & Kostskole

